

Голос України

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Герой нот

У Національному педагогічному університеті імені М. Драгоманова відбулося урочисте засідання Вченої ради університету з нагоди надання Анатолію Авдієвському звання «Герой України».

У творчому доробку народного артиста України, про-ректора НПУ імені М. Драгоманова, директора Інституту мистецтв Анатолія Авдієвського — тисячі концертів, сотні програм, 80 авторських творів та обробок. Анатолій Тимофійович з 1966 року очолює знаний в Україні і світі Національний заслужений академічний народний хор імені Г. Верьовки.

Колеги і друзі щиро вітали митця. А подарунки? При-міром, Фонд української культури в особі Бориса Олій-ника подарував Авдієвському «осінній промінь сонця». Музичні вітання своєму керівникові підготували хор іме-ні Г. Верьовки, жіночий квінтет хору, чоловічий квартет «Гетьман». І здавалося, що для самого Авдієвського спів його колективу — найважливіше з усіх явищ і нагород.

ОФІЦІЙНО

Особливий рівень

Триває візит до США Голови Верховної Ради Володими-ра Литвина. Його особливістю є високий рівень зустрічей, які має у Вашингтоні глава українського парламенту. Так, учора він зустрівся зі спікером Палати представників Кон-гресу США Д. Хастертом, віце-президентом США Р. Чейні. Володимир Литвин виступив у Фонді Карнегі за міжнарод-ний мир з промовою на тему: «Демократія в Україні на роз-доріжжі». Крім того, Голова ВР мав зустрічі з заступником лідера демократичної меншості в Сенаті США Г. Рідом, ві-домим політологом З. Бжезинським, а також з координато-ром допомоги країнам Європи та Євразії держдепартаменту США, колишнім послом в Україні К. Паскуалем.

Простір для референдуму

Комуністична партія України має намір ініціювати проведення всеукраїнського референдуму щодо створення Єдиного економічного простору. Це станеться у разі, якщо парламент навмисне зволікатиме з рати-фікацією угоди, підписаної Президентом України Лео-нідом Кучмою на саміті в Ялті.

Про це йдеться в постанові про підтримку Компарті-єю договору про створення ЄЕП.

У постанові зазначено, що договір «відкриває нові пер-спективи для поглиблення обопільнокорисного економіч-ного співробітництва України з її традиційними економіч-ними партнерами: Росією, Білоруссю та Казахстаном».

У своєму зверненні до народних депутатів лідер КПУ Петро Симоненко закликав зробити все можливе, щоб у найкоротший термін ратифікувати договір про створен-ня ЄЕП.

ПЕРЕДПЛАТА-2004

Залишайтеся з «Голосом»!

3 грн. 30 коп. — вартість передплати «Голосу України» на місяць.

9 грн. 90 коп. — на три місяці;
19 грн. 80 коп. — на півроку;

Залишайтеся з «Голосом»!

Наші індекси

— 40224 (український варіант);
— 40223 (російський варіант).

ЖИТТЯ У БОРГ СПАЛИЛО ЛЮДИНУ

Сергій Рижук, міністр аграрної політики:

«Я хочу лише одного, щоб уряд наш цілний і ефективний не мав бремені старих помилок».

З виступу на Дні уряду 9.09.03.

Офіційна статистика ні-ні та й ого-лить парадокс: смертність у нашій країні, мовляв, висока, а захворюва-ність навпаки — одна із найнищих. У кожної медалі дві сторони. Не таєм-ниця, багато із нас не звертаються до лікарів через банальне: немає грошей на медичне обслуговування. Люди заощаджують не тільки на взутті й одязі — відмовляють собі в необхідних продуктах харчування: риба для половини населення давно вже нечастий «гість» у раціоні. І чим далі від мегаполісів у безгрошову, беззарплатну глибинку, тим більше відчувається соціальне напруження.

Масове безробіття на селі вже не дивина. А заборгованість у зарплаті в сільському господарстві на 1 ве-ресня становить 420 млн. грн. І це за середнього заробітку в 188 гри-вень у місяць! Половина сільських жителів відчувають внутрішнє напру-ження, сильну втому від життя, а кожного третього відвідують навіть жахливі думки. Живучи в розладі зі світом і собою, люди не знаходять способу зняти хронічний стрес, що мучить кожен день. Хіба що алко-голь. Чи наркотики. Чи...

28-літній тракторист із села Бог-данівці Хмельницької області виб-рав страшну форму протесту, щоб для себе назавжди покінчити з безвихіддю...

(Про це — на 20-й стор.).

Проблеми майбутнього врожаю «засіваються» вже тепер

СИТУАЦІЯ

Незважаючи на дефі-цит пального та насіння, у господарствах Хмель-ниччини вже засіяли 230 тисяч гектарів пшениці і жита.

Формально жодних проблем із «дизпалькою» в області начебто і не має бути. Якщо за вісім міся-ців і на посівну, і на жни-ва було витрачено 34 ти-сячі тонн, то здавалось, що 30 тисяч тонн на три

місяці осінніх робіт ціл-ком вистачить. Саме стільки область повинна отримати від нафтопере-робних компаній відпо-відно до урядової угоди.

(Закінчення на 20-й стор.).

Вашого тут не стояло, сер!

ІНВЕСТИЦІЇ

У судах різних інстанцій можна на-копати купу матеріалів про те, як ук-раїнці у майнових суперечках «крив-дять» іноземних інвесторів. Причому, як правило, спочатку ті шукають за-

хисту у посольствах своїх держав, суд — це вже остання інстанція, через яку нам стало відомо, що нібито законні права англійських громадян у компа-нії «Ворд Білдінг Системс Україна» («ВБСУ») порушує житомирське ВАТ «Атмашбуд».

(Закінчення на 5-й стор.).

У НОМЕР

Беззаконня припинять

Кримські правоохо-ронці не виключають можливості силового ви-рішення проблеми само-захоплень земель на Пів-денному березі, заявив на прес-конференції началь-ник кримської міліції Микола Паламарчук. Ни-ні щодо учасників само-захоплень під Ялтою по-рушено дев'ять кримі-нальних справ. Однак кримські татари заявили: акцію протесту продов-жуватимуть, доки влада не вирішить проблему виділення їм земельних ділянок. Міліція вважає такі дії протизаконними і попередила, що «вживе рішучих дій аж до засто-сування фізичної сили». В методичних самозахо-пленнях земель М. Пала-марчук звинуватив мед-жліс кримськотатарсько-го народу. Той відкинув звинувачення і заявив, що меджліс докладає всіх зусиль, щоб не допустити загострення ситуації.

Після розширеної ко-легії Держкомзему Украї-ни в селі Рибачькому го-лова комітету Анатолій Даниленко відзначив, що ситуацією стурбовані вже і в Києві.

(Закінчення на 2-й стор.).

Затримано і замовників, і вбивць

Генеральна прокурату-ра України офіційно зая-вила про розкриття вбив-ства журналіста Ігоря Александрова. Затримано і організаторів, і вико-навців злочину.

Як було повідомлено раніше, директор теле-компанії «ТОР» (місто Слов'янськ Донецької області) І. Александров помер унаслідок тяжкої черепно-мозкової травми 7 липня 2001 року. Тоді прокуратура звинуватила в убивстві Ю. Вередюка, якого було виправдано 17 травня 2002 року До-нецьким апеляційним су-дом через брак доказів. Донецька прокуратура оскаржила це рішення суду, але через два місяці Ю. Вередюк помер від гострої серцевої недос-татності. Невдовзі вип-равдальний вирок сто-совно Ю. Вередюка було скасовано.

ПОЛІТИКА

Від лісу суцільні збитки

У КОМІТЕТАХ ВР

Чинна система управління лісовими ресурсами Карпатського регіону недосконала і потребує реформування. А на державному рівні нема цілісної лісової політики, що мала б бути сформована на засадах збалансованості лісівничих, економічних, екологічних і соціальних аспектів, нема також чітких напрямів сталого розвитку Карпат. Такого висновку дійшла Рахункова палата України, перевірючи ефективність управління лісовими ресурсами цього регіону.

В інформації палати зазначається також, що там у постійному користуванні підприємств Держлісгоспу України перебуває 70,8 відсотка земель лісового фонду, Міністерства аграрної політики — 20,6 відсотка. Досі не прийнято рішення

стосовно подальшого постійного користування лісовим фондом реформованих колективних сільгосппідприємств. Тому в цьому регіоні немає системного взаємозв'язку процесів управління, відповідальності та контролю за веденням лісового

господарства, заохочення й ефективного застосування штрафних санкцій за порушення. Лише у 2002 році унаслідок незаконних рубок лісу в обсязі 35,8 тис. кубічних метрів державі завдано збитків на суму 15,9 мільйона гривень. Недосконалий і економічно збитковий для держави також механізм оплати за спеціальне використання лісових ресурсів комерційними структурами.

На засіданні Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи

було заслухано також представників Міноборони, Мінагрополітики і Держкомлісгоспу. Народні депутати не задовольнилися отриманими відповідями. Прийнято рішення провести у листопаді нинішнього року в комітеті спеціальне слухання про вдосконалення ведення лісового господарства всіма відомствами—власниками лісів. До того часу буде вивчено і проаналізовано матеріали запропонованого українсько-австрійського проєкту «Карпатиленд» з метою доцільності його для нашої держави.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Не треба робити із селянина заручника

Відбулася презентація Державного бюджету на 2004 рік. Народні депутати отримали цей документ від Кабінету Міністрів для подальшої роботи над ним, яка триватиме не один тиждень. Першими враженнями ділиться голова Аграрної партії України Михайло Гладій.

— Ми проаналізували аграрний блок, і настрий аж ніяк не оптимістичний. Навпаки, я і мої колеги по фракції вкрай стурбовані. Чому? Повернімося на кілька тижнів назад, а точніше, до останнього дня уряду в парламенті. Це була далеко не перша серйозна розмова у Верховній Раді про ситуацію в аграрному секторі. Починаючи з березня, по суті, не було місяця, щоб у порядку денному парламенту не з'являлася ця тема. Бо як не одна криза, то інша. Як не зернова, то продовольча. То м'ясо-молочна, то паливно-енергетична.

Подібне може повторитися і наступного року. Тому що, по суті, нічого не змінюється в головному напрямі — фінансового забезпечення.

Наша фракція звернула увагу на те, що на дні уряду ніхто з представників економічного блоку чомусь не виступав. Хоча про нестачу коштів говорив майже кожен виступаючий. В тому числі й урядовці. Але саме про фінансові гарантії чи можливості на майбутнє не було сказано жодного слова. Ті, хто мав би це сказати, або мовчки просиділи у залі. Тоді як гарантії, судячи з поданого бюджету, для аграріїв ще гірші, ніж були в 2003 році.

Адже загальна сума видатків для аграрного сектору на 2004 рік у бюджеті становить всього 1 млрд. 211 млн. гривень.

Невже нинішній рік нас нічого не навчив? Невже ми забули, що протягом року з трибуни Верховної Ради аграрники постійно просили як не 300, то 500 мільйонів гривень. І так, до речі, кожного року. Бо як не в одній зоні стихія, то в другій. Аграрний сектор працює просто неба і є зоною ризикованого господарювання, а тому умови його фінансування мають бути адекватними і до нестабільних природно-кліматичних умов, і з урахуванням того, що сільське господарство перебуває у стадії реформування. І постійно потребує вливання коштів.

Просто дивно — виділяємо гроші для закупівлі 100 тракторів, а хочемо, щоб купили тисячу. Це ж абсурд. Бо якщо у резерві не створили насінневих і страхових фондів, то їх там нема чого й шукати. Те саме стосується і коштів. Не передбачили заздалегідь — марно шукати потім. А в разі нагальної потреби треба в когось відбирати. Коли ж відмовимося від практики латання дірок?

Хотів би нагадати і своїм колегам народним депутатам, і членам уряду, що аграрну тему ми не вичерпали на останньому дні уряду. Вона залишається відкритою аж до прийняття бюджету 2004 року. Тільки тоді, коли в цьому документі стоятиме 5—6 мільярдів гривень для АПК, можна буде говорити про те, що держава реально підтримує сільських товаровиробників. В іншому разі парламент скоро перетвориться на філію Міністерства фінансів з вишукування коштів для АПК, а сільський товаровиробник буде постійним заручником то однієї кризи, то іншої.

Записав Аркадій МУЗИЧУК.

Беззаконня припинять

(Початок на 1-й стор.).

На півострів направляється спеціальна комісія «земельних» спеціалістів за участю «силовиків». Даниленко вважає: головна причина конфлікту — порушення представниками влади строків розгляду заяв на виділення земельних ділянок, прийняття місцевими органами рішень з порушеннями чинного законодавства, неякісна підготовка технічної документації і грошової оцінки землі.

Схоже, після спеціальної заяви кримських депутатів на останній сесії про те, що самозахоплення «не завжди дістають належну правову оцінку з боку посадовців і правоохоронців», а органам місцевого самоврядування і виконавчій владі рекомєндовано всі «проблемні питання розглядати невідкладно і в рамках чинного законодавства», ситуація з самозахопленнями на півострові стає контрольованою.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото Валерія СОЛОВІЙОВА (прес-сервіс Президента України/УНІАН).

Президент візитом задоволений

Україна виступає за реформування ООН. Про це, повідомляє «Інтерфакс-Україна», заявив журналістам у Нью-Йорку Президент Леонід Кучма. Там він брав участь у заходах Генеральної Асамблеї ООН. Президент нагадав про події, що передували війні в Іраку: «Десять механізми ООН і Ради Безпеки не спрацювали в цій ситуації. Яким шляхом йти? Передусім треба однозначно збільшити кількість непостійних членів Ради Безпеки ООН».

За словами глави України, він задоволений участю української делегації в 58-й сесії Генеральної Асамблеї. Леонід Кучма підкреслив, що делегація приїхала «з конкретними пропозиціями і баченням теперішнього часу і завтрашнього розвитку світу загалом». «Зустрічі, які відбулися у мене за цей час, показали, що ми не даремно сюди приїхали», — сказав Президент.

ВИДАННЯ

Іван Салій серед своїх

У Київграді відбулася подія, що викликала безпосередній інтерес у людей, які багато років працювали або нині працюють на користь столичної громади. Заступник голови Київської міськдержадміністрації Іван Салій презентував свою книгу «Обличчя столиці в долях її керівників».

Оригінальність твору полягає у тому, що автор розмовляє, бере інтерв'ю, веде діалоги з колишніми керівниками міста останніх 35 років, починаючи з голови Київського міськвиконкому Володимира Гусева, обраного, а насправді призначеного на цю посаду у 1968 році, про що читач дізнається з книги. Наступні герої твору за хронологією Валентин Згурський, Микола Лаврухін, Арнольд Назарчук, Олександр Мосіак, Григорій Малишевський, Василь Нестеренко, Іван Данькевич, сам Іван Салій, представник Президента України у Києві, голова Київської держадміністрації 1992—1993 рр. Леонід Косаківський та нинішній міський голова Олександр Омельченко.

Звичайно, не всі ці імена зберігаються у пам'яті киян, особливо молодих, але, як зазначає у «Слові до читача» сам автор, він «хотів підтвердити, що творцями життя в місті є територіальна громада, є самі люди, і вони самі творять історію, але кожен по-своєму: той мурує, той руйнує... Тому, власне, через перших керівників Києва, їхні дії, діяльність, вчинки, справи намагався простежити й узагальнити події того часу і дати нагоду нинішнім і прийдешнім читачам визначити їх місця і значимість у Київському загальноісторичному процесі».

Таку можливість читач справді одержить, ознайомившись із книгою, багатою на деталі, свідчення героїв, їхні роздуми і оцінки, офіційні документи, і, напевне, погодиться із жорстоким авторським висновком: «Упродовж всієї історії людства йде завзята та запекла боротьба за державу та владу в ній. Бо влада — то нагода і право розпоряджатись людьми й ресурсами держави. А держава — то гарант ресурсів та інструментів управління народом й ресурсами. Те ж саме і в містах, і в Києві те ж — боротьба...»

Анатолій КАРАСЬ.

Заява народних депутатів України — членів фракцій та депутатських груп парламентської більшості

Ми, народні депутати України — члени фракцій та депутатських груп парламентської більшості глибоко стурбовані перебігом подій у справі экс-віце-прем'єр-міністра України Леоніда Козаченка.

Верховна Рада 3 квітня нинішнього року прийняла рішення про створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для перевірки ситуації, що склалася на ринку зерна і хліба в Україні, якою не встановлена причетність до виникнення кризового стану на зерновому ринку Л. Козаченка. Тому ми заповнили громадськість, що не допустимо упередженого ставлення до справи, порушеної Генеральною прокуратурою України стосовно Л. Козаченка. Маючи переконаність у порядності колишнього віцепрем'єр-міністра України, більш як шістдесят народних депутатів України звернулися із клопотанням до Генеральної прокуратури про звільнення Л. Козаченка з-під варті і передачі його на поруки. Печерський народний суд міста Києва задовольнив клопотання народних депутатів України.

Однак знову насторожує та обставина, що в нинішній складній ситуації недобору врожаю та певної напруженості в аграрній сфері, робляться спроби знову нависити на Козаченка всі наявні проблеми ринку зерна.

Народні депутати України — члени фракцій та депутатських груп парламентської більшості — висловлюються проти нагнітання пристрастей на продовольчому ринку і захищатимуть людей від незаслуженої образи, бруду і переслідувань, ким би вони не були і які б посади не обіймали.

Маємо впевненість, що суд неупереджено, об'єктивно і справедливо розбереться в справі Л. Козаченка, забезпечивши законність, ключові свободи людини і довівши, що Україна все-таки буде демократичне суспільство.

К. ВАЩУК,
керівник фракції Аграрної партії України;
І. ШАРОВ,
керівник фракції політичних партій ПППУ та «Трудова Україна»;
М. ГАПОЧКА,
керівник депутатської групи «Народний вибір»;
Л. КРАВЧУК,
керівник фракції СДПУ(о);
Р. БОГАТИРЬОВА,
керівник фракції «Регіони України»;
Б. ГУБСЬКИЙ,
керівник депутатської групи «Народовладдя»;
В. ПУСТОВОЙТЕНКО,
керівник фракції НДП;
С. ГАВРИШ,
керівник депутатської групи «Демократичні ініціативи»;
В. ПЕХОТА,
керівник депутатської групи «Європейський вибір».

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку висловлює глибокі, щирі співчуття народному депутату України, члену комітету Юрію Віталійовичу Луценку у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його матері Віри Михайлівни.

Недешеве задоволення

ТОЧКА ЗОРУ

У Ялті глави країн Співдружності, з одного боку, схвалили план подальших дій для створення зони вільної торгівлі у рамках СНД, а з другого — президенти Росії, України, Білорусі та Казахстану підписали угоду про створення Єдиного економічного простору (ЄЕП).

Упевнений, ці рішення не варто відокремлювати одне від одного, бо ясно: багато хто плекає надію, що ЄЕП зможе реанімувати СНД, попри численні застереження, які виникають, щойно мова заходить про неформальний підхід до зони вільної торгівлі (ЗВТ). Утім, може статися і навпаки: СНД стане могильником ЄЕП через неприйняття світовою спільнотою особливостей вітчизняного розуміння вільної торгівлі. Хоч так, хоч так, а поки існуватимуть застереження, ЄЕП лишатиметься для загалу свого роду неопізнаним об'єктом. Придивімося до нього ближче крізь призму інтересів.

«Неопізнаний об'єкт»

Світова торгівля — це багатосторонній рух інтересів, який забезпечує розвиток світових економік. До того ж, зважаючи на ступінь розвитку демократії, Росія і Україна, безперечно, становлять основу ЄЕП і захищені одна в одній найбільше. Попри те, що вони перебувають також на різних щаблях економічного розвитку, обидві зацікавлені в якомого глибшій інтеграції на всьому євразійському просторі — від Західної Європи до Китаю і Японії. З цієї точки зору «неопізнаний об'єкт» може стати неабиякою рушійною силою. Адже його планують «приземлити» на межі з митною територією Європейського союзу, партнером якого хоче стати Росія і членства в якому прагне Україна.

Ще ніколи в нашій історії експортний чинник не мав такого вирішального значення для сталого розвитку національних економік, як нині. Для України — більшою мірою, для Росії — меншою (1993 року розрахунки фахівців свідчили: за повного розриву господарських зв'язків Росія здатна виробляти 2/3 кінцевого продукту, Казахстан — 27 відсотків, Білорусь — 16, Україна — 15).

За десять років змінилися цифри, але не їх розклад. А орієнтація країн—ініціаторів ЄЕП на активну зовнішньоекономічну діяльність у рамках СНД та за її межами зміцнішала. Отже, логіка проста й незаперечна: для Росії вирішальним позитивом ЄЕП має бути наближен-

ня своєї митної території до економічних кордонів Європи. Це підтверджує саме визначення ЄЕП як простору, «який об'єднує митні території держав-учасниць, на яких функціонують механізми регулювання економік, засновані на єдиних правилах: вільному русі товарів, послуг, капіталів і робочої сили...» Власне, цього не приховував у Ялті і президент Російської Федерації Володимир Путін, пояснивши загадковість «неопізнаного об'єкта» зміною «інфраструктурного навантаження на виробництво і транспортування товарів».

Мова йде передусім про геополітичне розташування України, яка має найвищий у Європі рейтинг транзитності. Ми живемо на короткому, зате найвигоднішому напрямку торговельних сполучень, що з'єднують Балтійське і Чорне моря, Західну Європу з півднем Росії, Середньою Азією, Індією, Китаєм. І нашою територією пролягають найзручніші нафто- і газопроводи. Але ялтинські угоди не обмежуються лише економічними та геополітичними інтересами екіпажу «неопізнаного об'єкта», про що свідчать прозорі натяки президентів на майбутні вибори в Україні або швидкоспечене рішення щодо збільшення української квоти на експорт труб великого діаметру. Безперечно, в ідею створення ЄЕП «впряглися» і особистісні інтереси олігархів, котрі роблять гроші на усьому, а на беззастережній політиці — й поготові.

Стратегія

Якщо для нас стратегічний товар — російські

нафта і природний газ, то для Росії — українські магістральні нафто- і газопроводи. Нагадаю, потужності наших нафтопереробних заводів забезпечуються сировиною російського походження на 90 відсотків. Обсяги власного видобутку природного газу задовольняють потреби нашої економіки щонайбільше на 20 відсотків. Тому, природно, подальше зростання валового внутрішнього продукту України значною мірою залежить від російських енергоносіїв. До речі, останніми роками Україна одержувала в оплату за транзит російського газу своєю територією 30—32 мільярди кубометрів природного газу. Зміна тарифної політики у рамках спільного митного простору може призвести до втрати бюджетом доходів, еквівалентних вартості цих енергоносіїв.

Вітчизняна теплоенергетика також залежна від російського паливного імпорту — його вартості і гарантії поставок. У структурі собівартості 1 кВт-год електроенергії від радянських часів не передбачали складову від амортизації капітальних вкладень в об'єкти енергетики, через це будівництво нових електрогенеруючих потужностей досі лишається економічно недоцільним. Вугілля виснаженого Донецького басейну — товар збитковий. Окрім того, наші атомні електростанції цілковито залежать від постачання російського ядерного палива. За цих умов Україна вимушена у своїй стратегії зважати на енергетичну складову. Попри значно кращі темпи економічного зростання, ніж у сусідів, нам це вдається найменше. А прихід на наш внутрішній ринок дешевої електроенергії, що обіцяє сама ідея ЄЕП, вочевидь не вигідний нашій генерації і згубний для вугільної промисловості.

Ціни на енергоносії і для росіян, і для українців, і для будь-кого залежать здебільшого від світової кон'юнктури, а не від пом'якшення тарифної політики, як це вирішив раптом Геннадій Селезньов. Навіть якщо заплосити очі на конституційну невідповідність створення у

рамках ЄЕП так званого регуляторного наддержавного органу, домінування у ньому Росії, яка перебуває поза конкуренцією за економічним потенціалом, зводить нанівець наші стратегічні наміри диверсифікувати джерела паливно-енергетичних ресурсів і стати повноцінним суб'єктом світового енергоринку.

Противаги

Дамо спокій вкрай специфічній системі противаг, на які збирається спиратися «неопізнаний об'єкт» в разі, якщо вищі законодавчі органи чотирьох держав дозволять йому «посадку» (угоди ще мають ратифікувати, а то навіть і схвалити на референдумі). Уявімо, як сприйматимуть це члени Світової організації торгівлі, в тому числі ЄС. Утім, навіщо уявляти? Того ж погожого дня, коли президенти чотирьох держав закріпляли домовленості своїми підписами, німецький радник при українському уряді Ларс Гандріх слушно зазначав, що митний союз з Росією означатиме спільну торговельну політику, що не сприятиме українським експортерам, «оскільки у відповідь на митні бар'єри, які створюють довкола цих чотирьох країн, виникнуть запобіжні заходи з боку решти країн». Це означтиме торговельну війну з ринком, оборот якого вимірюється не одним трильйоном євро. Зазначте, розв'язану війну з нашою власною політичною волею, оскільки приземлення «неопізнаного об'єкта» автоматично спричиняє ревізію раніше укладених угод з вільної торгівлі на переговорах щодо вступу до СОТ. На переговорах у Ялті декларувалося, що усі ініціатори ЄЕП прагнуть вступити до цієї організації. Мабуть, варто нагадати, що саме заважає зробити це Російській Федерації. На Заході не бажають миритися з тим, що наш могутній сусід не дотримується правил цінової конкуренції, дотуючи виробництво експортованої на Захід продукції (наприклад, сталі) дешевими енергоресурсами. Може статися, що цей та усі інші гріхи спокутуватимуть в майбутньому ініціатори ЄЕП.

Сергій ВЛАД.

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Нове обличчя магістралі

Про наші автодороги найбільше можна почути — критичного чи навіть саркастичного — в кабінах водіїв, бо вони щоденно їздять ними. Втім, суха статистика теж вражає: лише 2,2 тис. км доріг з твердим покриттям із загальної мережі понад 165 тис. км відповідають сучасним вимогам, що менш як два відсотки.

Дещо кращий вигляд мають дороги державного значення, але таких у нас 14 тис. км (8,3 %). Крім того, в Україні є ще майже 600 забутих Богом і людьми сільських населених пунктів, дістатися яких у негоді неможливо, бо немає під'їздів з твердим покриттям.

З такими шляхами годі й думати про ефективне використання транзитних перевезень через наші транспортні коридори, добрий зиск від вдалого географічного розташування країни на карті Європи. Саме тому й вирішено навести лад насамперед з дорогами державного значення. Розпочали з магістралі Київ—Одеса. Торік тут вели лише підготовчі роботи, а з нинішньої весни, після прийняття Закону України «Про реконструкцію та експлуатацію на платній основі автомобільної дороги Київ—Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки», все ожило. «Укрзалізниця», уклавши угоду з Державною службою автомобільних доріг («Укравтодором»), узялася фінансувати роботи з реконструкції зазначеної ділянки на кошти, залучені від випуску облігацій на 500 млн. гривень. Сьогодні реконструкція здійснюється на 85 ділянках автодороги в Черкаській, Кіровоградській, Миколаївській та Одеській областях, де працює 54 дорожньо-будівні та спеціалізовані мостобудівні організації і залучено понад 1540 одиниць техніки.

То як триває будівництво першого українського автобану на зазначеному відрізку автомагістралі і що потрібно для того, аби в стислі терміни здати його в експлуатацію? Саме це з'ясувалося в присутності представників ЗМІ на 179-му кілометрі автодороги Київ—Одеса, на виробничій базі ВАТ «Уманьавтодор», коли прибув сюди Міністр транспорту України, генеральний директор «Укрзалізниці» Георгій Кірпа.

Місце зустрічі вибрано не випадково. Адже це акціонерне товариство має здати в Черкаській області 70 кілометрів автомагістралі, з яких треба прокласти за межами населених пунктів чимало нової асфальтівки, чотири транспортні розв'язки в двох рівнях. Заступник началька за будівництва автодоріг ВАТ «Уманьавтодор» Михайло Уманець, начальник інвестиційно-кошторисного відділу цього товариства Анатолій Платонов та інші керівники, озброївшись картами, схемами, діаграмами і цифрами, детально ознайомили міністра і журналістів зі станом справ із зведенням важливої ділянки автомагістралі. З інформації було ясно, що темпи робіт уманці нарощують, у графіки виконання завдань вкладаються. Проте, якби стабільніше фінансували її будівництво, справа пішла б значно краще. І це необхідно зробити, оскільки йдеться про початок автотраси, яку експлуатуватимуть на платній основі в порядку есперименту. З цієї думкою міністр транспорту не лише погодився, а й зауважив, що на цій ділянці роботи буде збільшено кількість працюючих і техніки. А фінансування вже вирівнялося — надходять кредити, і до кінця тижня надійде 200 млн. гривень. На сьогодні будівництво автомагістралі ведеться згідно з графіком, і до кінця року, як і плановано, все здадуть.

З-поміж головних напрямів розвитку, що нині здійснює Міністерство транспорту, Георгій Кірпа виділив такі:

— Працюємо у двох найголовніших. Насамперед активно займаємося систематизацією інфраструктури транспорту і для цього шукаємо відповідні інвестиції. А другий — надаємо особливого значення логістиці і менеджменту із залученням транзиту на що технічну інфраструктуру, яку ми розвиваємо. Невдовзі наші транспортні коридори з'єднають Європу з Центральною Азією і Далеким Сходом. Досі ми приділяли недостатньо уваги питанням логістики і менеджменту, але після міжнародної транспортно-логістичної конференції з питань транспортних коридорів, котра відбулася в Санкт-Петербурзі, ними займатимуться відповідні структури в усіх видах транспорту, що, сподіваємося, допоможе краще залучати транзитні перевезення. Бо раніше ми працювали надто просто: якщо до нас зверталися — забезпечували перевезення. Сьогодні у світі ніхто так уже не працює.

Враховуючи наше перехрестя доріг між Європою і Азією, зауважив міністр транспорту, ми повинні активніше співпрацювати з європейськими країнами, і насамперед з Італією, яка є засновником п'ятого транспортного коридору. Цей коридор плановано продовжити через Казахстан, Китай і Далекий Схід, що буде вагомою альтернативою Транссибу, бо на 3,5 тис. кілометрів скоротить шлях нинішній напрям.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Київ—Жашків, 179-й кілометр.

Фото агентства «Прес-Кіт».

Днями виповнюється два роки з часу створення поблізу селища Побузьке Кіровоградської області музею Ракетних військ стратегічного призначення.

Музей являє собою бойову стартуву позицію з шахотно-пусковою установкою, командним пунктом запуску ракети, наземним обладнанням і допоміжними механізмами ракетного комплексу «ОС», які збереже-

но у первісному вигляді. Більшість тамтешніх працівників — колишні офіцери-ракетники, які несли бойове чергування на ракетному комплексі. Хоча механізми, що забезпечують пуск ракети, у шахті демонтовано, відвідувачі на власні очі можуть побачити й усвідомити рівень сучасного розвитку озброєння.

Цей музей — єдиний у Європі та країнах СНД, експозиції якого нагадують, яка небезпека й сьогодні ще нависає над світом. Музей відвідало вже понад п'ять тисяч осіб.

У Кам'янець-Подільському ліцеї з посиленою фізичною та військовою підготовкою відбулася посвята в ліцеїсти. До своєї третьої річниці заклад отримав у подарунок комп'ютерний клас.

На знімку: крокують ліцеїсти.

Фото Тетяни ШУХАНОВОЇ.

АКТУАЛЬНО

Харків може залишитися без води

Сьогодні півтора мільйонний мегаполіс може бути від'єднано від магістрального водопостачання. Перекрити крани має намір «Харківобленерго», від'єднавши від електромережі «Харківкомунпромвод». Причина від'єднання — борг, що на 1 вересня становить 183 мільйони гривень. Енергетики попередили, що енергопостачання може бути від'єднано на невизначений термін і не на окремих підприємствах, а на усіх без винятку.

— Зважуючись на такий крок, — каже директор «Харківенергозбуту» Володимир Парієнко, — ми усвідомлюємо, які можуть бути наслідки, але не бачимо іншого шляху забезпечити нормальні розрахунки.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Вберемося, як люди

У Чернігові урочисто відкрито нову швейну фабрику, яка працюватиме на німецькому обладнанні й поставлятиме на ринок України жіночий та чоловічий одяг. Інвестор проекту — об'єднання «Текстильконтакт» — планує розширити виробництво і встановити додаткове обладнання. Підприємство забезпечило роботою 100 мешканців міста.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Стануть заболотівці городянами

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

У місті рівненських атомників Кузнецовську, схоже, незабаром з'явиться новий мікрорайон. Депутати Заболоцької сільської ради Володимирецького району звернулися до Кузнецовської міської ради з проханням включити землі села Заболоття у межі міста.

— Попередня згода депутатів міськради вже є. Думаю, що до кінця наступного року це питання буде вирішено, — повідомив міський голова Кузнецовська Степан Жданюк.

А голова Володимирецької районної ради Петро Мартинюк упевнений: таке приєднання лише на користь селу. Адже Заболоття розташоване поблизу Рівненської АЕС і багато його мешканців працюють на станції.

Тож цілком природно, що атомна станція опікувалася цим населеним пунктом: побудувала об'єкти соціально-культурного побуту, подбала про всі блага цивілізації — тепломережі, гаряче водопостачання, каналізацію, утримання яких взяла на себе, хоча це обходилося їй у мільйони гривень.

Але віднедавна Рівненська АЕС вирішила передати всі об'єкти соціально-культурного побуту в комунальну власність територіальної громади села.

У такому разі кошти на їх утримання лягли б непосильним тягарем не лише на сільський, а й на районний бюджети, зазначив Петро Мартинюк. Адже торік бюджет Заболоцької сільської ради склав 16 тисяч власних надходжень і 160 тисяч гривень дотації. Тож утримувати комунальну сферу село не змогло б.

Звичайно, можна було б вишукати кошти для поповнення бюджету села. Оскільки промислова зона Рівненської АЕС розміщена на землях Заболоцької сільської ради. А згідно із законом всі податки підприємства, які розміщені на них, мали б сплачувати в бюджет села. Однак за всі роки існування станції ці платежі поповнювали тільки міську казну.

Але обидві сторони — Кузнецовськ і Заболоття — пішли шляхом компромісу, вирішивши приєднати землі села до міста.

Першим етапом на

шляху до цього стало встановлення наявних меж міста Кузнецовська (свого часу землю під АЕС було виділено, але документально не оформлено). Другим — стане включення до меж міста села Заболоття. Відтак, землі Кузнецовська збільшаться на 2,7 тисячі гектарів, а населення — на 1,5 тисячі осіб.

За словами міського голови Степана Жданюка, зважено всі мінуси й плюси. Останніх більше. Скажімо, якщо тепер атомна станція платить за об'єкти, розташовані поза межею міста, 4,5 копійки за квадратний метр, то із включенням в межі Кузнецовська ціна зросте на порядок, а відтак — і надходження до місцевого бюджету. Кошти буде спрямовано на розвиток нового мікрорайону. А щодо мінусів, то в міста додасться проблем.

Нині воно виділило 165 тисяч гривень бюджету Володимирецького району, частина з яких піде на розвиток Заболоття. Тобто перші реальні кроки на шляху приєднання до себе села Кузнецовськ уже зробив.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

ВИРОБНИЦТВО

Мільйонну пляшку «Новоград-Волинської»

відвантажено нещодавно споживачеві. Понад 60 років користуються люди місцевим джерелом природної мінеральної води, відомої в багатьох регіонах України.

Промислове виробництво «Новоград-Волинської» в одноіменному місті розпочалося після Великої Вітчизняної війни. До слова, в роки війни загарбники вивозили воду навіть у Німеччину, бо добре розумілися на її цілющій дії.

В останнє десятиліття випуск мінводи значно скоротився, а кілька років тому через банкрутство заводу продтоварів узагалі припинився.

Друге дихання виробництву «Новоград-Волинської» природної мінеральної води» дало ТОВ «Верес», яке очолює Михайло Лук'ячук. У цеху розливу встановлено нове, сучасне обладнання, розширено асортимент. Тепер на основі мінеральної води виготовляють безалкогольні напої «Клюква», «Дюшес», «Лимон» тощо.

Віктор САВИЦЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

У Комінтернівському районі Одеської області на ВАТ «ІнтерХім» відкрито виробничу дільницю з виготовлення готових таблетованих лікарських засобів. Потужність виробництва — 100 мільйонів таблеток на рік за однозмінного режиму роботи.

На знімку: препарати виготовляють у винятково стерильних умовах.

Фото Олександра СЕРГО (Українформ).

УНОМЕР

Пальне для селян придбають цукрозаводи

З початку нинішнього року вартість тонни дизпалива на Вінничині зросла на 200 гривень. Голова облдержадміністрації Віктор Коцемир провів три зустрічі з представниками фірм, які постачають до області пальне. Він звернувся з проханням відповідальніше ставитися до формування цін на пальне під час проведення сільськогосподарських кампаній, попередивши про можливі заходи впливу щодо тих постачальників пального, які намагаються нагріти руки за рахунок селян.

На допомогу господарствам, у яких нема коштів, прийшли цукрові заводи. Зокрема, вже профінансували придбання «дизельки» з Держрезерву Вендичанський, Браїлівський та Корделівський заводи. Витрати цукроварень буде враховано під час розрахунків з господарствами за здану цукросировину. Загалом область отримує 5 тисяч тонн дизпалива вартістю 1700 гривень за тонну (з урахуванням доставки палива один літр коштує 1,57 грн.) Для проведення комплексу осінніх робіт дизпалива потрібно вдвічі більше. Тим часом нафтопереїзери пропонують його значно дорожче: майже по дві гривні за літр.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Доля — купувати зерно з чужого поля

Цього року країна загалом закупить за кордоном мінімум три мільйони тонн продовольчого зерна — свого для внутрішнього споживання вочевидь замало. Однак міністр агрополітики Сергій Рижук, який обнародував цю цифру, що красномовно свідчить про «провальну» державну політику на селі, відразу і заспокоїв: зате фураж у поточному сезоні Україні завозити не потрібно. У країні досить кукурудзи. До речі, у середині серпня С. Рижук уже «радував» співвітчизників інформацією про необхідність дозакупівлі продовольчого зерна. Тоді називалися інші цифри — 2—2,5 мільйона тонн. Деякі російські інформагентства малюють ще безрадіснішу перспективу, стверджуючи, що нам доведеться імпортувати 4 млн. тонн зерна. Зважаючи на повідомлення статистики, згідно з якою щорічно Україна «з'їдає» близько 7 мільйонів тонн колоскових, неважко підрахувати — половину буханців буде спечено з «чужого» зерна.

Валерій ДРУЖЕНКО.

ВАТ "Фермерський земельний акціонерний банк"			
(МФО 322432) за станом на 1 липня 2003 року			
Голова Правління Головний бухгалтер		Медведський В.І. Кузнєцова С.І.	
Баланс		(тис. грн.)	
№	Найменування статті	01.07.2003	01.07.2002
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	1476	927
2	Кошти в інших банках	650	3100
3	Кредити та заборгованість клієнтів	17073	6023
4	Основні засоби та нематеріальні активи	351	389
5	Нараховані доходи до отримання	134	29
6	Інші активи	12	13
7	Усього активів	19696	10481
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
8	Кошти клієнтів	2024	268
9	Інші зобов'язання	1801	2403
10	Усього зобов'язань	3825	2671
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
11	Статутний капітал	15356	7356
12	Резерви	189	150
13	Результат минулих років	327	327
14	Результат поточного року	19	(23)
15	Усього власного капіталу	15871	7810
16	Усього пасивів	19696	10481
Звіт про фінансові результати		(тис. грн.)	
№	Найменування статті	01.07.2003	01.07.2002
1	Чистий процентний дохід	1208	876
2	Чистий комісійний дохід	190	18
3	Інший операційний дохід	-	18
4	Усього доходів	1398	912
5	Загальноадміністративні витрати	(365)	(385)
6	Витрати на персонал	(295)	(301)
7	Прибуток від операцій	736	226
8	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(652)	(187)
9	Прибуток до оподаткування	74	39
10	Податок на прибуток	(55)	(66)
11	Прибуток після оподаткування	19	(27)
12	Непередбачені доходи/витрати	0	4
13	Чистий прибуток/збиток банку	19	(23)

Товариство з обмеженою відповідальністю

«Союз-Енерго»

(код за ЄДРПОУ 30320152)

повідомляє про зменшення статутного фонду товариства до суми 284031 гривень.

Заперечення кредиторів приймаються протягом одного календарного місяця з дати публікації цього оголошення за адресою: м. Біла Церква, вул. Сквирське шосе, 188а.

Контактний телефон (044) 246-09-43.

Господарський суд Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) по справі № 6/10-8/18 ухвалою від 21.08.2003 р. визнав банкрутом Приватну агрофірму «Нива», місце знаходження: Львівська обл., Пустомитівський р-н, с. Лисиничі, р/р 26000301264 у Пустомитівському відділенні ощадного банку № 6381, МФО 325231, код ЗКПО 00854363 та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений Хомишин Ігор Григорович (ліц. АА № 250063 від 28.11.2001 р.).

Для подолання рабства спочатку треба подолати раба в собі

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Наскільки третій законопроект про зміни до Конституції, направлений на експертизу до Конституційного суду, є погодженим і компромісним? Чому «більшовикам» нині вдалося домовитися з комуністами? Про ці та інші нюанси політичної реформи розмірковує лідер фракції СДПУ(о) в парламенті, перший Президент України Леонід КРАВЧУК:

— Досі було так: є позиція Президента, позиція частини парламенту, переважно опозиційних сил. Тепер позиція більшості й лівих у багатьох аспектах збігається, але казати про повний, ідеальний збіг було б перебільшенням. І серед більшості не всі депутати, скажімо, підтримують ідею пропорційних виборів. Хоча і Президентові, і народним депутатам та фракціям, які його підтримують, довелося відмовитися від багатьох власних амбіцій в ім'я проведення конституційної реформи. Якщо не проведемо політичну реформу до президентських виборів 2004 року, то треба буде взагалі забути про неї. Якщо всенародно обраний Президент матиме такі повноваження, які сьогодні передбачені Конституцією, то важко буде знайти людину, хоч би якою вона була толерантною та демократичною, котра після виборів, одержавши народний мандат довіри, легко погодилася б віддати ці повноваження. Тобто про реформу можна буде говорити не раніше 2014 року або 2009 року, якщо Президент не буде обраний на другий термін.

У програмі комуністів узагалі написано про ліквідацію інституту президентства, але на цьому етапі вони погоджуються на серйозне обмеження повноважень Президента. І коли було запропоновано законопроект, який відповідає фундаментальним положенням комуністів і соціалістів, вони взяли участь у його

обговоренні та пошукав компромісу.

В ідеалі цей законопроект не збігається з моєю позицією на 40 відсотків. Але фракція, яку я очолюю, йде на компроміс заради конституційної реформи, в ім'я підвищення ефективності й прозорості влади, в ім'я того, щоб виконавчу владу зосередити в одному центрі, щоб народ міг контролювати владу через партії й громадські організації, щоб існував баланс гілок влади. Влада не повинна працювати, як сьогодні, на одну людину. І в цьому не можна звинувачувати Леоніда Кучму. Чинна Конституція визначає такі повноваження Президента, які дають йому змогу встановлювати тоталітарні елементи правління.

— Як виникла ідея написання третього законопроекту про політреформу та його основних положень?

— Хтось мусить завжди сказати «а», тобто взяти ручку, сісти за стіл, зібрати професіоналів і сказати: «Шановні друзі, жоден із цих проектів, що є нині у Конституційному Суді, не має шансів на прийняття. Якщо ми — реалісти, то давайте запропонуємо такий варіант, який дав би можливість розширити поле для фракцій, політичних сил і зійтися на фундаментальних речах». Новий законопроект легко було писати, бо відомо позицію комуністів, соціалістів, парламентської більшості, «Нашої України», БЮТ. Із кожної позиції було вибрано ті засадничі норми, які не буде відкинуто. І цю роботу

виконала адміністрація Президента на чолі з Віктором Медведчуком. Коли було складено базовий документ, усім фракціям запропонували розпочати констутації. І комуністи та соціалісти, побажавши, що в законопроекті представлено їхні позиції, взяли участь у консультаціях.

— Як ви особисто ставитеся до обрання Президента парламентом, а не всенародно?

— Коли в 1990 році ми змінювали Конституцію Радянської України на Конституцію незалежної України, вже тоді заклали принцип парламентсько-президентської держави. Тоді було визначено, що кандидатура прем'єра подається Президентом, а обирається парламентом, що весь уряд формується парламентом і багато посадових осіб — Голова НБУ та інші — призначаються парламентом. Потім, коли мене обрали Президентом, було дещо змінено акцент і дано більше повноважень Президенту. Коли я побачив, що такі повноваження Президента є завищені, то в 1993 році вніс до Верховної Ради закон про владу, який ще називали «малою Конституцією». Бо я бачив, що до кінця моєї каденції, яка мала завершитися в 1996 року, ми не встигаємо провести широку політичну реформу й змінити Конституцію. У законопроекті про владу акценти знову було зміщено до парламентської республіки. Але мене тоді почали звинувачувати, що я хочу затягнути свої президентські повноваження, суспільство потрясли страйки з вимогами дострокових виборів, і цей закон було відкинуто. У 1994-му відбулися президентські вибори, і Леонід Данилович Кучма почав із посилення президентської влади. В Україні обласних голів обирали, а тепер їх стали призначати, було зроблено й інші кроки. І спочатку конституційний договір між парламентом і Президентом (який, до

речі, підписував, як Голова Верховної Ради, Олександр Мороз), а потім і Конституція 1996 року зафіксували саме такий підхід — посилення повноважень Президента.

На мій погляд, головне — не те, як обирається Президент, а його повноваження і баланс гілок влади. Дехто вважає: якщо Президент обраний народом, то він має більше сили. Але якщо за Конституцією повноваження Президента будуть незначні, то після виборів знову постане питання про зміни до Конституції. Якщо Президент хоче, щоб його програма та програма уряду підтримувалися парламентом, то є цілком логічним, що парламент обирає Президента й уряд, котрі разом працюють і несуть відповідальність перед народом.

— Якщо наступні парламентські вибори пройдуть за суто пропорційною системою, наскільки може змінитися розклад політичних сил у новому парламенті?

— Якщо парламент прийме закон про суто пропорційні вибори, парламент буде іншим. Але в те, що він стане діаметрально іншим, не вірю. Для того, щоб парламент кардинально змінився, крім партійних списків, потрібно змінити ще й психологію людей, їхні погляди, філософію життя, ставлення до незалежності, демократії, свободи, прав людини, відповідальності перед суспільством тощо. Для подолання рабства потрібно спочатку подолати раба в собі. Партійний список не панацея від усіх бід. Треба бути реалістом: для того, щоб сформувати політичну структуру, демократичну й прозору владу, потрібен час. Потрібна єдність у фундаментальних речах. Не кажу, що ми повинні бути єдині з комуністами чи «нашоукраїнцями» в тому, як іти. Але маємо знати, куди йти.

Записала
Юліана ШЕВЧУК.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про проведення парламентських слухань на тему: «Соціально-економічні проблеми ВІЛ/СНІДу, наркоманії та алкоголізму в Україні та шляхи їх розв'язання»

Верховна Рада України постановляє:

1. Провести 1 грудня 2003 року о 14 годині в залі пленарних засідань Верховної Ради України парламентські слухання на тему: «Соціально-економічні проблеми ВІЛ/СНІДу, наркоманії та алкоголізму в Україні та шляхи їх розв'язання».

2. Комітетам Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства, з питань соціальної політики та праці, з питань правової політики, з питань національної безпеки і оборони, з питань молодіжної політики, фізичної культури, спорту і туризму, з питань науки і освіти, з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, з питань свободи слова та інформації, з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин разом із Кабінетом Міністрів України, іншими центральними органами виконавчої влади здійснити необхідні заходи щодо організації парламентських слухань.

3. Запропонувати Кабінету Міністрів України до 20 жовтня 2003 року подати до Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства необхідні інформаційно-аналітичні матеріали щодо ситуації з поширеністю ВІЛ/СНІДу, наркоманії, алкоголізму, інших зумовлених алкоголем розладів здоров'я серед населення України та пов'язаних з ними ключових проблем і можливих шляхів їх розв'язання.

4. Запросити для участі в парламентських слуханнях членів уряду України, представників органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників компетентних міжнародних організацій, громадських організацій та об'єднань громадян, учених і спеціалістів наукових установ.

5. Управлінню справами апарату Верховної Ради України здійснити в установленому порядку фінансування витрат на організацію та проведення парламентських слухань і їх відповідне матеріально-технічне забезпечення.

6. Рекомендувати Національній телекомпанії України та Національній радіокомпанії України за участю Інформаційного управління апарату Верховної Ради України забезпечити в установленому порядку трансляцію парламентських слухань, а також широке їх висвітлення у засобах масової інформації.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 11 вересня 2003 року.
№ 1150-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про парламентські слухання на тему: «Про державну політику в галузі повернення та компенсації втрачених (знецінених) заощаджень громадян. Стан відновлення та перспективи»

Верховна Рада України постановляє:

1. Провести на четвертій сесії Верховної Ради України в період до її завершення парламентські слухання на тему: «Про державну політику в галузі повернення та компенсації втрачених (знецінених) заощаджень громадян. Стан відновлення та перспективи».

2. Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці внести пропозицію щодо терміну проведення парламентських слухань на зазначену тему.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 11 вересня 2003 року.
№ 1152-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про проведення парламентських слухань «Зовнішня політика України як інструмент забезпечення національних інтересів держави: здобутки, реалії та перспективи»

Верховна Рада України постановляє:

1. Провести 19 листопада 2003 року в залі пленарних засідань Верховної Ради України парламентські слухання «Зовнішня політика України як інструмент забезпечення національних інтересів держави: здобутки, реалії та перспективи».

2. Комітету Верховної Ради України у закордонних справах та Тимчасовій спеціальній комісії Верховної Ради України по підготовці і попередньому розгляду узгоджених законопроектів про засади внутрішньої політики України, про засади зовнішньої політики України та про засади національних інтересів і національної стратегії розвитку України здійснити необхідні заходи із залученням представників відповідних органів державної влади України та визначити доповідача на парламентських слуханнях.

3. Включити в план роботи четвертої сесії Верховної Ради України проведення парламентських слухань із зазначеного питання.

4. Національній радіокомпанії України та Національній телекомпанії України за участю Інформаційного управління апарату Верховної Ради України забезпечити пряму трансляцію парламентських слухань на першому каналі Українського радіо та першому національному каналі Українського телебачення.

5. Управлінню справами апарату Верховної Ради України внести пропозиції і здійснити матеріально-технічне забезпечення проведення парламентських слухань.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 11 вересня 2003 року.
№ 1153-IV.

Вашого тут не стояло, сер!

ІНВЕСТИЦІЇ

(Початок на 1-й стор.).

Ішлося про довіру західних інвесторів до нашої країни взагалі, тому я поцікавився справами на ВАТ «Атмашбуд». Небагато часу і клопоту знадобилося для того, щоб з'ясувати: на момент появи тут «ВБСУ» майно «Атмашбуду» перебувало у податковій заставі, а проти нього вже було порушено справу про банкрутство: борги сягали трьох мільйонів гривень. Причини банальні: упродовж 1997-2000 років підприємство простоювало, а спроба поправити своє фінансове становище за рахунок експортного контракту з однією німецькою фірмою виявилася катастрофічною

через невиконання останньою контрактних зобов'язань. З 2000 року житомирських машинобудівників рятувало від банкрутства за перемінним успіхом лише об'єднання «Укрметалоконструкції», якому вдалося консолідувати у себе 57 відсотків акцій ВАТ «Атмашбуд». Воно вкладає у виробництво півмільйона гривень і робить усе від нього залежне для завантаження потужностей підприємства і погашення кредиторської та податкової заборгованості. У січні 2001 року рішення про санацію «Атмашбуду» за участі інвестора в особі «Укрметалоконструкції» у Житомирі розцінили як перемогу, бо йшлося про реорганізацію підприємства, розрахунки з

кредиторами і, зрештою, про відродження. У серпні того самого року зраділи і появи на заводі британців, інвестиційний внесок яких у 707 тисяч гривень, як-то кажуть, був дуже до речі. На той час борги підприємства вже становили 1 мільйон 300 тисяч гривень. Про законність і економічний сенс процедури «сватання з новим інвестором» думали найменше. Нерухомість балансовою вартістю у більш як 14 мільйонів гривень було зараховано як українську частку у статутному фонді спільного підприємства вартістю лише 800 тис. грн. При цьому «сватання» відбувалося з порушенням формальних процедур українського законодавства, бо величезні

промислові крани вагою 10—14 тонн продавали за цінами від 4 до 16 гривень. Рентгенівський апарат — за 8 гривень, гідравлічний прес — за 8 гривень і т. д. Збитки від такого «сватання» важко підрахувати, бо, не приведи Боже, порізати завод на металобрухт, то мали б приголомшливий ефект!

Отямилися житомиряни, судячи з усього, вже цього року. Печерський місцевий суд столиці 11 серпня 2003 року виніс ухвалу: негайно повернути незаконно відчужене майно ВАТ «Атмашбуд». Але історія навряд чи скінчилася, бо ще існує можливість оскаржити це рішення в Апеляційному суді міста Києва.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Із зобов’язаннями, як із віршами: задумували одне, а виходить щось інше

Сьогодні у Страсбурзі розпочинається чергова сесія Парламентської асамблеї Ради Європи. Одним з ключових її питань стане виконання Україною обов’язків і зобов’язань члена РЄ. Про це — розмова з головою Постійної делегації Верховної Ради в ПАРЕ Борисом ОЛІЙНИКОМ.

— Доповідачі Моніторингового комітету ПАРЕ Анне Северинсен та Ренате Вольвенд пропонують продовжувати процедуру нагляду за виконанням нашою державою її обов’язків і зобов’язань. Наскільки, на вашу думку, це справедливо щодо України?

— Якщо бути об’єктивним, то слід визнати, що доповідачі мають підстави це пропонувати. Водночас не треба недооцінювати й того, що ми вже виконали. А ухвалили ж майже все за винятком двох кодексів: Цивільно-процесуального та Кримінально-процесуального. До речі, щодо проекту останнього, який вже надійшов на розгляд Верховної Ради. Фахівці стверджують: він занадто репресивний, оскільки працювали над ним переважно представники репресивних інстанцій. Хто і для кого його готує? Це насторожує. Ми повинні враховувати стандарти Ради Європи, і творці нового КПК мають

усвідомлювати — будь-яке відхилення від них усе одно не пройде. Адже документ буде направлено до Ради Європи на експертизу. І щоб не сталося так, що ми нормально, відповідно до єв्रोстандартів приймали всі закони й конвенції, а тут раптом даємо задній хід.

— Ви зараз говорите про зобов’язання законодавчого характеру. Але є ще й зобов’язання країни — члена Ради Європи, передбачені її Статутом: забезпечення верховенства закону, захист прав людини, відданість іншим демократичним цінностям тощо. Чи ситуація з виконанням цих зобов’язань має також впливати на рішення щодо припинення або продовження моніторингу?

— Поза сумнівом. Справді, ми вже ухвалили й ратифікували майже все, що вимагалось від

нас під час вступу до Ради Європи. Але ж Страсбург цікавить і як ми все це втілюємо в життя. І тут у нас — як у поезії — досить помітна пауза між задумом і виконанням. Тобто задум був один, а в результаті вийшло щось трохи інше. Не треба хитрувати: слід визнати, що і з засобами масової інформації у нас не все гаразд, що відстріл і переслідування журналістів має перманентний характер. Справи вбивств Гонгадзе і Александрова незавершені. А взяти пенітенціарну систему: з 1995 року товчемося над тим, щоб, як і обіцяли, передати всі ці «невеселі» заклади під крило Мін’юсту. Але ж хтось щось намагається й тут викрутити! Одне слово, проблем у нас вистає. Але ми повинні наповняти на тому, що-таки багато чого виконали: будь ласка, зафіксуйте це в документі. Треба ж і нам іти назустріч. А то виходить так, що нинішня доповідь і резолюція ще суворіші, ніж ті, що були 2001 року. Вся наша робота підпадає під сумнів.

— Як ви вважаєте, ПАРЕ цього разу переймається українською конституційною реформою?

— Думаю, поки що ні. Ще немає навіть висновку нашого Конституційного Суду. Але, звичайно, потім це так чи інакше

потрапить на рецензування Ради Європи. Подібний прецедент був: так званий, як його охрестила ПАРЕ, референдум 2000 року. Тоді, до речі, він був дезавуований завдяки, серед іншого, й Раді Європи.

— Виходить, що ця організація може не лише критикувати, а й реально допомагати становленню в Україні демократії?

— Звичайно, може. До честі наших «верхів», треба сказати, що вони тоді на занепокоєння Страсбурга відреагували. Рада Європи нам потрібна. Так само, втім, як і ми їй. А для нормального діалогу треба завжди говорити так, як воно є насправді. І ми, члени делегації, так і чинили — що стосувалося і внутрішніх українських питань, і міжнародних, скажімо, Боснії і Герцеговини, Косово, Іраку. Українські парламентарії поводитися в ПАРЕ гідно. Ми ніколи не йдемо на те, щоб поливати брудом свою країну. Але у виступах завжди були чесні.

— До речі, звинувачення на адресу членів делегації у непатріотизмі, і у тому, що нібито «поливали», лунали досить часто: і з боку Президента, і з боку інших посадовців...

— Наша делегація — це не підрозділ якоїсь однієї партії, який можна вишикувати й наказати

виступати чи голосувати так, як комусь потрібно. Делегація відбиває структуру Верховної Ради, і кожен з її членів є самодостатньою особистістю. А якщо комусь не подобається критика, то я порадив би вже до неї, нарешті, звикнути. Це одна з невід’ємних частин демократії, хоче хтось того чи ні. І що, для іміджу країни у Раді Європи було б краще, аби всі наші депутати за наказом в унісон співали? Якось, коли я заявив, що в Раді Європи ми повинні говорити те, що є, а не те, що комусь хочеться, одна газета написала: який він заподатливий перед тою Радою Європи! Я б на це порекомендував не бути заподатливими перед будь-яким режимом. Бо режими міняються, а пра-

ва людини й інші подібні цінності — вічні.

— Чи будуть, усе-таки, з українського боку спроби призупинити процедуру моніторингу, чи будуть відповідні поправки?

— Особисто я не думаю, що за нинішньої ситуації є сенс вимагати призупинення моніторингу. ПАРЕ на це не піде. Про істотні проблеми, які ми маємо, я вже згадував. До того ж, попереду президентські вибори. Тепер я не знаю, чи будуть якісь поправки, але виступити під час дискусії має намір половина делегації. Думаю, нам треба буде насамперед домогтися того, аби в резолюції ПАРЕ було зафіксовано, що ми все-таки не сидимо склавши руки. А вперто просуваємося вперед.

ФАКТИ

■ До Ради Європи Україна вступила 5 листопада 1995 року. Відтоді Парламентська асамблея РЄ десять разів дискутувала питання, так чи інакше пов’язані з виконанням нашою державою її членських обов’язків і зобов’язань. Зазвичай резолюції й рекомендації асамблеї було виразно критичними щодо українського керівництва.

■ У квітні 2000 року ПАРЕ схвалила рекомендацію Комітету міністрів РЄ призупинити членство України в організації в разі «якщо результати референдуму будуть імплементовані в неконституційний спосіб або ж зміни до конституції будуть здійснені неконституційними засобами». Ця рекомендація — поки що єдиний в історії РЄ такий випадок.

■ В ухваленому ПАРЕ 26.09.1995 року Висновку 190, яким було рекомендовано прийняти Україну до РЄ, йдеться: «Парламентська асамблея вважає, що відповідно до ст.4 Статуту Ради Європи Україна здат-

на і бажає виконувати обов’язки члена Ради Європи, визначені у ст.3: «Кожен член Ради Європи мусить визнати принципи верховенства права та здійснення свобод людини всіма способами, які перебувають під його юрисдикцією, і ширю та ефективно співпрацювати в досягненні мети Ради Європи».

■ У резолюції ПАРЕ 1115 (1997 рік), якою було створено Моніторинговий комітет, записано: «Моніторинговий комітет буде відповідальним за перевірку зобов’язань, взятих країнами—членами згідно із Статутом Ради Європи, Європейською конвенцією з прав людини та всіма конвенціями Ради Європи, частинами яких вони є, а також виконання обов’язків і зобов’язань, взятих керівництвом країн—членів під час вступу до Ради Європи».

■ Україна є однією з 10 країн—членів РЄ, щодо яких триває процедура моніторингу (інші країни — Албанія, Азербайджан, Боснія і Герцеговина, Сербія і Чорногорія, Вірменія, Грузія, Молдова, Росія й Туреччина).

ДОСЛІВНО

■ «Доповідачі були загалом дуже вражені Президентом Кучмою та його готовністю трансформувати правову систему та впровадити економічні реформи. Вони були також вражені його ширістю та цілеспрямованістю» (з додатку 5 Попередньої доповіді щодо заявки України на вступ до Ради Європи, 29.06.1995 р.).

■ «Ми не примушуємо вас, але Рада Європи має певні стандарти, і Україна має їх дотримуватися, оскільки ви — одні з нас» (Президент ПАРЕ лорд Рассел-Джонстон, з виступу у Верховній Раді, 8.06.1999 р.)

■ «В. Медведчук підкреслив, що ставлення РЄ до України не завжди об’єктивне, оскільки декілька членів Ради Європи також не виконують свої зобов’язання, але чомусь у центрі уваги опиняється саме Україна» (Інтерфакс-Україна, з повідомлення про зустріч заступника Голови ВР Віктора Медведчука з доповідачами Моніторингового комітету ПАРЕ, 19.08.1999)

Зміни будуть. Позитивні

Як вступ Угорщини в ЄС вплине на україно-угорські відносини? Позитивно, вважає держсекретар МЗС Угорщини Георгій ГІЛІАН, адже «угорський уряд однозначно й рішуче назвав пріоритетним співробітництво з Україною, Росією і СНД».

Реальні результати цього рішення вже є — це зростання товарообігу. «Успіхи треба закріплювати, йти далі, тому Угорщина має конкретні задуми, що робити далі», — запевнив пан Гіліан. Є широкий спектр галузей, в яких Будапешт прагне розширити кооперацію. Зокрема, це регіональне співробітництво, туризм, транспорт. До останнього відносяться плани з будівництва п’ятого транспортного коридору, «яким у майбутньому з однаковою вигодою для себе зможуть користуватися і Україна, й

Угорщина». «У найближчі роки ця траса досягне українського кордону». «Ми своїх сусідів вважали й вважатимемо стратегічними партнерами», — заявив «ГУ» держсекретар, додавши, що не тільки Будапешт, а й Брюссель зацікавлений у поглибленні економічних зв’язків з Україною.

У середині ЄС проходить реорганізація, і контакти з східноєвропейськими ринками підсилюються. З розширенням ЄС їх буде ще більше, вважають угорці.

«Міжнародна ситуація для нас сприятлива, — заявив Георгій Гіліан. — Звичайно, із приєднанням Будапешта до ЄС зміняться визначені критерії в торгових відношеннях, але більшість цих змін буде позитивна для України». Як приклад він привів митний збір на імпорту промислових товарів. Він нині становить 6,5 відсотка, а після приєднання угорці змушені будуть зменшити його вдвічі.

■ ■ ■
«Ми своїх сусідів вважали й вважатимемо стратегічними партнерами»

■ Немаловажним вважають в Угорщині і той факт, що після розширення українські експор-

тери одержать вихід на єдиний ринок, що становить 450 мільйонів осіб. Крім того, в Угорщині очікується збільшення кількості іноземних інвесторів, що «неминуче спрямує свою увагу далі у бік України». Оживиться співробітництво на регіональному, прикордонному рівні. Ще один позитив — з їх вступом до ЄС буде введено точно такі ж обмеження, що є нині в ЄС. Приміром, на поставлення продукції зі сталі, що регулюються окремою угодою України з ЄС. Умови цієї угоди Києву знайомі, а отже, він зможе прогнозувати для себе ситуацію.

Яна СТАДІЛЬНА.

У країнах-кандидатах завершився «парад референдумів» про вступ до Європейського союзу. Усі без винятку сказали «так». Останньою — Латвія, яка також переконливо засвідчила своє прагнення бути в об’єднаній Європі. Шоправда, найпереконливішим був, мабуть, такий Кіпр. Там вирішили, що потреби в референдумі немає взагалі. Заразом і купу грошей заощадили.

Сторінку «Євроінтеграція» веде Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Ровесник голодомору

Ужовтні 1933 року в США побачив світ перший номер українського англомовного тижневика «The Ukrainian Weekly». Сталося це тоді, коли «The New York Times» друкувала статті про щасливе життя у Радянському Союзі і заперечувала голод 33-го. Та емігранти-українці другої хвилі знали про мільйони померлих і не збиралися про це мовчати. Український Народний Союз, який вже видавав україномовну газету «Свобода», вирішив, що американці мають знати правду про голодомор в Україні. Тому він заснував ще й англомовний тижневик «The Ukrainian Weekly», який розповідав новини про Україну та українців США.

Аудиторія читачів тижневика постійно збільшується, і тепер він має переплатників у всьому світі: Індії та Австралії, Пів-

денній Америці та Європі. Але найбільше шанувальників, звичайно, в США та Канаді. Український Народний Союз подбав

про те, щоб «The Ukrainian Weekly» отримував кожний конгресмен та урядовець США, а також деякі представники каннадської влади. Треба додати, що з проголошенням незалежності України кількість неукраїнських читачів часопису збільшилася. Особливий інтерес до нової незалежної держави був у іноземних науковців, політиків, економістів та бізнесменів. Дописувачів тижневик має також з різних країн, зокрема й декілька відомих вчених з України.

Працівники редакції на чолі з головним редактором Ромою Гадзевичем завжди пам'ятають, що саме стало приводом до заснування тижневика. Тому не залишають поза увагою жодної пам'ятної дати, пов'язаної з голодомором 33-го. Зокрема, до його 50-річчя було випущено буклет «Великий голод в Україні: невідомий голокост», у якому зібрано свідчення очевидців, статті вчених та звіти преси про штучний голод, ініційований Сталіним.

Світлана ОСТАПА, керівник прес-служби Української всесвітньої координаційної ради.

Проти більшості з позиції сили

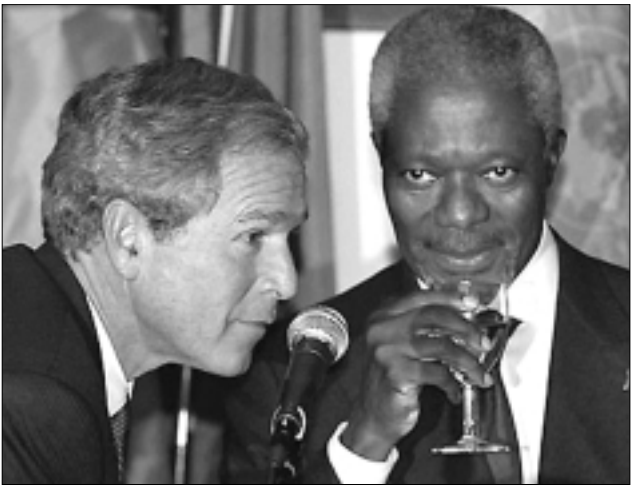

Фото АП.

На засіданні Генасамблеї ООН американський президент зіштовхнувся із жорсткою критикою світових лідерів щодо Іраку. Буш не переживав. Він упевнений, що вчинив з

Іраком правильно, і закликав світ забути про минулі розбіжності й допомогти у відбудові країни. При цьому він дуже обережно висловився про перспективи відновлення

суверенітету Іраку. Тим часом президент Франції Жак Ширак засудив антиіракську війну США: «Ніхто не вправі діяти поодинці від імені всіх». Генсек ООН Кофі Аннан, що відкрив політичну дискусію, виступив проти доктрини упереджувального воєнного вторгнення. Це, на думку Аннана, може призвести до невідправданого незаконного використання сили і фундаментальних змін у питанні збереження миру і стабільності в усьому світі. Промову Буша зустріли чемно. А от виступи його критиків очікував набагато тепліший прийом. Адже американського президента критикували не тільки за війну, а й за відмову від якнайшвидшої передачі влади в Іраку іракському народові. Так, канцлер ФРН

Герхард Шрьодер підтримав Ширака і закликав провести передачу влади впродовж кількох місяців, наполягаючи на тому, що це має вирішальне значення для забезпечення миру. Однак Сполучені Штати не мають наміру передавати контроль над Іраком іракцям. Буш на зустрічі із Шираком знову відверто заявив, що відновлення суверенітету Іраку найближчим часом, як на тому наполягає Париж, «не входить у плани» Вашингтона. Нова резолюція Ради Безпеки ООН, прийняття якої домагаються США, має гарантувати «упорядкований перехід до відновлення суверенітету» і те, що нинішня окупаційна американська адміністрація в Багдаді збереже керівництво процесом реконструкції країни.

У Ялті Грузія ледве було не вийшла із СНД

ДО РЕЧІ

Близько полудня минулої п'ятниці був готовий до відльоту літак грузинської делегації, що на чолі з президентом Едуардом Шеварднадзе мала намір демонстративно залишити Ялту. І, як заявив пізніше Е. Шеварднадзе, «йшлося не тільки про неучасть грузинської делегації в роботі саміту, а й про вихід Грузії із СНД». Ситуацію врятував Володимир Путін.

Річ у тім, що під час засідання Ради міністрів закордонних справ Співдружності «МЗС Росії, особисто міністр Ігор Іванов перешкодили внесенню до порядку денного абхазького питання». Як підкреслив президент Грузії, тільки на його категоричну вимогу,

звернену до президента Росії, абхазьку тему все-таки було розглянуто. Президенти ухвалили коротку заяву, в якій підтвердили своє ставлення до Алматинського меморандуму і рішення «Про заходи щодо врегулювання конфлікту в Абхазії», знову визнаючи

територіальну цілісність і суверенітет Грузії і вимагаючи неухильного виконання всіх положень цих документів.

Останнім часом здійснювалися спроби провести їх ревізію. Зокрема, йдеться про надання мешканцям Абхазії російського громадянства, відкриття без узгодження з Тбілісі залізниці і водного сполучення за маршрутом Сочі—Сухумі. Усього цього поки що вдалося уникнути, і Е. Шеварднадзе на дружньому обіді, як повідомили інформагентства, «присвятив значну частину свого тосту

президентові Росії», назвавши його «доступним, комунікабельним, гідним, людиною, яка чудово розуміє нюанси і ситуацію дня нинішнього та майбутнього». «Ми всі маємо бути переконані в тому, що з нами поруч велика Росія, російський народ, — зазначив глава Грузії, пояснюючи грузинським журналістам свій тост. — Я пишаюся тим, що президенту Росії вдається домагатися вражаючих успіхів як на батьківщині, так і на міжнародній арені».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ. Тбілісі.

НАТО в очікуванні змін

ку, але виступали за тісну кооперацію європейців з атлантичними союзниками. І члени альянсу визнали главу МЗС цієї країни «надійною сполучною ланкою євроатлантичного партнерства». У Брюсселі вважають, що він зможе зміцнити єдність альянсу, порушену розбіжностями щодо Іраку.

Яап де Хооп Схеффер народився 1948 року в Амстердамі, юрист, з 1976-го працював у МЗС, представляв країну в міжнародних організаціях: у 80-х працював у місії Нідерландів у НАТО, як глава ОБСЄ намагався зробити свій внесок у розв'язання Придністровського конфлікту. Міністром закордонних справ Голландії став минулого року.

Чинний генсек НАТО Джордж Робертсон вітав рішення Ради НАТО, заявивши, що де Хооп Схеффер добре знайомий із проблемами альянсу. При цьому Робертсон зауважив, що йому доведеться здійснити радикальні реформи в но-

вих умовах, які склалися в сфері міжнародної безпеки. Сам Робертсон від цього відмовився, хоча його мандат міг бути продовжений ще на один термін...

Коли Робертсон очолив НАТО, він заявив, що в нього є три пріоритети: потенціал, потенціал і ще раз потенціал. Що є в де Хооп Схеффера? Видима частина айсберга — це геополітичні відмінності і розрив у військовому потенціалі між європейськими й атлантичними силами НАТО. Вони були і раніш, але війна в Іраку створила такий тиск, що дала тріщину стрижнева частина структури, яка служила союзникам п'ять десятиліть. Новий генсек приходить до влади в часи, коли оптимісти в Європі сподіваються, що іракська криза сприятиме енергійнішому просуванню до скоординованих позицій у європейській зовнішній політиці, а песимісти відзначають відсутність прогресу у створенні потрібного Європі військового по-

тенціалу. На думку Тімоті Гардена з Центру оборонних досліджень лондонського Королівського коледжу, розбіжності між союзниками напередодні війни в Іраку призвели майже до повного паралічу НАТО, і якщо ніхто в ЄС і НАТО не займеться серйозним стратегічним осмисленням цих питань, то може виникнути такий поділ праці, за якого Європа опиниться в становищі прибиральниці, що підчищає за США після їх інтервенцій.

Чи зможе голландець так скоординувати зусилля НАТО, щоб альянс став гнучкішою коаліцією, здатною протистояти сучасним викликам безпеки? Важко сказати. Поки що, на думку американців, вона відіграє роль «постачальника сил».

Для України зміна генсека НАТО особливих перемін не означає: наступність у політиці альянсу стосовно нашої країни за такого розкладу збережеться.

Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ **Київ**

Масштабна зацікавленість

Сполучені Штати Америки висловлюють зацікавленість у покращенні двосторонніх відносин з Україною в усіх сферах діяльності, заявив в інтерв'ю журналістам посол США Джон Гербст. Учора він зустрівся з Прем'єр-міністром України Віктором Януковичем. За словами посла, США ще раз наголошували, що вони також зацікавлені у проведенні в Україні виборів «на вільній і справедливій основі».

Зустріч з українським прем'єром була, за словами Джона Гербста, ефективною, на ній обговорювалося багато питань, що стосуються двосторонніх відносин.

■ **Донецьк**

Новий Почесний консул

Завтра Посол Федеративної Республіки Німеччина в Україні Дітмар Штюдеманн призначить професора, доктора технічних наук Віктора Калашнікова Почесним консулом Федеративної Республіки Німеччина в місті Донецьку.

■ **Брюссель**

Перестаралися

НАТО вибачилося за інцидент під час антитерористичних навчань у Шотландії, коли захоплені виконанням завдання українські морські піхотинці почали зупиняти цивільні автомобілі, вкрай дивуючи і навіть лякаючи місцевих жителів.

■ **Багдад**

Постраждали мирні жителі

У столиці Іраку пролунав могутній вибух, що був спрямований проти американських військових, але зачепив автобус з мирними жителями.

Вісімнадцятий...

Марк Файнмен, 51-річний кореспондент «Лос-Анджелес таймс», що недавно прибув до Багдада з Вашингтона, помер від раптового серцевого нападу. Він був лауреатом низки журналістських нагород і премій і став 18-м неіракським журналістом, що загинув в Іраку з початку війни.

■ **Вашингтон**

Рейтинг упав до мінімуму

Рейтинг нинішнього президента США Джорджа Буша досяг рекордно низького за час його перебування на посаді рівня. Про це свідчать дані опитування, проведеного у США телекомпанією Сі-ен-ен, виданням «Ю-ес-ей тудей» і корпорацією «Геллап».

■ **Кишинів**

США — за федералізацію

Сполучені Штати вважають федералізацію Молдови єдино реальним планом врегулювання придністровської проблеми, заявила посол США в Кишиневі Памела Гайд Сміт.

■ **Стокгольм**

Заарештували невинного

Чоловіка, якого підозрювали в убивстві міністра закордонних справ Швеції Анни Лінд, у ході розслідування визнано невинним. Заарештований 35-літній швед є не тим, кого зафіксували камери крамниці, де було вбито Лінд.

■ **Ванкувер**

Абрамович і хокей полюбляє

Губернатор Чукотки російський бізнесмен Роман Абрамович, який нещодавно купив англійський футбольний клуб «Челсі», цікавиться також перспективами придбання «Ванкувер Кенакса». Цей хокейний клуб — один із фінансово найстабільніших клубів НХЛ.

■ **Газа**

Застрелено підлітка

Ізраїльські військові в таборі для біженців у секторі Газа застрелили 15-річного палестинського підлітка.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Тільки лопатою реформу не зробиш

ТОЧКА ЗОРУ

Реформування земельних відносин, на жаль, не призвело до кращого використання нашого найбільшого багатства. Навпаки, становище із землекористуванням у країні розцінюється як катастрофічне. Триває деградація ґрунтового покриву, порушено сівозміни, надміру експлуатується природна родючість ґрунту. Хоча й маємо конституційні засади раціонального використання цього багатства. Про актуальні питання законотворення з порушеної проблеми, шляхи вдосконалення земельних відносин у нашій країні ділиться думками один з активних авторів земельного законодавства, академік Української академії аграрних наук **Леонід НОВАКОВСЬКИЙ**.

— **Леоніде Яковичу, де-що конкретніше про те, як нині використовуємо і бережемо нашу землю?**

— Ефективність використання сільськогосподарських угідь загалом по країні і до реформи була у нас в 2—2,5 разу нижчою, ніж у західноєвропейських країнах. Хоча в особистих господарствах громадяни зі своїх ділянок мали потрібну віддачу. А через вилучення угідь під будівництво щорічно втрачали понад 12 тисяч гектарів орних земель. Тому й становище з охороною ґрунтів було далеким від необхідного. В умовах державної монополії на землю ресурсний потенціал останньої використовувався лише на 15—20 відсотків.

Не створено потрібних умов для високопродуктивного використання землі й після її роздержавлення. Сама лише приватна власність не може призвести до зростання урожайності. Для цього треба ще й фінансові ресурси, добрива, засоби захисту рослин, техніку. Лопатою і сапою навіть на власній ділянці не забезпечити щорічно високого врожаю. А ми подрібили угіддя, не дбаємо про охорону ґрунтів, надмірно захопилися вирощуванням соняшнику, інших культур, які не сприяють підвищенню родючості землі. Реформи не тільки знизили рівень ефективності використання землі, а й прискорили її деградацію.

— **І який же вихід?**
— Насамперед потріб-но з урядових полиць зня-

ти проект Національної програми охорони земель, який готували за дорученням Президента України, і затвердити його. Треба також із коштів земельного податку 30 відсотків надходжень спрямувати на раціональне викорис-тання і охорону земель, як це передбачено Законом України «Про плату за землю». Варто при Мінагрополітики створити державний департамент з охорони ґрунтів та відновити хоча б той обсяг зем-леохоронних робіт, які ми виконували до початку зем-ельної реформи.

— **А як розуміти те, що становище з землекористуванням у країні наука вважає катастрофічним через недосконалу земельну реформу, а вчених висунуто на здобуття Державної премії України саме за розробку науково-методичних основ цієї реформи?**

— Це складне запитання загалом і для мене зокрема. Реформу розпочато з 15 березня 1991 року. Я не знаю серйозних публікацій авторів висунутої роботи з проблем реформування земельних відносин початкового періоду. Ніхто з них не був автором Земельного кодексу 1990 року і Постанови Верховної Ради від 18 грудня 1990 року «Про земельну реформу». Коли запроваджували приватну власність на землю і приймали Земельний кодекс 13 березня 1992 року, їх не було поряд із тими, хто готував ці документи, вів дослідження. Окремі автори зовсім не мають одноосібних нау-

кових публікацій з цієї проблематики. Що ж до аграрної реформи, то вона у країні зовсім не проголошувалася. Не приймали з цього приводу і будь-яких законодавчих актів. Загалом же наукові розробки наших вчених з питань земельного реформування заслуговують на увагу.

— **Що можна сказати про ту грань реформи, яка стосується заміни сертифікатів державними актами на землю?**

— Я особисто вважаю великим досягненням безплатну передачу у власність селян майже 30 мільйонів гектарів землі. Те, що ця акція була персоніфікована, тобто громадянам видано сертифікати з правом на земельну частку (пай), зроблено правильно. А поспішної видачі замість сертифікатів державних актів не робив би. Парцеляція земель не приведе до добра. Попішають ті, хто хоче мати неконкурентоспроможне дрібно-товарне сільське господарство. А ми могли б хазяювати у великих господарствах на приватній землі. Тим паче що Земельний кодекс визнав сертифікат правовстановлюючим документом, не вказуючи конкретного строку його дії. Навіщо чиновникам вирішувати все за селян, нав'язувати їм державні акти, строки

їх одержання — пояснити важко.

— **Ви очолювали розробку Земельних кодексів 1990, 1992, 2001 років. Що конкретно робите нині, аби положення чинного кодексу швидше реалізувалися?**

— Я не в стороні від цієї справи. За моєю редакцією підготовлено закони «Про землеустрій», «Про розмежування земель державної та комунальної власності», «Про державний земельний кадастр». Перший із них набрав чинності, другий — прийнято у другому читанні і в цілому, третій — прийнято у першому читанні. Я особисто працюю над удосконаленням законопроектів про оцінку земель, про ринок землі, про реєстрацію прав на нерухоме майно.

— **Але ж більшість законів, які повинні реалізувати положення нового Земельного кодексу, досі ще не прийнято.**

— Основна причина — уряд не подав своєчасно до Верховної Ради необхідних законопроектів. Кодекс набрав чинності з 1 січня 2002 року. Для його реалізації уряд мав до 15 травня 2002 р. подати понад 20 проектів нових законів, а також 15 законопроектів про внесення змін і доповнень до основних

■ ■ ■

Навіщо чиновникам вирішувати все за селян, нав'язувати їм державні акти, строки їх одержання — пояснити важко.

■

чинних законодавчих актів. Законопроекти про консервацію земель, про земельний (іпотечний) банк, про використання земель оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення ще взагалі не надходили до Верховної Ради. Не розроблено пропозиції і про внесення змін до Лісового, Водного кодексів, Кодексу України про надра.

— **А як регулюються земельні відносини в державі, коли немає необхідних законодавчих актів?**

— До регулювання земельних відносин у нас причетні 12110 органів місцевого самоврядування та понад 600 органів виконавчої влади. Якщо відсутні якісь законодавчі норми, а питання вирішувати потрібно, деякі органи приймають свої нормативні документи. Частина питань вирішується самостійно Держкомземом України, Кабінетом Міністрів України. Працівники багатьох місцевих органів творять свої норми. За таких умов зайве казати про єдине правове поле в країні. Держкомземові вдалося розробити і навіть зареєструвати в Міністерстві юстиції України документ про порядок консервації земель, незважаючи на те, що згідно зі статтею 172 Кодексу порядок консервації земель встановлюється законодавством України. Маючи свій нормативний документ, Держкомзем, безперечно, не готуватиме проект закону.

Іноді через несвоєчасне внесення змін до законодавства трапляються непорозуміння. Так, за Лісовим і Водним кодексами, які прийнято ще до появи нинішньої Конституції України, немає комунальної та приватної власності на ліси і водні об'єкти. Враховуючи вказане, уряд нещодавно звинуватив народних депутатів у прийнятті закону, який нібито суперечить цим

кодексам. Але ж закон ґрунтується на положеннях Конституції і Земельного кодексу.

— **Ви маєте на увазі Закон України «Про розмежування земель державної та комунальної власності»? А чому на нього, за який проголосувало 407 народних депутатів, Президент України наклав вето?**

— Свою роль тут відіграв уряд, а конкретніше, Держкомзем України. Останній не міг підготувати проект, який вписувався б у правове поле Земель-

ного кодексу. Це зробили народні депутати. Але ж Держкомзем ще раніше підставив уряд, котрий 1 серпня 2002 року прийняв постанову про тимчасовий порядок розмежування, який суперечить Кодексові. Урядові нав'язувалася ідея, за якою місцевим радам надавалося чимало повноважень із розмежування земель. Але за Кодексом рішення про їх розмежування органи виконавчої влади приймають стосовно тих, що за межами населених пунктів. Це 88 відсотків території країни.

— **У газеті «Голос України» не раз порушувалися питання щодо необхідності реорганізації Держкомзему. Ви раніше були його головою. Ваша точка зору з цього приводу?**

— Держкомзем України як орган виконавчої влади необхідно зберегти. У країні багато нерозв'язаних проблем з використання й охорони земель. Комітетові є що робити. Однак потрібно мати відповідні структури й у складі держадміністрацій і місцевих рад. Не варто лише, на мій погляд, у містах створювати земельне управління міськради і Держкомзему. Це марнотратство. Ради і місцеві держадміністрації мають безперечні переваги у створенні відповідних структур. Принцип делегування повноважень має використовуватися краще.

А комітет, на моє переконання, мав би істотніше зайнятися розробкою проектів законодавчих актів, інших нормативних документів, з чим він нині не справляється. Головною діяльністю комітету повинна стати координація роботи місцевих рад і держадміністрацій у справі регулювання земельних відносин. Коли матимемо все це та відповідні кадри, а не зосереджуватимемося лише на питаннях торгівлі землею, тоді й будуть серйозні зрушення.

Інтерв'ю взяв
Михайло СВОЯЧЕНКО.

Привозні калачі

ФАКТ І КОМЕНТАР

Результатом поїздки голови облдержадміністрації Олександра Удовіченка до Курської губернії Російської Федерації і проведених там переговорів стала домовленість про закупівлю 30 тисяч тонн збіжжя за прийнятною ціною. Враховуючи попередній контракт на закупівлю 50 тисяч тонн зерна в Казахстані, представники місцевої влади стверджують, що регіон буде з хлібом і ціни на нього не підвищаться.

Саме так: Полтавщина, яку традиційно називають житничою державою, змушена вдаватися до такого непопулярного кроку, як імпорту продовольчого зерна. «Чому?» — найперше і аж ніяк не риторичне запитання, що виникає і у пересічних полтавців, і у фахівців. На перший погляд, усе нібито просто, хоч і нерадісно. Цьогорічне виробництво пшениці й жита в регіоні становило лише 75 тисяч тонн. Для порівняння: минулого року продовольчого зерна було збрано один мільйон 700 тисяч тонн.

Таке різке падіння спричинене на-

самперед тим, що більш як 90 відсотків площ озимини загинуло.

Звісно, найперша цьому причина — несприятливі погодні умови, проте списувати всі прорахунки на «небесну канцелярію» не зовсім доречно. На недорід істотно вплинули також агротехнічні прорахунки, адже більш як половину площ із 400-тисячного озимого клину минулої осені засіяли після того як минули кращі строки, а подекуди ще й неадекватним чином. А з половини, як підмічено в народі, полову і збереш. Отже, сходи ввійшли в зиму ослабленими. Навесні, у свою чергу, не було вжито повно-

го комплексу заходів із підживлення. То й вродило, що кіт наплакав.

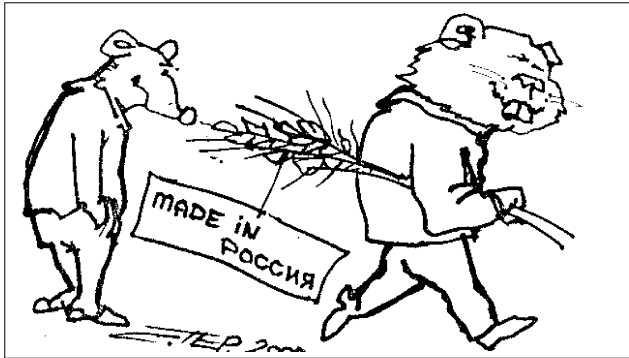
Потреби регіону в борошні становлять близько 200 тисяч тонн, тож дефіцит зерна у щонайменше 100 тисяч тонн вимагає вдаватися до додаткових закупок, що й робиться. На ці цілі необхідно ще вишукати 75—80 мільйонів гривень. Звісно, що не водночас — до нового урожаю. Та аби не допустити значного коливання цін, перебоїв із постачанням, в області потрібно створити регіональний страховий фонд продовольчого зерна у 25—30 тисяч тонн.

І знову-таки — все упирається в кошти, точніше, в їх нестачу. Частину регіональних запасів передбачається поповнити за рахунок погашення сільгоспвиробниками боргів по обласній бюджетній позиції, яка нині в сукупності становить 5 мільйонів 750 тисяч тонн. Певну кількість зерна вдасться залучити в

результаті погашення агроформуваннями заборгованості до Пенсійного фонду, сплати фіксованого сільгосподатку та розрахунків за електропостачання. Та всього цього недостатньо.

На думку генерального директора обласного дочірнього підприємства ДАК «Хліб України» Віталія Москалька, щоб не допустити подальшого зростання цін на хлібобулочні вироби, доцільно вирішити питання щодо виділення коштів із бюджетів міст і районів для формування страхового продовольчого фонду. Його обсяги мають становити не менше половини потреби в зерні. А якщо не буде виділено бюджетних коштів у достатній кількості, слід вдаватися до банківських позик... Ось така аж ніяк не рожева картина.

Нинішній дефіцит має й інший бік медалі, якого ніяк не обійти мовчанкою. Мовиться про долю тогорічного короваю, інакше

Мал. Сергія ТЕРЕШЕНКА.

казучи, «хто ж його з'їв?» Це питання не раз лунало і з місцевих трибун, і зі столичних, проте ні конкретних прізвищ, ні, тим паче, цифр так названо й не було. Єдине, що вдалося встановити точно, це те, що такі справді минулих жнив Полтавщина «видала на-гора» 2 млн. 761 тис. тонн зерна. І все. Хоча ні. Саме за ці прорахунки «злетів» із займаної посади тодішній глава облдержадміністрації й практично вся команда його замів.

Та чи стало від того легше нинішньому обласному керманичу Олександру Удовіченку і, тим паче, полтавському люду? Ні. На всіх чекають тривожні

осінь, зима і весна. Хоч як це дивно звучить у наш час — тривожні за шматок хліба. Без перебільшень, нині у місті й на селі житимуть надіями на майбутній урожай. А який він буде? Єдине, що нині можна сказати напевне — доведений план під посів озимих у 354 тисячі гектарів (хоча традиційно сіяли не менш як 400 тис. га). Насіння вже покладено в ґрунт майже на 300 тис. га і його достатньо, щоб завершити посівну. До того ж і кращі агротехнічні строки піджимають. Сіють хлібороби, як завжди, з надіями на кращу віддачу. Хай би вони збулися...

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Коли теплішають душі...

РЕАЛІЇ

Сорок років тому розпочалася газифікація сіл Вінниччини. Якщо за радянських часів голубе паливо надійшло тільки до 50 населених пунктів, то за роки нашої незалежності їх стало більше у шість разів: нині газом користуються мешканці 330 сіл області.

Мільйон гривень із власних заощаджень

Перший символічний голубий факел було запалено у далекому 1963-му в селі Глухівці Козятинського району. Проте газифікувати села у ті часи не поспішали. Незважаючи на те, що територією області проходить міжнародний газопровід Уренгой — Ужгород, у більшості населених пунктів голубий вогник залишався такою ж голубою мрією.

Тим часом протягом минулого і нинішнього років вінничани проклали у сільській місцевості газові магістралі довжиною 1544 кілометри. Як стверджують фахівці, це більше, ніж у всіх інших регіонах держави. Останню ділянку, завдовжки 24,3 кілометра, збудовано у рекордно короткі терміни — лише за півтора місяця.

За рахунок чого вдалося різко збільшити темпи газифікації? Перш ніж відповісти на це запитання, голова облдержадміністрації Віктор Коцемир зауважив:

— Голубе паливо в сільській оселі — це настільки велике благо, що його по-справжньому може оцінити лише сам селянин. Йі-право, мені здається, що у газифікованих селах люди стають веселіші. Це стільки додаткових зручностей!.. Щоб мати у домі газ, повірте, селяни інколи готові віддати останню гривню. Кажу це без перебільшення. Для прикладу, у селі Кирнасівка Тульчинського району, як мені розповіли, його мешканці зібрали на газифікацію більше одного мільйона гривень власних грошей. Наше завдання — підтримати цей вогник ентузіазму, а також чітко організувати роботи на всіх етапах: від проектування до пуску газових магістралей.

Річ у тім, що область значно відстала у справі газифікації: 50 населених пунктів, що отримали голубе паливо за роки Союзу, це, як мовиться, крапля в морі. Рівень газифікації у сільській місцевості — 14,5 відсотка. Як кажуть, ми тільки-тільки зрушили камінь з місця. Протягом минулого і нинішнього років голубе паливо прийшло у більш ніж 10 тисяч сільських будинків. За кошти, що їх виділяє держава, такого результату не досягти. 498 тисяч гривень з бюджету спрямовано на будівництво інженерних мереж. Це, як кажуть, крапля у морі. Для порівняння скажу, що у селі Веселівка Теп-

Голова Вінницької облдержадміністрації В. Коцемир на урочистостях з нагоди запалення голубого факела на Городківському цукрозаводі Крижопільського району

лицького району, воно стало 300-м в області, до якого підведено газ, витрачено на це 208 тисяч гривень. Усього на будівництво об'єктів газифікації за рахунок субвенції з держбюджету передбачено 3,3 мільйона гривень. Здавалось би, сума чимала. Але ж потреба на 2003 рік у коштах для газифікації удесятеро більша — 40 мільйонів гривень. Звідки ж гроші, запитаєте ви?..

Гроші — у складчину

— У програмі газифікації одночасно визначені конкретні учасники її фінансування, — продовжує мій співрозмовник. — Однією з таких організацій, наприклад, є об-

лдержадміністрації і районних рад.

Не обходиться газифікація без допомоги спонсорів. Яскравим прикладом є підведення газопроводу до найбільшого цукрозаводу області, що у селі Городківка Крижопільського району (магістраль бере початок у селі Комаргород сусіднього Томашпільського району). Інвестор — концерн «Укрпромінвест» — не обмежився фінансуванням робіт. Залучив до їх виконання людські і матеріальні ресурси. Результат не забарився: 24,3 км газопроводу прокладено всього за півтора місяця. 9 вересня ц. р. на підприємстві урочисто запалено символічний факел. І це завдяки справді самовід-

даних працівників спеціалістів і робітників цілого ряду організацій, зокрема, будівельних управлінь ВАТ «Вінницягаз», підприємств «Спецбуд», «Пропан» та інших. Звичайно, інвестор, так би мовити, у першу чергу думав про себе: поспішали подати газ на цукроварню до початку нового виробничого сезону. Але ж не можна не враховувати, що цим газопроводом користуватимуться мешканці ще десяти сіл...

Випадки, коли за рахунок зібраних у складчину коштів протягом одного-двох місяців газифікують один населений пункт або ж прокладають 5—6 кілометрів газопроводу, непоодинокі. У людей все більше проявляється почуття високої відповідальності за виконану роботу. Вони також усвідомлюють, що ніхто, крім них самих, не створить кращих умов життя. Більшість керівників підприємств і організацій, які виділяють кошти на газифікацію, стоять на таких самих позиціях. Їх уже не потрібно довго переконувати у важливості справи, як це ще було донедавна...

«А дешевше можна?..»

— Газифікація — справа не з дешевих, — каже В. Коцемир. — Тому кожна зекономлена гривня, особливо з власних заощаджень, має значну вагу. Перед початком робіт ми ставимо обов'язкову вимогу — до районних технічних служб, а також замовників і підрядників: розробити комплекс заходів щодо здеешевлення будівництва і скорочення термінів виконання робіт. Адже на виготовлення технічної документації та отримання різного роду дозволів і погоджень витрачаються чималі кошти. Тому я рекомендував відповідним управлінням — екології та природних ресурсів, пожежної безпеки, санепідемстанції, обласній службі «Укрінвестекспертиза», ВАТ «Вінницягаз» та деяким іншим ще раз повернутися до вирішення питання зменшення оплати за надані послуги. Бодай брати її за мінімальною шкалою. Водночас скоротити терміни виготовлення технічної документації та видання довідок.

На території області працює унікальне підприємство з виготовлення поліетиленових труб — НВП «Полімергаз». Їх використання також дає свій позитивний ефект. Загалом усі роботи намагаємося виконувати з використанням новітніх технологій. Ставимо завдання і надалі такими самими темпами прокладати газові мережі. Це можливо за умови подальшого поєднання зусиль органів виконавчої влади і місцевого самоврядування. Проте, ніде правди діти, ще не у всіх районах керівники перейнялися почуттям відповідальності за пріоритетну справу. Таким хоча ще раз нагадати: програма газифікації сільських населених пунктів залишається пріоритетною — голубе паливо має прийти у кожен район області.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

ЮВІЛЕЇ

Місто, народжене в коханні

Історики кажуть, що Херсон заснували як стратегічно необхідний форпост у боротьбі за Чорне море. Романтики вневні: місто народилося з високого особистого почуття високих державних осіб. У такий спосіб імператриця Катерина II виявила палку пристрасть, повелівши своєму коханцю головнокомандувачу Південної армії князю Григорію Потьомкіну закласти на березі Дніпра град-фортецю. Певне, праві й історики, й романтики. З кохання в інтересах держави виросло місто — кузня військових кораблів для флоту імперії.

Протягом чотирьох днів (та й ночей) справляв Херсон свій 225-літній ювілей. Погарнішав, прибрався впорядкованими скверами й вулицями, ошатними будівлями. Відремонтовано та оновлено залізничний вокзал. Відтворено історичний центр — вулицю Суворова. Очолив її бюст Олександра Васильовича. Останній був тут не раз.

Та найбільшою окрасою став, безперечно, сквер, котрому повернуто первісний вигляд і назву Потьмкінський. А на п'єдестал, що довго порожнів (після світлішого князя тут побував автор «Капіталу»), знову встановлено триметрову бронзову фігуру засновника Херсона Григорія Потьомкіна. Слід зазначити, завдяки особистій наполегливості міського голови Володимира Сальдо. Котрий, можливо, трішки «зловжив» стосунками зі столичним земляком, міністром культури Юрієм Богуцьким, що особисто взяв участь у відкритті пам'ятника. Чекали, до речі, й Президента — дорогою з Ялти. Не заїхав.

Гуляли на землі, на воді, і навіть на небі. У показових виступах парашутистів узяв участь сам голова обласної податкової служби Юрій Ємченко!

А в шестигдинному святковому концерті на схилі Дніпра в парку Слави херсонців вітали вітчизняні й зарубіжні зірки: Руслана, Філіп Жмахер, Віктор Павлик, «Лепприконси», Таїсія Повалій, Ігор Ніколаєв. До слова, гонорари співакам взяв на себе місцевий нафтопереробний комбінат, котрий до ювілею міста й власного 65-річчя відкрив свою автозаправку і зібрав біля неї довжелезну вервечку автомобілів. Кожному видавали безплатно бензин власного розливу в кількості літрів, що відповідала останній цифрі держномеру.

Спостерігати опівночі святковий салют, підраховано, зійшлося не менш як 100 тисяч херсонців. З ювілеем тебе, рідне місто! Хай кожен прожитий тобою день буде святом.

Алла БРУСИЛОВА.

На знімку: відкриття пам'ятника Григорію Потьомкіну.

Фото Геннадія КАБАЧЕНКА.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

► **Домашній адвокат**

Законна спадкоємиця

У січні 1992 року ми з дружиною викупили з державного житлового фонду квартиру, в якій мешкали до її приватизації. Заплатили з сімейного бюджету її повну вартість, державне мито та витрати на оформлення документів. Але в завіреному нотаріусом документі купівлі-продажу власником (покупцем) квартири є лише я. Крім того, мене насторожив ще й такий пункт: у випадку смерті покупця куплена квартира переходить за правом спадкування на загальних підставах. Що ж виходить: якщо я раніше від дружини попрощаюся з життям, то їй доведеться знову платити за спадкування власної квартири?

Володимир КАРПЮК.

Луцьк.

Відповідно до ст. 524 Цивільного кодексу України спадкоємство здійснюється за законом і за заповітом. Спадкоємство за законом

Рубрику веде юрисконсульт **Наталія ХОМЕНКО.**

настає у випадку, коли воно не змінено заповітом. Таким чином, якщо ви оформите заповіт на свою дружину (обов'язково нотаріально завіривши у нотаріуса), ніяких проблем у майбутньому не виникне. Навіть якщо ви не залишите заповіту, дружина з дітьми рівними частками успадкують вашу частину квартири (за загальним правилом майно, придбане подружжям у шлюбі, є спільною сумісною власністю, тобто половина — ваша, половина — дружини). Водночас, якщо на момент смерті діти будуть неповнолітні чи непрацездатні, то незалежно від змісту заповіту, до них перейде не менше двох третин частки, яка належала б кожному з них під час спадкоємства за законом.

Однак витрати у зв'язку із спадкуванням будуть все одно, зокрема, треба буде оформити свідоцтво про право на спадщину. Проте їх можна й уникнути, фактично ставши до управління спадковим майном, не подаючи заяви до нотаріальної контори.

► **Ваше здоров'я**

Вино і яблука — від астми

Мій дядько помер від астми, коли я була ще маленька. Протягом кількох років він намагався викуватися, але марно. А зовсім недавно від цієї хвороби помер ще один наш родич. Чула, що червоне вино допомагає запобігти розвитку астми. Чи так це?

Наталя БАКАЄВА.

Харків.

Коментує Тетяна МИХАЙЛОВА, дієтолог:

— Справді, червоне вино, мінерал селен і яблука знижують небезпеку виникнення астми. Ці три продукти містять антиоксиданти, що позитивно впливають на роботу легень. Уже давно вчені встановили, що люди, які з'їдають хоча б по два яблука на тиждень, знижують ризик захворіти на 40 відсотків порівняно з тими, хто зовсім не їсть фруктів. Близько 55 мікрограмів селену на день знижують цю ймовірність удвічі. А червоне вино знижує тяжкий перебіг цієї недуги.

Є цілий список вітамінів, потрібних нашому організму. Наприклад, бета-каротин. Цей антиоксидант міститься в таких овочах і фруктах, як морква, гарбуз, червоний перець, шпинат, капуста — броколі і білокачанна, бадилля молодшої ріпи, диня, абрикоси, манго, папая. Важливий також вітамін С. Його можна знайти в папаї, червоному і зеленому перці, ківі, апельсину, соку, грейпфрутовому соку, броколі, дині, помідорі, полуниці, гірчиці, капусті. Вітамін Е «живе» в кукурудзяній, маслиновій, арахісовій, соєвій, соняшниковій олії. Пророщене пшеничне зерно, горіхи, оливки і маргарин також багаті на вітамін Е. А от селен міститься в макаронах, яловичині, горіхах і тунці.

Мал. з архіву «ГУ».

почав повертатися. Цього разу, сусіди претендують на подвір'я. Методи боротьби майже не відрізняються від тих, до яких вдавалися їхні попередники. Тварин б'ють, труять...

Добрі люди — не порожній звук

Прогодувати таку зграю собак і котів не просто, особливо на мізерну пенсію. Проте худими тварин назвати не можна. Допомагають добрі люди, зокрема, знають Віолетту Григорівну на Житньому ринку: якщо залишається зайва кісточка або інший собачо-котячий «делікатес» — віддають їй. До речі, часом добрі люди можуть і «свиню підсунути». Вірніше, цулика або кошеня. Буває, що приносять їй колишнього домашнього улюбленця і просять, щоб пожила тваринка в неї якийсь час, а потім «забувають»...

У розповіді Віолетти Григорівни немає нарікань чи ненависті. Лише глибокий і безнадійний сум. Єдине, про що мріє ця жінка, — про краще для своїх песиків і котиків. Заради чого вона готова віддати їх у «добрі руки». У себе вона вже й не сподівається надійно їх прихистити. Тож якщо комусь небайдужа доля тварин — собак Тоні, Карата, Беті, Зайця, котів Фондорики, Жужки, Черниша, Марічки та інших — звертайтеся. (Адреса в редакції. **Телефонуйте (044) 454-86-44.**)

Засліплені марнославством та метушено, люди бездушно творять зло. Та коли воно згодом повертається до них чи їхніх дітей, — волають: «за що?» Хай згадають те нещасне кошеня, яке колись безжально викинули на вулицю. Хоча йому треба було небагато — маленький куточок в людській оселі й добре ставлення...

Надія ДОБРЮЛОВА.

Житомир.

На знімках: Віолетта Харченко та її вихованці.

Фото автора.

► **Сусідські пристрасті**

Нещодавно на розі вулиць Київської та Мануїльського вранішню тишу порушив постріл. Було людно, літня жінка злякано зойкнула і вхопилася за серце. Хтось спересердя вилаявся. Але до кремезного чоловіча, в руках якого димів обріз мисливської рушниці, ніхто не наважився підійти. Так він і пішов неквапом у сусідню багатопверхівку. А на тротуарі корчилося в агонії маленьке бездомне цуценя. Чим воно не догодило негіднику? І на кого той підніме зброю наступного разу?.. На жаль, проблема бездоглядних тварин — одна з найбільш болючих для міст. На рівні влади її вирішують хіба що в столиці. Вирішують гуманно, створюючи притулки. А от сімферопольському товариству захисту тварин кошти для утримання бездомних виділили щирісердні іноземці. Але це — виняток. У нашому місті кошлаті, часто скалічені тварини стали незмінним атрибутом людних місць, сміттєзвалищ та напівзруйнованих будинків. Їх відстрілюють. Але проблема лишається. І кожен із нас вирішує її по-своєму: один з обрізом у руках, другий підбирає жалюгідну тваринку і несе додому. Так було завжди: паралельно зі злом живе добро.

Господиня собачо-котячого царства

Древні вчили: якщо не під силу боротися з темрявою — запали бодай маленьку свічку. Саме так чинить житомирянка Віолетта Харченко. В минулому вона — відомий мистецтвознавець, її наукові праці друкували київські, ленінградські журнали. Так уже склалося життя, що зараз вона самотня і беззахисна: ні рідні, ні дітей. Але пані Віолетта знайшла в собі сили і мужність самій стати захисницею для знедолених тварин.

У дворі будинку мене зустріли її вихованці: першим подав голос кудлатий пес Карат, потім з'явився біленький пустун-цуцик Заєць. На їхній лемент збіглися й решта. Десять собак і сім котів нарахувала я в «притулку» Віолетти Харченко!

Помешкання, в якому вони живуть разом зі своєю господаркою, — убога маленька кімнатка, вузьке подвір'я, через яке майже неможливо пройти на город, щоб за щось не зачепитись. Але Віолетта Григорівна свідомо обрала його, відмовившись від однокімнатної квартири в центрі міста. Думала тоді, що тут буде краще для її улюбленців.

— Свою квартиру полишила не з доброї волі, — розповідає Віолетта Григорівна. — Коли я її отримала майже 30 років тому, не уявляла, в яке пекло потраплю через неї потім. Справа в тому, що знайшлися люди, які її хотіли відвоювати. І, змовившись із сусідами, почали справжнє цькування мене і моїх тварин...

— А тварини ж тут до чого? Невже вони так заважали? — запитую.

— Та ні, звичайно! Їх тоді було небагато: п'ять кицьок і дві собачки. Всі дуже спокійні. Сусіди навіть не здогадувалися, скільки їх у мене було. Коли вигулювала їх,

брала велику сумку, садила всіх туди і виносила подалі від будинку. Погуляли — і так само додому. А коли по-

Диво натхнення, віри й майстерності

Унікалі

Вдивляюся в ікони, представлені на унікальній виставці «Ікона, мальована ниткою» у Мистецькому центрі Києво-Могилянської академії, і не можу отямитися від здивування. Вони — витвори копінкотої роботи рук... чоловіка! До того ж чоловіка унікального і за вдачею, і за долею та силою духу — отця і доктора Дмитра Блажейовського.
У душі триває невпинна боротьба між захопленням нерукотворною виразністю образів і сумнівами: як може одна людина виконати цю колосальну роботу? Оскільки сама вишиваю, тож знаю: скільки часу, сил та й гостроти зору потребує вишивання. А отцю Дмитру 21 серпня цього року виповнилося ні мало ні багато — а 93 роки!

Нині в столиці можна побачити понад двісті таких ікон. На вишивку кожної з них майстер витратив не менш як чотири

тижні. А її ж треба спочатку знайти і відтворити на малюнку і схемі. Отож ікони ці рідкісні ще й тому, що оригінали деяких із них уже втрачено, і нині вони фактично відроджені руками цього майстра. Так і живе отець Дмитро: півдня присвячує ретельним пошукам у церковних архівах і бібліотеках (відшукує старовинні, втрачені, раритетні зображення українських ікон), ще півдня — власне вишиванню. А справи реставрації народної традиції — своє життя.

Ім'я отця Дмитра Блажейовського добре відомо не лише в Україні (виставки його робіт побували в багатьох містах країни, а у Львові навіть діє постійний музей вишиваних ікон та образів). Знають отця Блажейовського і в Італії, у столиці якої він живе останні тридцять років.

Сам отець Дмитро — лемок, українець. Народився у Вислоці Горішній, навчався у Перемишлянській гімназії. Потім пішки прийшов до Рима, де студіював теологію та історію (отець Дмитро — доктор обох наук!). Згодом переїхав до США і понад чверть століття працював у численних українських парафіях. Саме там, щоб зробити іконостас для ново-збудованої церкви, отець Дмитро і взявся за вишивання. 1973 року, «вийшовши на пенсію», повернувся до Рима і весь свій час присвятив творчості, а також науковій та видавничій діяльності. Саме видавнича діяльність заслужовує на особливу увагу. Адже схеми вишивок більшості ікон отець Блажейовський уже неодноразово видавав, щоб всі бажаючі могли повторити диво його натхнення. Колекцію схем можна придбати на виставці. І — за роботу!

...Із зачарованого милування виводить сам Дмитро Блажейовський, що з'являється серед відвідувачів виставки. Сивий наче лунь, але підтягнутий, енергійний і енергетичний. В його руках тільки-но народжені ікони, що не встигли увійти до експозиції. Отець Дмитро захопив їх навмисне, щоб показати зворотний бік роботи: на ній жодної зайвої нитки чи вузлика. Полот-

но-«канва» мандрує залом, люди тремтячими руками торкаються цупких від численних хрестиків ікон, вдивляються в малюнок. Нитки яскраві, барвисті: одяг святих вишито звичайним хрестом, лики й руки святих — дрібненькими півхрестиками («через одну нитку»), що передають найменший відтінок кольору, а тло — орнаментами й візерунками.

А отець Дмитро емоційно жестикулюючи пояснює швидко, наче гірська річка, українською мовою, яку не забув живучи на чужині:

— Вишивка має бути охайною. Вишити ікону не складно! Спробуйте самі! Адже вишивання — це частина української спадщини від дідів—прадідів: у перших християнських храмах Київської Русі ще не було мальованої ікони, а

вишита вже була! Це частина нашої ідентичності — тож зберігаймо її, поширюймо!

До речі, ще одна цікава риса до портрета отця Дмитра. Живе він у багатоповерхівці, у квартирі, навколо якої — величезний балкон. Саме цю територію під відкритим небом отець вже давно перетворив... на город. І вирощує там майже все необхідне для харчування: овочі, фрукти — все корисне, без нітратів. Можливо, це також одна з таємниць його здоров'я, наснаги та довголіття.

Юлія ПОТАПЕНКО.
На знімку: отець Дмитро Блажейовський, що малює ікони ниткою (ліворуч президент академії В'ячеслав Брюховецький, праворуч доктор богословських наук Дмитро Степовик).
Фото Сергія РОССІНСЬКОГО.

Весільні історії

Весільний сезон у розпалі. У загсах — анісла! Закохані пари борються за вигідніший час для найважливішої події в їхньому житті. Найзавбачливіші і бажаючі відгуляти весілля з розмахом подають заяви за кілька місяців, адже підготовка потребує чимало часу, коштів і організаційських талантів. А «поквапливі», навпаки, жадають надіти обручки якомога швидше, не зацікавлюючися на традиційних у нас великолюдних застіллях і церемоніях. Хтось сподівається ще й у весільну подорож встигнути в оксамитовий сезон...

У будь-якому разі фахівці дають оптимістичні прогнози: 2003 рік буде особливо багатий на весілля. Схоже, молодь поспішає узаконити свої відносини, побоюючись наступного «важкого для молодят» високоосного року. Забобони, звичайно. Але хто знає... А може, просто хоче віддати данину мо-

Бум удвох

ді, адже цивільні шлюби нині — неактуальні.

Ми впевнені, що й серед наших читачів знайдеться чимало тих, хто цієї осені «стане на рушник». Щасливої дороги! Найцікавіші історії про те, як ви зустрілися і заважилися на такий серйозний крок, ми з задоволенням надрукуємо у нашій «Сім'ї». А ще цікаво, як ви готувалися до події, святкували, як розв'язували перші задачки сімейної арифметики. Не забудьте надіслати весільне фото!

Ю. П.

прикрасять 1100 діамантів, загальна вага яких сягне 300 каратів. Про щасливу подярку безцінного вбрання відомо лише те, що їй 23 роки і вона іммігрувала до США з Близького Сходу три роки тому.

«Це був справді незабутній день!» — підсумував один із гостей весілля, що відбулося на острові Сицилія. Річ у тім, що між родичами нареченого і нареченої — представниками двох сицилійських родів — виникла суперечка. Коли всі аргументи було вичерпано, в хід пішли кулаки. Поліція, що прибула на місце події, заарештувала всіх присутніх. Кілька десятків людей було доставлено в поліцейський відділок. На щастя, невдовзі затриманих відпустили без пред'явлення їм звинувачень.

А як у них?

В Ірландії вигадали новий спосіб знайомств. Будь-який житель країни відтепер має змогу безплатно розмістити власну фотографію на рекламних щитах міста. А потім чекати дзвінка чи електронного листа. У незвичайному проєкті вже беруть участь більш як сім тисяч ірландців. Під фотографіями надруковано імена учасників та сайт служби знайомств. Невдовзі такий експеримент відбуватиметься і в сусідній Британії.

Найдорожчою в історії Нью-Йорка буде гаптована діамантами весільна сукня вартістю 300 тисяч доларів (середня ціна весільних суконь в американському мегаполісі від тисячі до 40 тисяч). Сукню

Леді в коштовних кайданах

Психологічний лікнеп

Коли дівчина дорослішає і починає замислюватися про заміжжя, їй завжди кортить зустріти принца. Але вже не на білому коні, а, бажано, на білому «Мерседесі». Багато кому це вдається: вони виходять заміж за іноземців і їдуть на Захід, або залишаються в Україні з якимось бізнесменом балзаківського віку і живуть, як у Бога за пазухою. Але їхнє безтурботне життя лише здається оточуючим солодким. А насправді мало хто знає про гіркі години дружини багатого чоловіка.

— Майже 35 відсотків моїх клієнток — дружини успішних бізнесменів, — розповідає сімейний психолог-консультант Ольга ФЕДОРЕНКО. — І найцікавіше те, що проблеми в них ідентичні. Кожна з них скаржиться на часті головний біль і безсоння, кожна друга — на відчуття непотрібності. Ці та інші ознаки досить чітко свідчать про звичайнісіньку депресію. А от що її спричиняє, ми й спробуємо розібратися.

Зазвичай чоловікові, який має власний бізнес, що процвітає і приносить чималі доходи, вже далеко за тридцять. Цілком імовірно, що він був одружений і встиг розлучитися, платити гарні аліменти дитині. А от нині, коли він солідний, забезпечений холостяк, можна погратися трохи з користюльством і почуттями юних дівчат.

Коли мету поставлено, наступним етапом у виборі дружини буде її вік. Мудрість 40-річної жінки треба не кожному. А от наївність 20-річної — завжди підкуповує дорослого дядечка. І, безперечно, залежно від віку, вимоги до дружини також геть різні.

Ідеальний варіант кожної з дружин — нічого не бачити, нічого не чути і ні про що не питати. А в юної чарівниці ще має бути здатність прикрасити собою будь-яку компанію. Не менш важливо не створювати жодних проблем — адже робота у бізнесменів і так нервова...

— Нашо тоді дівчата свідомо прирікають себе до такого тяжкого, хоч і забезпеченого життя?

— Все дуже просто. Вони бажать жити «по-людськи». Тобто ходити до дорогих ресторанів, красиво й модно вдягатися, щотижня відвідувати салони краси, солярії та тренажерні зали. Адже середньостатистична жінка це не може собі дозволити. А з багатим чоловіком такі задоволення — цілком доступні. Але ніколи не беруть до уваги те, що чоловік готовий платити за такі жіночі забаганки лише до певного часу. А ще дуже часто юних створінь підкуповують знаки уваги, які кавалер виявляє до весілля. Але зазвичай після урочистого шлюбу все, наче міраж, зникає. Чому? А тому, що ви хотіли чоловіка-завойовника і ви його отримали. Він вас завоював і йому більше вже нічого не треба.

— Ольго Леонідівно, але є дружини, які не лише не грають роль маріонеток, а навпаки — самі вдало маніпулюють справами своїх чоловіків...

— Звісно, і такі бувають. У такому разі чоловік і дружина — партнери. Він радиться з нею щодо робочих питань, вона знає по-ім'яно всіх його компаньйонів і конкурентів. Це — справді мудрі жінки і вони зазвичай одного віку зі своїми чоловіками.

— А як складаються стосунки в сім'ї, якщо, наприклад, жінка бере шлюб з бухгалтером, а він згодом стає успішним бізнесменом, банкіром. Адже не розлучатися із чоловіком через те, що він пішов на підвищення і пізно повертається з роботи...

— Така ситуація також нерідко зустрічається. Якось до мене прийшла жінка і розповіла свою історію. З чоловіком вони одружилися ще студентами. Жили в одній кімнаті гуртожитку, потім народилася дитина. Після закінчення інституту переїхали на певний час до його батьків. Чоловік влаштувався на якусь фірму. Не сказати, що грошей було багато, але на більш-менш безбідне життя вистачало. А через три роки однокласник чоловіка запропонував створити власний спільний бізнес. Років зо два вони розкручувалися і вже невдовзі цілком стали на ноги. І нині жінка скаржиться на пізні повернення, часті відрядження, байдужість до неї і дитини. Потрібен час, щоб вона звикла і до нових умов роботи чоловіка, і до його іміджу... І взагалі, треба навчитися радіти за чоловіка і підтримувати довірливі стосунки в родині.

— З нашої розмови виходить, що гроші чоловіка — це справжня кара для дружини?..

— А це вже випробування долі на міцність і витривалість кожного. Якщо дружина зможе знайти себе в житті без матеріальної підтримки чоловіка, тоді можна сміливо казати, що вона вдало вийшла заміж по любові. Але прикро, якщо вона підпадає цілком і повністю під владу хрустких папірців, обмінюючи на це душевний спокій, здоров'я та звичайне жіноче щастя.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.
Р. С. Запрошуємо до розмови наших чарівних читачок. Навевне їм є що розповісти, поділитися думками і досвідом...

Допоможу здійснити мрію

Резонанс

Цей лист в «Сім'ю» надійшов із Сімферополя. Його автор — Олена Костянтинівна Подкозькіна — мама відомого в Криму літератора і еколога Юрія Подкозькіна, який недавно трагічно загинув.
«Зачитуся нашим «Голосом» з першого дня його появи на світ. Кілька разів навіть отримувала призи як активна передплатниця улюбленої газети. Зворушив до сліз надрукований у «Сім'ї» матеріал «Влада любові». Дуже хочу заприязнитися з героями публікації, яким можу і прагну стати в нагоді. Тож дозволяю звернутися до них через газету.

Дорогі Олена і Олександр! Хочу вам допомогти, бо добре знаю всі біди і секрети лікування спинальних і долі свого сина. Ви пишете, що будете на лікуванні в Саках, мрієте потрапити у реабілітаційний Центр Дикюля. У мене є вільний тренажер Дикюля і всі його методики. Певнена — робота на ньому допоможе Оленочці. Ми повинні зустрітися!»
Від «Сім'ї». Шановна Олено Костянтинівно! Дякуємо вам за небадіжність, щирість вашого серця і доброту. Адресу Олени і Олександра ми надішлемо вам особисто. Здоров'я вам і наснаги!

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».
ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Клуб «Суперкниги».
09.25 Крок до зірок.
09.55, 15.10, 19.55, 21.55

Погода.
10.00 Дитяча лінія.
10.15 Нова армія.
10.45 Територія безпеки.
11.00 Музичні новини.
11.20 Модна лінія.
11.45 Здоров'я.
12.10 Аеросалон.
12.25 «Сільський час» з К. Вороненко.
13.10 Школа академіка П.Саблука.
13.25 Для тих, хто вдома.
13.40 Дорогами України.
Чернівецька область.
14.00 Мультфільм на замовлення.
14.30 Знак Благодаті.
15.00 Новини.
15.15 «День знань». Концертна програма. Частина 1.
15.45 Діти в законі.
16.05 «День знань». Концертна програма. Частина 2.
16.35 Аудієнція. Посол Японії в Україні Кішіро Амае.

17.00 Перехрестя.
17.25 Милосердя.
17.45 До 100-річчя авіації. Док. фільм «Ера авіації».
18.00 Діловий світ. Тиждень.
18.30 Бум Лото.
19.00 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» (Київ) — «Шахтар» (Донецьк). У перерві — Новини.
20.50 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 «Вісті тижня» з М. Канишевським.
22.00 Спортклуб.
22.45 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Худ. фільм «Гарний букет».
02.45 Мюзик-бокс.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».
10.50 Телефортуна.
11.30 Хай щастить.

КДРТРК

12.00 Запитай у влади.
12.35 Люди і долі.
12.55 Наодинці з музикою.
13.10 Чари тільки починаються.
13.30 Світ авіації і туризму.
Новини.
13.45 Шлях до успіху.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Евандер Холіфілд — Джеймс Тоні.
08.00 Прихована камера.
09.00 Лото-забава.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.00 Концерт «Криве дзеркало».
16.40 Худ. фільм «13-й воїн».
18.30 Аншлаґ, аншлаґ.
19.30 ТСН. Епіцентр.
20.15 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Швидкість».
22.15 Жарт за жартом.
Розважальна програма.
23.00 Бокс по-справжньому. Евандер Холіфілд — Джеймс Тоні.
00.05 Худ. фільм «Меганоліс».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ «ІНТЕР»

06.00 Погода.
06.05 Худ. фільм «Трембіта».
07.35 Мультфільм.

08.10 Мультфільм «Великий бій Астерікса».
09.30 Академія сміху.
10.10 Прокинься і співай.
11.05 Караоке на майдані.
11.40 Все для тебе.
12.15 Мелорама.
12.55 Інтеллект-шоу «LG-Еврика».
13.55 ВВС. Жива природа.
14.55 Худ. фільм «Лікування за методикою доктора Лоховського».
15.35 КВН-2003. Прем'єр-ліга.
17.20 Худ. фільм «Трое чоловіків і маленька леді».
19.15 Шанс.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подорожчів тижня».
20.45 Погода.
20.50 Худ. фільм «Запам'ятайте, мене звуть Рогозин».
23.10 Чемпіонат світу з художньої гімнастики.
«Мелодія перемоги».
23.30 Концерт групи «Грін Грей» із симфонічним оркестром.
00.55 Погода.
01.00 Худ. фільм «Вуковар».
02.45 Худ. фільм «Ясон і аргонавти».
05.40 Мультфільм.

ICTV

05.05 Худ. фільм «Тихі стволи».
06.45, 07.40 Погода.
06.50 Серіал «Найтмен».
07.45 Мультсеріал «Капітан Сіміан».
08.10 Мультсеріал «Харрікени».
08.40 Серіал «Найгірша відьма».
09.05 Худ. фільм «Подорож до центру Землі».
Частина 2.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти.
Гарячі новини.
10.50 Коронна страва.
11.25 Квартирне питання.
12.00 Галопом по Європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Найтмен».
13.55 Худ. фільм «Червона спека».
15.55 Худ. фільм «Звільнити Віллі».

18.00 «Докладно» з Д. Кисельовим.
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Приборкувачка тигрів».
21.00 Худ. фільм «Фатальна помилка».
22.50 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
23.25 Спортпрогноз.
23.30 Худ. фільм «Фатальні постріли».
01.20 Худ. фільм «Розсмішити клоуна».
03.30 Худ. фільм «Звільнити Віллі».

СТБ

06.45 Серіал «Суто англійські вбивства». «Стерв'ятники».
07.40 Худ.фільм «Червоне сонце».
09.35 Прогноз погоди.
09.40 Ні пуху ні пера.
10.00 На перший погляд.
10.25 Прогноз погоди.
10.30 Худ.фільм «Кентервільський привид».
12.20 Дім.
13.20 Худ.фільм «Герцог Дюк».
15.10 Інтер'єр.
15.30 Колія.
15.50 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
18.00 Автостиль.
18.20 Худ.фільм «Єсенія».
20.35 Прогноз погоди.
20.40 Бізнес. Студія.
21.20 Італійський футбол. Серія «А». «Інтер» — «Мілан».
23.30 Дім.
00.30 Худ.фільм «За хмарами».
02.35 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.

НОВИЙ КАНАЛ

07.50 Церква Христова.
08.10 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».
08.35 Мультсеріал «Том і Джері».
09.00 Мультсеріал «Скубі Ду, де ти?».
09.30 Мультсеріал «Маска-2».
09.55 «Зх4». Найкумедніше домашнє відео.
10.35 Худ. фільм «Маленький єдиноріг».
12.05 Серіал «Індіана Джонс. Підступництво купідона».
13.50 Худ. фільм «Старий знайомий».
15.30 Худ. фільм «Дійсні американські канікули».
17.20 Серіал «Агент національної безпеки».
18.30 Спецрепортер.
18.50 Погода.
19.00 Худ. фільм «Джек».
21.10 Худ. фільм «Місто щастя. Штат Техас».
23.20 Голі.
00.30 Худ. фільм «ТНХ 1138».
01.55 Серіал «Індіана Джонс. Підступництво купідона».
03.25 Худ. фільм «Місто щастя. Штат Техас».
05.00 Худ. фільм «Маленький єдиноріг».

ГРТ

07.00, 09.00, 11.00 Новини.
07.20 Серіал «Ставка більше, ніж життя».
09.20 Подорожник.
09.40 Дог-шоу.
10.30 Комедійний коктейль.
11.10 Непутящі замітки.
11.30, 03.00 Доки усі вдома.

12.10 Розумниці і розумники.
12.50, 04.10 У світі тварин.
13.30, 03.30 Дачники.
14.10 Мультфільм.
14.40, 06.20 Клуб мандрівників.
15.20 Смікопанорама.
15.40 Національна премія «Вчитель року».
16.40 «Єралаш».
17.00 Часи.
17.50 КВК-2003. Вища ліга.
20.00 Час.
20.40 Худ. фільм «У русі».
22.40 Реальна музика.
22.50 Худ. фільм «Вогнennyй дракон».

00.00 В. Етуш. «Капелюх зніми...».
00.30 Худ. фільм «Чорний замок Ольшанський».
04.50 Худ. фільм «У русі».

РТР

05.00 Худ. фільм «Розклад на післязавтра».
06.20 Дитячий серіал «Дракоша і компанія».
06.45 Світ на межі.
07.10 Військова програма.
07.30 Студія «Здоров'я».
08.05 ТБ Бінго-шоу.
08.25 Вісті — Москва. Тиждень у місті.
09.05 У «Містечку».
09.40 Сто до одного.
10.30 Навколо світу.
11.25 Діалоги про тварин.
12.15 Парламентський час.
13.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Ас».
15.10 Форт Боярд.
16.50 Кращі пісні.
18.50 У «Містечку».
19.00 Вісті тижня.
20.10 Спеціальний кореспондент.
20.35 Худ. фільм «Турбулентність».
22.35 Худ. фільм «Відлуння місяця».
00.35 Щоденник Міжнародного турніру з тенісу «Кубок Кремля-2003».
01.00 Гаряча десятка.
01.55 Серіал «Сім днів».
02.50 Канал «Євроньюс».

РТР «Планета»

07.00 Серіал «Державний кордон». «Червоний пісок».
08.15 Навколо світу.
09.00 Серіал «Вулиця Карно. Несподіваний візит».
09.25 Бабусині рецепти.
09.35 Мій цирк.
10.05 Студія «Здоров'я».
10.30 Світ на межі.
11.00 Мультфільм «Сіра шийка».
11.25 Вісті-Москва. Тиждень у місті.
12.00 Сам собі режисер.
12.45 Серіал «Державний кордон». «Червоний пісок».
14.00 Вісті.
14.15 Вісті-спорт.
14.25 Школа лихослів'я
15.15 «У Вашому домі». О. Образцова.
15.55 Худ. фільм «Рябий пес, що біжить краєм моря».
18.05 Збірна Росії.
18.30 Навколо світу.
19.15 «Заколот 93-го». Фільм 2.
20.00 Вісті тижня.
21.10 Спеціальний кореспондент.
21.35 У «Містечку».
22.00 Серіал «Каменська-3». «Люзія гріха» 3, 4 серії.
23.30 Школа лихослів'я.
00.25 Футбол. Чемпіонат Росії.
«Крила — Рад» (Самара) — «Спартак» (Москва).
02.05 «Теплі руки» із циклу «Швидка людська допомога».
02.20 У Вашому домі.
03.00 Вісті тижня.
04.10 Спеціальний кореспондент.
04.35 Серіал «Каменська-3».
«Люзія гріха». 3, 4 серії.
06.10 Сам собі режисер.

Програма друкуються з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

Триває передплата на «Голос України»

Передплатні індекси:

для індивідуальних

передплатників — 40224,

для підприємств і організацій — 60955.

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 29 ВЕРЕСНЯ — 5 ЖОВТНЯ

Хочу й буду

Стверджують герої нового ток-шоу, яке стартувало на «1+1» у вересні. Це люди, котрі власноруч творять своє буття, мають свої погляди на життєві цінності — хай навіть і несумісні із загальноприйнятими, володіють достатнім запасом упертості й наполегливості, аби перетворити «хочу» на «буду». Невимушений діалог, насичений гумором та іронією, в якому кожен з героїв прагне довести власне право на своєрідне бачення світу і себе в цьому світі, власне право на успіх. Ведучі програми — Ольга Герасим'юк і DJ Паша.

П'ять разів на тиждень ведучі й гості в студії обговорюватимуть найрізноманітніші теми, пропонуючи протилежні, інколи незвичайні та парадоксальні погляди. «Одяг», «Любов до тварин», «Колекціонери», «Гроші», «Іжа» — ось деякі теми вересневих випусків програми. **На знімку:** ведуча ток-шоу Ольга Герасим'юк.

Четвертий сезон з «ментами»

Немає мужнім «ментам» спокою — знову вони борються зі злочинним світом на каналі «1+1». У четвертому сезоні популярного серіалу народним улюбленицям доведеться пройти вогонь, воду й мідні труби. Все відбувається цілком

традиційно для Ларіна, Дукаліса, Волкова, Соловця та їхнього начальника Мухомора — в річці виловлюють понівечений труп чоловіка, котрий, виявляється, був кримінальним авторитетом міста. Письменник Андрій Ки-

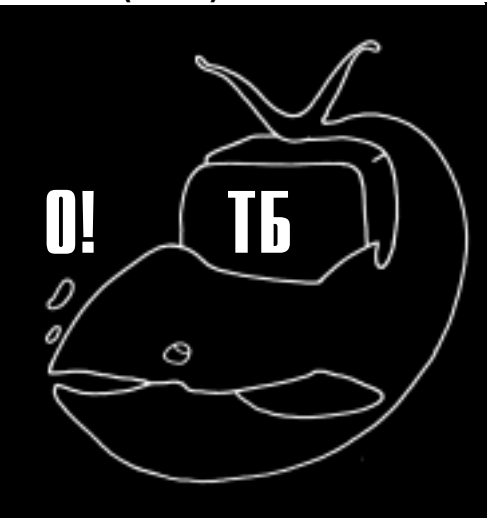
у **МОРІ**

інформації серед дрібної рибинки

і риби великої

телебачення —

КАШАЛОТ

АНОНСИ

Акція

Новий канал, понеділок, 21.30

Б. Галкін

Реж. В. Шамшурин. У ролях: Б. Галкін, Г. Юматов, О. Стриженов.

Справа честі

ICTV, понеділок, 19.40

Бойовик. Після того, як наркобарон вбиває друга і дівчину слідчого з відділу бо-

ротьби з наркотиками, останній виходить з-під прикриття для того, щоб помститися...

Реж. Гордон Хесслер. У ролях: Шо Косугі, Льюїс Ван Берген, Робін Еванс.

Кобра

Інтер, четвер, 21.40

Серіал розповідає про небезпечні трудові будні податкових поліцейських. «Команда Швидкого Реагування» — «Кобра» проводить операції й у Москві, і в Пітері, і у Виборзі, і в Таллінні, і навіть у Фінляндії...

Реж. І. Апасян, Ю. Кузьменко. У ролях: А. Самойленко, А. Терешко, О. Ломоносова, В. Турчинський.

Зараження

СТБ, п'ятниця, 19.30

Фантастичний бойовик. Це почалося в Габоні, Африка. Таємничий вірус діяв практично миттєво. Протягом доби він уражає всі органи людини. Через деякий

час до американського дослідницького центру надійшли перші жертви цього вірусу. Терміново в Африку було відправлено експедицію...

Реж. А. Метцгер. У ролях: Д. Лайт, Ф. Боско, П. Рид, Б. Нанн.

13-й воїн

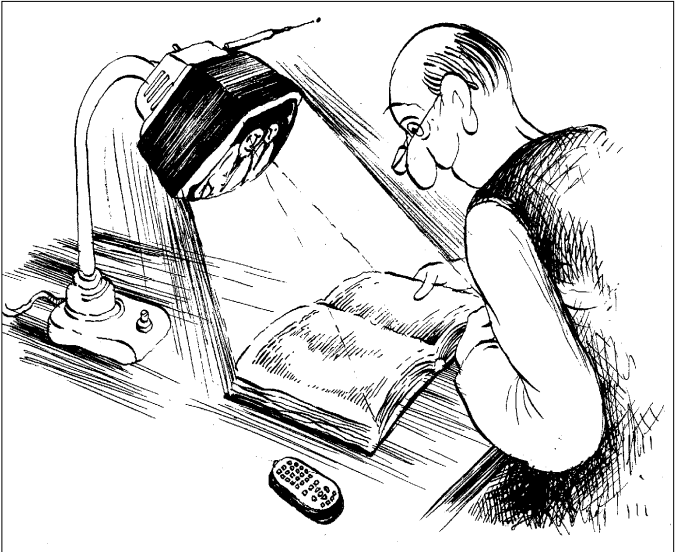
Канал «1 + 1», неділя, 16.40

Історична фантастика. Ахмад ібн Фадлан через любов до дружини свого володаря стає вигнанцем. Він вирушає в плавання і його викрадають вікінги. Але поступово він із бранця перетворюється на свою людину при дворі місцевого правителя. Потрапивши в коло обраних воїнів, він допомагає вікінгам боротися з загарбковими «пожирателями мерців», яких ті смертельно бояться.

Реж. Дж. Мактирнан, М. Крайтон. У ролях: А. Бандерас, Д. Венора, О. Шариф.

А. Бандерас

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.15, 13.00, 17.50, 21.45 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Док. фільм «Бабин Яр. Правда про трагедію».
11.00 Новини.
11.20 Для тих, хто вдома.
11.40 Межа.
12.00 Мультфільм на замовлення.
12.30 Вітаємо Вас...
13.05 Для тих, хто вдома.
13.20 Закон є закон.
13.30 Змінюмо світ на краще.
14.30 Мультсеріал «Галіявина лева Кінгслі».
15.00 Новини.
15.20 Зірки, на сцену! ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Серіал «Все кльово».
16.55 Закон є закон.
17.05 Резонанс.
17.25 Грані пізнання.
18.00 Україна: день за днем.
18.45 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 2. «Дружина Халіфа». 1 серія.
20.35 Вечірна казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.
22.05 Наш футбол.
22.55 Служба розшуку дітей.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ. НІЧНИЙ КАНАЛ.
01.20 Еготера.
01.40 Серіал «Роксолана». Фільм 2. «Дружина Халіфа». 1 серія.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ
10.10 Цей день в історії.
10.15 Історія української державності.
10.45 Освіта ХХІ століття. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Прем'єра. «Стожари». Міжнародний фестиваль акторського мистецтва. Частина 1.
11.30 Ретро-альбом.
11.40 Іван Григорович-Барський. До 290-річчя від дня народження українського архітектора.

КДРТРК
12.00 За київським часом.
12.10 Крихітка.
12.30 Медичний центр «Довіра».
12.40 Пілігрим.
13.10 День знань у КНУКІМ.
13.45 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
09.00 Серіал «Сильні ліки».
14.00 Серіал «Уокер — техаський рейнджер».
15.00 Серіал «Ризиковані ігри».
15.30 Серіал «Пристрелть мене».
16.00 Серіал «Та невже?».
16.30 Серіал «Друзі».
17.00 Хочу і буду.
17.30 Аншлаг, аншлаг.
18.30 Чекай на мене.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода
20.15 Серіал «Євлампія Романова. Слідство веде дилетант». 5 серія.
21.20 Серіал «На розі біля Патріарших-3».
22.20 «Документ». Док. фільм «Марш живих».

23.25 ТСН.
23.45 Док. фільм «Останні дні».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ «ІНТЕР»

06.00 Новини.
06.05 Прокінься і співай.
07.00 Новини.
07.05 Планета здоров'я.
07.40 Мультфільм.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Худ. фільм «Проста історія».
09.00 Новини.
10.15 Азбука-малятко.
10.20 Арифметика-малятко.
10.30 Мультфільм.
11.00 Серіал «Поворот ключа».
12.00 Новини.
12.15 Планета тварин.
13.10 Серіал «Пекло в раю».
14.00 Мультфільм.
14.20 Серіал «Фадж».
14.50 Справжній детектив.
15.00 Новини.
15.30 Худ. фільм «Трое чоловіків і немовля».
17.15 Народна платформа.
17.20 Худ. фільм «Життя одне».
18.00 Новини.
19.15 Кримінал.
20.00 Інформаційний канал «Подобиці».
20.35 Прем'єра. Серіал «Смак убивства».
21.40 Серіал «Антикіллер».
22.50 На лінії вогню. «Ірак 2/1 — українці в Іраку».
23.25 Час футболу.
00.15 Подобиці. Результати дня.
00.40 Серіал «Слідчі ВМФ».
01.50 Худ. фільм «Шепіт смерті».
03.35 Серіал «Поворот ключа».
04.20 Серіал «Знову і знову».
05.45 Мультфільми для дорослих.

ІСТV
05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.35 Служба розшуку дітей.
06.40 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Мумії живі».
07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
07.40, 8.40, 18.40, 21.40 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Дівочі сльози.
09.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Худ. фільм «Осине гніздо».
12.45 Факти. День.
13.05 Серіал «Людина-невидимка».
14.00 Мультсеріал «Невгамовні».
14.30 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
14.55 Мультсеріал «Мумії живі».
15.20 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
15.50 Серіал «Кенан і Кел».
16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».
16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».
17.45 Дівочі сльози.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Серіал «Комедійний коктейль».
19.40 Худ. фільм «Справа честі».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Офіцерський етикет».
00.35 Серіал «Людина-невидимка».
01.25 «Третя зміна» представляє: Худ. фільм «Не дивись вниз».
03.00 Худ. фільм «Дикий пляж».
04.30 Комедійний коктейль.

СТБ
07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Уціліти на вершині».
08.00 Бізнес-Студія.
08.40 Серіал «Чортеня».
09.35 Худ.фільм «Беззаконня».
11.35 Дім.

12.35 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

14.00 «Вікна». Новини.
14.10 Серіал «В ім'я Отця і Сина».
15.15 Серіал «Уціліти на вершині».
16.20 Вікна. Кримінал.
16.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
17.40 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
18.10 Вікна. Столиця.
18.20 Маски-шоу. Найкраще.
19.00 Вікна. Новини. Спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».
20.40 Вікна. Бізнес.
21.00 Дім.
22.00 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
23.10 «Вікна». Оповідчi.
23.15 Чемпіонат України зі стриптизу (м.Чернівці).
00.45 Автостиль.
01.05 Ні хвоста, ні луски.
01.25 Прогноз погоди.
01.30 Серіал «Комісар Монтельбано».
02.30 Худ.фільм «Кривавий уїк-енд».
04.20 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
04.50 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

06.05 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Посміхніться, Вас знімають!
09.30 «ЗХ4». Найкумедніше домашнє відео.
09.55 Один за всіх.
10.50 Життя прекрасне.
12.05 Серіал «Дикий янгол».
13.00 Репортер.
13.10 Худ. фільм «Телепень Томмі, або Томмі-малюк».
14.55 Мультсеріал «Сільвестр і Твіті — детективи».
15.20 Мультсеріал «Том і Джеррі».
15.45 Мультфільм «Пригоди Джиммі Нейтрона — хлопчика-генія».
16.15 Серіал «Бунтівний шлях».
17.05 Серіал «Макс — янгол з п'їтьми».
18.05 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Завтра буде завтра».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «Акція».
23.10 Репортер.
23.30 Погода.
23.35 Серіал «Неш Бриджес».
00.45 Служба розшуку дітей.
00.50 Спецрепортер.

ГРТ

07.00, 08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новини.
07.10, 08.20 Добрий ранок!
09.10, 05.50 Серіал «Інспектор Деррік».
10.10 Смак.
10.30 Подорожі натураліста.
11.20 Худ. фільм «Міський романс».
13.00 Непутні нотатки.
13.10, 01.50 Місто жінок.
14.20, 01.00 Серіал «Самозванці».
15.20, 02.40 Док. фільм «Куплене правосуддя».
15.40 «Ерлаш».
16.00, 03.30 Серіал «Берег мрії».
17.30 Худ. фільм «На кого Бог пошле».
19.00 Чекай на мене.
20.00 Час.
20.30 Серіал «Дві долі».
21.30, 04.10 Велике прання.
22.30 Худ. фільм «Вантаж «300»».
23.40 Театр ляльок.
00.00, 03.00 Шукачі.
00.30 Сила йогі.
05.00 Серіал «Повернення броненосця».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Худ. фільм «Дівчата».
09.40 У «Містечку».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті — Москва.
10.50 Коротке замикання.
11.50 Вісті тижня.
12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті — Москва.
13.30 Що хоче жінка.
14.30 Серіал «Леді бомж».
15.25 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті — Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Серіал «Бандитський Петербург». «Барон».
17.10 Серіал «Ундіна».
18.00 Серіал «Комісар Рекс».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Серіал «Каменська-3».
«Люзія гріха». 1 серія.
21.00 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Гра в кішки-мишки». 1 серія.
22.00 Вісті+.
22.20 «Заколот 93-го». Фільм 1.
23.15 Вісті. Чергова частина.
23.30 Народний артист.
23.40 Футбол Росії.
00.15 Сінеманія.
00.45 Щоденник Міжнародного турніру з тенісу «Кубок Кремля-2003».
01.15 Худ. фільм «Саломея».
02.55 Дорожній патруль.
03.10 Канал «Євроньюс».
03.45 Вісті. Чергова частина.

РТР «Планета»

07.00 Добрий ранок, Росіє!
10.15 Серіал «Ундіна».
11.00 Вісті.
11.30 Вісті-Москва.
11.45 Вся Росія.
11.55 Вісті тижня.
12.55 Що хоче жінка.
13.40 Новини культури.
14.00 Вісті.
14.10 Вісті-Москва.
14.25 Серіал «Каменська-2». «За все треба платити». 1 серія.
15.15 Коротке замикання.
16.00 Російський слід у Баварії. «Загадка Великої князівни».
16.30 Вісті-спорт.
16.40 Вісті-Москва.
17.00 Вісті.
17.10 Худ. фільм «Прорив».
18.25 Мультфільм «Мийдодір».
18.40 Серіал «Прості істини».
19.10 До Франкфуртського книжкового ярмарку. Д. Ліпскеров.
19.15 Серіал «Дикий янгол».
20.00 Вісті.
20.30 Вісті-Москва.
20.45 Новини культури.
21.05 «Петербург. Час і місце».
21.30 Серіал «Ундіна».
22.10 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Гра в кішки-мишки». 1 серія.
23.00 Вісті+.
23.20 «Доктор Коновалов» із циклу «Швидка людська допомога».
23.35 Футбол. Чемпіонат Росії. «Спартак» (Москва) — «Уралан» (Еліста).

01.15 Футбол Росії.
01.40 Нічний політ.
02.05 Серіал «Дикий янгол».
02.50 До Франкфуртського книжкового ярмарку. С. Шаргунов.
03.00 Вісті.
03.30 Вісті-Москва.
03.50 Серіал «Ундіна».
04.35 Серіал «Марш Турецького. Нове призначення». «Гра в кішки-мишки». 1 серія.
05.20 Худ. фільм «Часи землемірів».
06.40 «Доктор Коновалов» із циклу «Швидка людська допомога».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.10, 22.30, 01.25 Погода.
09.15 Служба розшуку дітей.
09.20 Зірки, на сцену!
09.50 Я здивую світ.
10.20 Автопілот.
10.40 Інновація.
10.55 Подружки.
11.20 Хто в домі хазяїн?
11.40 Спорт і ми.
12.15 Панорама (англ. мовою).
12.40 До дня працівників освіти.
13.00 Край.
13.25 «Classic-прем'єр» з Т. Міленіною.
13.55 Реліквії та храми України.
14.00 Баскетбол. Чемпіонат України. Суперліга. Чоловіки. БК «Київ» — «ВОЗКО» (Вознесенськ). У перерві — Новини.
15.45 Рада. Парламентський вісник.
16.30 Для тих, хто вдома.
16.40 Мистецький альманах «Дзеркало».
17.05 «Міжнародні вісті» з Г. Радченком.
17.30 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.
18.10 Світ. Огляд.
18.35 Вікно в Америку.
19.00 Новини.
19.05 КВК-2003.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».
22.35 Така мода.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Служба розшуку дітей.
01.30 Асоціація професійних видів єдиноборств представляє...

03.00 Рік культури в Україні. Худ. фільм «Паризька драма».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Пописи.
10.25 Чітко і ясно.
11.00 Пенсійна реформа.
11.30 Людина і закон.

КДРТРК

12.00 Приймальня столичної влади.
12.35 Пані, панночка, панянка.
12.50 Лікар Роман Довженко рекомендує.

12.55 Краплинка.
13.10 Корисна розмова.
13.25 Чари тільки починаються.
13.45 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»
18.45 Факти. Підсумок дня.

18.45 Факти. Підсумок дня.

07.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво-3»».
07.50 Поле чудес.
09.00 Ранок з Кіркоровим.
14.00 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець».
15.00 Прихована камера.
15.50 Серіал «Менти-4».
16.50 Телевізійна гра «Найрозумніший».
18.45 Жарт за жартом.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.05 ТСН. Погода.
20.10 Концерт «Криве дзеркало».
22.10 Що? Де? Коли?
23.40 Худ. фільм «Король танцює».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ «ІНТЕР»

06.00 Погода.
06.05 Серіал «Земля-2».
07.40 Мультсеанс.
08.00 Моя сім'я.
08.50 Планета здоров'я.
09.25 Смачно з Б. Бурдою.
10.05 Бадьорого ранку!
10.45 Камера сміху.
11.25 Перехреста кохання.
12.25 Друга половина.
13.20 Справжній детектив. «Атака на розум».
14.00 Мультфільм «Великий бій Астерікса».
15.40 Худ. фільм «Золота міна».
18.10 Пісня-2003.
19.20 Академія сміху.
20.00 Інформаційний канал «Подобиці».
20.35 КВН-2003. Прем'єр-ліга.
22.23 «Масяня». П'ятниця.
22.25 Худ. фільм «Знайомтесь, Джо Блек».
01.40 Погода.
01.45 Худ. фільм «Повна нісенітниця».
03.35 Худ. фільм «Золота міна».
05.40 Мультфільм для дорослих.

ІСТV

05.20 Худ. фільм «Картинки з американського життя».
07.10, 07.45 Погода.
07.15 Перехреста.
08.00 Мультсеріал «Харрікени».
08.30 Серіал «Найгірша відьма».
08.55 Худ. фільм «Хліб, золото, наган».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.15 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
10.50 Худ. фільм «Тихі стволи».
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Найтмен».
13.50 Серіал «Псі-фактор».
14.45 Худ. фільм «Собаче життя».
16.30 Галопом по європах.
17.00 Худ. фільм «Подорож до центру Землі». Частина 2.
18.45 Факти. Підсумок дня.

19.05 Худ. фільм «Червона спека».
21.05 Худ. фільм «Пророцтво».
Перегляд нічних програм дозволено особам, яким виповнився 21 рік
23.00 Сторінками тележурналу «Глейбой».
23.30 Худ. фільм «Інтим».
01.40 Худ. фільм «Фатальна помилка».

04.20 Серіал «Псі-фактор».

СТБ

07.20 Прогноз погоди.
07.25 Серіал «Суто англійські вбивства». «Стерв'ятники».
08.20 Час «К».
08.45 Прогноз погоди.
08.50 Домовик.
09.10 Кава з молоком.
09.30 Ви практично здорові.
10.00 Непровінція.
10.25 Док. серіал «Світ дикої природи».
10.55 Дім.
11.55 Прогноз погоди.
12.00 Х-пансія.
12.20 Худ.фільм «Зараження».
14.10 Живе кіно.
14.30 Рейс.
14.50 Серіал «Суто англійські вбивства». «Стерв'ятники».
16.45 Худ.фільм «Червоне сонце».
18.55 Худ.фільм «Герцог Дюк».
20.45 Вікна. Новини.
21.00 Дім.
22.00 Худ.фільм «Милосердя».
23.15 Худ.фільм «Королівська битва».

01.15 Худ.фільм «За хмарами».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».
08.25 Мультсеріал «Том і Джері».
08.55 Мультсеріал «Скубі Ду, де ти?».
09.25 Мультсеріал «Маска-2».
09.55 Посміхніться, Вас знімають!
10.35 Флеш — екстрим.
10.45 За гроші.
11.25 Худ. фільм «Божевільний день».
12.40 Запитайте в доктора.
13.10 Худ. фільм «Земні бажання».
14.50 Худ. фільм «Геркулес у Нью-Йорку».
16.25 Тягар грошей.
17.25 Серіал «Агент національної безпеки».
18.30 Репортер.
18.45 Погода.
18.55 Худ. фільм «Любов і голубі».
21.00 Фактор страху.
22.00 Худ. фільм «Азартні ігри».
23.40 Худ. фільм «Любов на бігу».
01.25 Худ. фільм «Геркулес у Нью-Йорку».
02.55 Худ. фільм «Божевільний день».
04.00 Худ. фільм «Любов на бігу».
05.45 Серіал «Агент національної безпеки».
06.30 Худ. фільм «Шовечора об 11».

ГРТ

07.00, 09.00, 11.00, 17.00 Новини.
07.20 Серіал «Ставка більше, ніж життя».
09.20 Грай, гармонь улюблена!
09.50 Слідство веде Колобків.
10.10 Здоров'я.
11.10 Поле чудес.
12.10 Смак.
12.40 Подорожі натураліста.
13.00 Д. Копперфільд. Викрита люзія.
13.30, 02.20 Цікаве кіно.
14.20 Мультфільм.
14.30 Людина і закон.
15.20 Худ. фільм «Молода Катерина». 1, 2 серія.
19.00 Хто хоче стати мільйонером?»
20.00 Час.
20.30, 06.10 Розіграш.

21.30 Пісня року. Осінь.
23.10 Худ. фільм «Барханов та його охоронець».
01.10 Концерт Г. Сукачева «Панянка і дракон».
03.10 Худ. фільм «Молода Катерина». 1, 2 серія.
06.10 Розіграш.

РТР

05.00 Худ. фільм «Брелок із секретом».
06.05 Мультфільми «Мартинко», «Гагарін».
06.20 Дитячий серіал «Дракоша і компанія».
06.45 Золотий ключ.
07.05 Російське лото.
07.35 Мультсеріал «Том і Джеррі».
07.50 Велика перерва.
08.15 Маленькі комедії «Ха».
08.30 Результати голосування «Народний артист — Ваш вибір!»
08.45 Ранкова пошта.
09.20 «Не скуЧАЙ!» с М. Євдокимовим.
10.20 Сам собі режисер.
11.15 Крутий маршрут.
12.15 Клуб сенаторів.
13.00 Вісті.
13.20 Худ. фільм «Куховарка».
14.45 Маленькі комедії «Ха».
15.00 Футбол. Чемпіонат Росії. ЦСКА — «Динамо» (Москва).
17.00 Кубок гумору.
19.00 Вісті.
19.25 Дзеркало.
19.50 Чесний детектив.
20.20 Аншлаг.
21.20 Худ. фільм «Мачуха».
23.50 Худ. фільм «Втеча».
02.05 Щоденник Міжнародного турніру з тенісу «Кубок Кремля-2003».

02.35 Серіал «Клоун».
03.30 Канал «Євроньюс».

РТР «Планета»

07.00 Серіал «Державний кордон». «Червоний пісок».
08.05 Хроніки ХХ століття.
08.15 Кімната сміху.
09.00 Серіал «Вулиця Карно. Букет квітів».
09.30 Худ. фільм «Волга — Волга».
11.10 Мультфільм «Чудесний дзвіночок».
11.30 Графоман.
12.00 «Не скуЧАЙ!» с М. Євдокимовим.
12.45 Серіал «Державний кордон». «Червоний пісок».
13.45 Хроніки ХХ століття.
14.00 Вісті.
14.15 Вісті-спорт.
14.25 «Культурна революція». Програма М. Швидкого.
15.15 «Епізоди». О. Мисіна.
16.00 Футбол. Чемпіонат Росії. ЦСКА — «Динамо» (Москва).
17.55 Велика перерва.
18.25 У пошуках пригод.
19.10 До Франкфуртського книжкового ярмарку. В. Сорокін.
19.15 «Заколот 93-го». Фільм 1.
20.00 Вісті.
20.25 Дзеркало.
20.50 Чесний детектив.
21.15 Крутий маршрут.
22.00 Серіал «Каменська-3».
«Люзія гріха» 1, 2 серії.
23.30 Культурна революція.
00.25 Худ. фільм «Заряджені смертю».
02.05 До Франкфуртського книжкового ярмарку. О. Солженіцин.
02.15 «Інна Чурикова. Долі не зрадити».
03.00 Вісті.
03.25 Дзеркало.
03.50 Чесний детектив.
04.15 Вісті-спорт.
04.30 Серіал «Каменська-3».
«Люзія гріха» 1, 2 серії.
06.00 «Ха». Маленькі комедії.
06.10 Аншлаг.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.

09.15, 11.10, 15.50, 17.55, 21.45, 01.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.

09.35 Ситуація.

09.45 Серіал «Роксолана». Фільм 2 «Дружина Халіфа». 3 серія.

10.50 Служба розшуку дітей.

11.00 Новини.

11.15 Для тих, хто вдома.

11.30 Модна лінія.

11.55 Наша мова.

12.10 Вітаємо Вас…

12.35 Абетка безпеки.

12.45 Для тих, хто вдома.

13.00 Закон є закон.

13.05 KBK-2003.

15.00 Новини.

15.25 Від сусір'я до сусір'я. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.00 Серіал «Все кльово».

16.40 Освітянські новини.

16.55 Закон є закон.

17.05 Під егідою Кадуцця.

17.30 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк.

18.00 «Цей таємничий світ» з А. Дмитруком.

18.30 Фаза.

18.50 Діловий світ.

19.00 Новини.

19.10 Саме той.

19.30 Серіал «Роксолана». Фільм 2 «Дружина Халіфа». 4 серія.

20.35 Вечірна казка.

20.50 Лотерея «Кено».

21.00 Новини.

21.35 Світ спорту.

21.50 Ракурс.

21.55 Ситуація.

22.05 Бути жінкою.

22.30 У світі єдиноборств.

22.50 Служба розшуку дітей.

23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Серіал «Роксолана». Фільм 2 «Дружина Халіфа». 4 серія.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.

10.15 Скура землю». Есе В. Скуратівського. Роль П.Сагайдачного в історії України. Києво-Могилянська академія.

10.35 Грані пізнання. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 Г. Берліоз. «Ромео і Джульєтта». Частина 3.

11.30 Театральний сюжет. «Цар Едіп» на сцені Національного академічного українського драматичного театру ім. І.Франка. До відкриття театрального сезону.

КДРТРК

12.00 За київським часом.

12.10 Конкурент.

12.50 На своїй землі.

13.10 Мультфільм.

13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».

07.02 ТСН.

07.30 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».

09.00 Серіал «Сильні ліки».

14.00 Серіал «На розі біля Патріарших-3».

15.50 Серіал «Ризиковані ігри».

15.20 Серіал «Пристрельте мене».

15.50 Серіал «Та невже?».

16.20 Серіал «Друзі».

16.50 Хочу і буду.

17.25 Серіал «Євлампія Романова. Слідство веде дилетант». 8 серія.

18.30 Велике прання.

19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспарт.

20.10 ТСН. Погода.

20.15 Поле чудес.

21.25 Серіал «Менти-4».

22.25 Перший мільйон.

23.25 ТСН.

23.45 Серіал «Друзі».

00.10 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-3».

01.00 Серіал «Та невже?».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ «ІНТЕР»

06.00 Новини.

06.05 «Джентльмен-шоу» і зірки гумору.

07.00 Новини.

07.05 Науково-популярний тележурнал.

07.40 Мультфільм.

08.00 Новини.

08.20 Серіал «Кобра».

09.00 Новини.

09.55 Уроки гарної поведінки.

10.15 Афера.

11.05 Серіал «Поворот ключа». Заключна серія.

12.00 Новини.

12.15 Інтеллект-шоу «LG-Еврика».

13.10 Серіал «Пекло в раю».

13.55 Велике прання.

14.55 Серіал «Безглузді».

15.00 Новини.

15.25 Мультфільм.

15.55 Серіал «Смак убивства». Заключна серія.

16.55 Серіал «Троє проти всіх».

17.45 N-кілометр.

18.00 Новини.

18.05 Серіал «Сімейні пута».

19.05 Друга половина.

20.00 Інформаційний канал «Подорожчї».

20.35 Пісня-2003.

21.45 Худ. фільм «Блакитний грім».

23.50 Фаховий світ боксу.

00.25 Худ. фільм «Погань гарна, погань погана».

01.55 Погода.

02.05 Худ. фільм «Збирач податків».

03.40 Серіал «Поворот ключа».

04.25 Худ. фільм «Дивний час».

05.50 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.

05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».

06.35 Служба розшуку дітей.

06.40 300 сек/год.

06.45 Мультсеріал «Мумії живі».

07.10 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

07.40, 08.40, 18.40, 21.40 Погода.

07.45 Факти. Ранок.

07.50 Ділові факти.

07.55, 09.00 Спорт.

08.00 300 сек/год.

08.05 Каламбур.

08.45 Факти. Ранок.

09.10 Дівочі сльози.

10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.

10.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».

11.00 Худ. фільм «Американський кіборг — сталевий воїн».

12.45 Факти. День.

13.05 Серіал «Людина-невидимка».

14.00 Мультсеріал «Невгамовні».

14.30 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».

14.55 Мультсеріал «Справжні монстри».

15.20 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».

15.50 Серіал «Кенан і Кел».

16.20 Серіал «Нові пригоди Тарзана».

16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».

17.40 Дівочі сльози.

18.45 Факти. Вечір.

19.05 Каламбур.

19.50 Худ. фільм «Собаче життя».

21.45 Факти. Підсумок дня.

22.05 Спорт.

22.10 Худ. фільм «Вбити місіс Тінгл».

Перегляд нічних програм дозволено особам, яким виповнився 21 рік

00.05 Сторінками тележурналу «Плейбой».

00.35 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Інтим»;

02.40 Худ фільм «Хліб, золото, наган»; Каламбур.

СТБ

07.00 Прогноз погоди.

07.05 Серіал «Площа Іспанії».

08.00 Вікна. Бізнес.

08.20 Прогноз погоди.

08.25 На перший погляд. «Кіно і німці».

08.50 Вікна. Столиця.

09.00 Маски-шоу. Найкраще.

09.25 Серіал «Чортеня».

10.25 Серіал «Таємниці Ніро Вульфа».

11.25 Дім.

12.20 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

14.00 Вікна. Новини.

14.10 Серіал «В ім'я Отця і Сина».

15.15 Серіал «Площа Іспанії».

16.20 Вікна. Кримінал.

16.30 Серіал «Комісар Монтельбано».

17.35 Час «К».

18.10 Вікна. Столиця.

18.20 Маски-шоу. Найкраще.

19.00 Вікна. Новини. Спорт.

19.25 Прогноз погоди.

19.30 Худ.фільм «Зараження».

21.00 Дім.

22.00 Чемпіонат України зі стриптизу (м.Львів).

23.30 Худ.фільм «Відьма з Блер: фальшивка».

00.00 Вікна. Опівночі.

01.20 Прогноз погоди.

01.25 Серіал «Комісар Монтельбано».

02.25 Худ.фільм «Милосердя».

04.25 Серіал «Слідство ведуть ЗНАТОКИ».

05.55 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.

06.30 Репортер.

06.55 Телепузики.

07.30 Репортер-бізнес.

07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

08.05 Підйом.

08.30, 09.00 Репортер.

09.05 Серіал «Завтра буде завтра».

09.50 «Вікна» з Д. Нагієвим.

10.50 Життя прекрасне.

12.05 Серіал «Дикий янгол».

13.00 Репортер.

13.10 Худ. фільм «Не розбивай моє серце».

15.00 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті — детективи».

15.25 Мультсеріал «Том і Джері інтернешнл».

15.50 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».

16.15 Серіал «Бунтівний шлях».

17.05 Серіал «Макс — янгол з п'тьми».

18.05 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Репортер.

19.25 Погода.

19.30 Один за усіх.

20.30 Худ. фільм «Земні бажання».

22.20 Кунсткамера.

23.15 Репортер.

23.40 Зона ночі.

00.10 Серіал «Латинський коханець».

01.25 Служба розшуку дітей.

01.30 Зона ночі.

01.35 Худ. фільм «Американка. Історія Мері Кей Летурно».

03.10 Зона ночі.

03.20 Серіал «Макс — янгол з п'тьми».

04.05 Зона ночі.

04.10 Кунсткамера.

04.50 Зона ночі.

04.55 Худ. фільм «Американка. Історія Мері Кей Летурно».

06.20 Худ. фільм «Час бажань».

ГРТ

07.00, 08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 02.00, 04.00 Новини.

07.10, 08.20 Добрий ранок!

09.00 Жарт за жартом.

09.20 Дог-шоу.

10.00, 19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

11.20 Серіал «Дві долі».

12.10 Коки усі вдома.

12.40 Комедійний коктейль.

13.10, 02.20 Місто жінок.

14.20, 18.50 Мультфільм.

14.30 KBK-2003. Фестиваль «KiBiH, що голосить», Юрмала.

17.30 Худ. фільм «Сто днів до наказу…».

20.00 Час.

20.30 Поле чудес.

21.50 Що? Де? Коли?

23.10 Концерт групи «Прем'єр-міністр».

23.50 Основний інстинкт.

00.40 Худ. фільм «Снайпер».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.

09.15, 11.10, 13.55, 15.50, 21.45, 22.45 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.

09.35 Ситуація.

09.45 Серіал «Роксолана». Фільм 2

«Дружина Халіфа». 2 серія.

10.45 Служба розшуку дітей.

11.00 Новини.

11.15 Для тих, хто вдома.

11.30 Авторська програма О.

Савенка «ЧетверТА влада».

12.10 Урок англійської мови №4.

12.30 Вітаємо Вас...

12.55 «Сільський час» з К.

Вороненко.

13.50 Абетка безпеки.

14.00 Для тих, хто вдома.

14.15 Закон є закон.

14.20 Служба розшуку дітей.

14.30 Мультсеріал «Гаялина лева

Кінгслі».

14.50 Новини.

15.00 Парламентські слухання у

Верховній Раді України.

18.00 Рік Російської Федерації в

Україні. Есе В.

Скуратівського «Бачу землю».

18.30 Зелений коридор.

18.50 Діловий світ.

19.00 Новини.

19.10 Саме той.

19.30 «Моє життя — мой пісні».

Народний артист України Іво

Бобул.

20.00 Запитайте міністра.

20.30 Вечірна казка.

20.40 Лотерея «Суперлото»,

«Кено».

20.50 Мегалот.

21.00 Новини.

21.30 Футбол. Ліга чемпіонів.

«Сельгаольта» (Віго, Італія) —

«Мілан» (Іспанія).

23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Футбол. Ліга чемпіонів.

Огляд матчів.

02.20 Серіал «Роксолана». Фільм 2.

«Дружина Халіфа». 2 серія.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.

10.15 Німецька година. Урок

німецької мови № 5,

пізнавальний фільм, кліпи.

10.50 Вихід поряд.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ

«КУЛЬТУРА»

11.00 Міжнародний день музики. Г.

Берліоз. «Ромео і

Джульетта». Частина 1.

11.50 Прем'єра. «Монастир».

КДРТРК

12.00 За київським часом.

12.10 Прем'єра відеофільму

«Лівійські імпресії».

12.50 Люди і долі.

13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».

07.02 ТСН.

07.30 Серіал «Агентство «Місячне

сяйво-3».

09.00 Серіал «Сильні ліки».

14.00 Серіал «На розі біля

Патріарших-3».

15.00 Серіал «Ризиковані ігри».

15.25 Серіал «Пристреліть мене».

15.55 Серіал «Та невже?».

16.25 Серіал «Друзі».

16.55 Хочу і буду.

17.25 Серіал «Євлампія Романова.

Слідство веде дилетант». 6

серія.

18.30 Велике прання.

19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспорт.

20.10 ТСН. Погода.

20.15 Серіал «Євлампія Романова.

Слідство веде дилетант». 7

серія.

21.20 Серіал «На розі біля

Патріарших-3».

22.25 Без табу з О. Герасим'юк.

23.20 ТСН.

23.40 Служба розшуку дітей.

23.45 Серіал «Друзі».

00.15 Серіал «Агентство «Місячне

сяйво-3».

01.05 Серіал «Та невже?».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ «ІНТЕР»

06.00 Новини.

06.05 Мультфільм.

06.25 Бадьорого ранку!

07.00 Новини.

07.05 Камера сміху.

07.40 Мультфільм.

08.00 Новини.

08.20 Народна платформа.

08.25 Серіал «Антикіллер».

09.00 Новини.

09.35 Гангстерські війни.

10.35 Азбука-малятко.

10.45 Арифметика-малятко.

10.55 Мультфільм.

11.05 Серіал «Поворот ключа».

12.00 Новини.

12.15 Країна порад.

13.05 Серіал «Пекло в раю».

13.50 Велике прання.

14.50 Серіал «Безглузді».

15.00 Новини.

15.20 Кримінал.

16.00 Серіал «Смак убивства».

17.00 Серіал «Трое проти всіх».

17.55 Народна платформа.

18.00 Новини.

18.05 Серіал «Сімейні пута».

19.05 Моя сім'я. Заборонене

кохання.

20.00 Інформаційний канал

«Подобиці».

20.35 Серіал «Смак убивства».

21.40 Серіал «Антикіллер».

Заключна серія.

22.50 Док. фільм «Антикіллер.

Фільм про фільм».

00.00 Подобиці. Результати дня.

00.25 Сплеск культури?

01.15 Серіал «Слідчі ВМФ».

02.05 Погода.

02.15 Худ. фільм «Довгий кіч-енд».

03.35 Серіал «Поворот ключа».

04.20 Сплеск культури?

04.55 Серіал «Знову і знову».

05.35 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.

05.40 Серіал «Досьє детектива

Рокфорда».

06.35 Служба розшуку дітей.

06.40 300 сек/год.

06.45 Мультсеріал «Мумії живі».

07.10 Мультсеріал «Гей,

Арнольде!».

07.40, 08.40, 18.40, 21.40 Погода.

07.45 Факти. Ранок.

07.50 Ділові факти.

07.55, 09.00 Спорт.

08.00 300 сек/год.

08.05 Каламбур.

08.45 Факти. Ранок.

09.10 Дівочі сльози.

10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00,

18.00 Факти. Гарячі новини.

10.05 Серіал «Ві-Ай-Пі».

11.05 Худ. фільм «Рятувальний

модуль».

12.45 Факти. День.

13.05 Серіал «Людина-невидимка».

14.00 Мультсеріал «Невгамовні».

14.30 Мультсеріал «Чарівний світ

Текса Ейворі».

14.55 Мультсеріал «Мумії живі».

15.20 Мультсеріал «Гей,

Арнольде!».

15.50 Серіал «Кенан і Кел».

16.20 Серіал «Нові пригоди

Тарзана».

16.45 Серіал «Ві-Ай-Пі».

17.45 Дівочі сльози.

18.45 Факти. Вечір.

19.05 Каламбур.

19.55 Худ. фільм «Той, що злітає

високо-2».

21.45 Факти. Підсумок дня.

22.05 Спорт.

22.10 Худ. фільм «Мова тіла».

00.00 Серіал «Людина-невидимка»;

00.50 «Третя зміна» представляє:

Худ. фільм «У тісному контакті»;

02.40 Худ. фільм «Ігор Савович». 2

серія. Каламбур.

СТБ

УВАГА! ДО 16.00 — ПРОФІЛАКТИКА

16.05 Х-пансія.

16.25 Вікна. Кримінал.

16.30 Серіал «Комісар

Монтельбано».

17.35 Найбільші злочини і судові

процеси XX століття.

18.10 Вікна. Столиця.

18.20 Маски-шоу. Найкраще.

19.00 Вікна. Новин. Спорт.

19.25 Прогноз погоди.

19.30 Серіал «Таємниці Ніро

Вульфа».

20.40 Вікна. Бізнес.

21.00 Дім.

22.00 Худ. фільм «День каяття».

23.00 Вікна. Опівночі.

00.05 Маски-шоу. Найкраще.

00.35 Прогноз погоди.

00.40 Серіал «Комісар

Монтельбано».

01.40 Х-пансія.

02.00 Худ. фільм «Волоцюга».

03.40 Найбільші злочини і судові

процеси XX століття.

04.10 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05,

08.40 Підіом.

06.30 Репортер.

06.55 Телемузики.

07.30 Репортер-бізнес.

07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

08.30, 09.00 Репортер.

09.05 Серіал «Завтра буде завтра».

09.50 «Вікна» з Д. Нагієвим.

10.50 Життя прекрасне.

12.05 Серіал «Дикий янгол».

13.00 Репортер.

13.10 Худ. фільм «Білі вітрила

любові».

14.55 Мультфільм «Ванюша і

велетень».

15.05 Мультсеріал «Сільвестр і

Твіті — детективи».

15.25 Мультсеріал «Том і Джері

інтернешнл».

15.50 Мультфільм «Пригоди

Джиммі Нейтрона —

хлопчика-генія».

16.15 Серіал «Бунтівний шлях».

17.05 Серіал «Макс — янгол з

пітьми».

18.05 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Репортер.

19.25 Погода.

19.30 Серіал «Завтра буде завтра».

20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.

21.30 Худ. фільм «Поганий

Новополтавська битва за гарячу воду

КОМУНАЛКА

Облстратегія

Наприкінці травня розпорядженням тодішнього голови Полтавської облдержадміністрації, яке пройшло державну реєстрацію в облуправлінні юстиції, змінено тарифи на послуги підприємства з підігріву води для населення і споживачів II групи. За цю послугу мешканці мали сплачувати на 30 відсотків дорожче, тобто 8,82 грн. з одного мешканця замість 6,62 грн. А для споживачів II групи (гуртожитки, УТОГ, УТОС, навчальні заклади, установи кримінально-виконавчої системи тощо) ціна зросла з 2,08 грн. до 2,70 грн.

Зрозуміло, що в пересічних полтавців ця звістка не викликала радості. Адже для більшості родин оплата комунальних послуг — найважчий тягар для сімейного бюджету. Слід мати на увазі й те, що на Полтавщині ці тарифи й до подорожання були одними з найвищих у країні, «переплювувала» регіон хіба що Одеса. Та найприкметніше те,

що «на диби» стала і міська влада обласного центру, адже вона, за твердженнями офіційної преси, й сама дізналась про подорожчання із газет!

Міськтактика

Міськвиконком розглянув ситуацію. Як наслідок з'явилося подання прокуророві області про визнання законності документа, а народний депутат України Анатолій Кукоба звернувся до Кабінету Міністрів про необґрунтованість цього рішення. Аргументи невдоволеної сторони видавалися досить вагомими: розпорядження буцімто суперечить інтересам територіальної громади, дискредитує владу, яка проголосила курс на поступове підвищення добробуту людей. Крім того, рішення, які зачіпають інтереси територіальної громади, треба приймати з неодмінною участю органів місцевого самоврядування. На разі їхньою думкою просто знехтували. Виникають також і додаткові бюджетні зобов'язання, не забезпечені від-

повідними асигнуваннями...

Атака і контрнаступ

Та керівництво обласного комунального підприємства «Полтаватеплоенерго» не зважило на реакцію міської влади і народного депутата й хутчіш почало брати плату за новими тарифами. Протистояння дістало несподіваний поворот. На початку серпня прокуратура області опротестувала і зупинила дію рішення облдержадміністрації і поставила вимогу його скасувати. Протест мотивовано тим, що розпорядження про підвищення тарифів суперечить вимогам Бюджетного кодексу України та Закону «Про Державний бюджет України на 2003 рік».

Багато полтавців зрозуміли цю інформацію як дозвіл сплачувати рахунки тепловиків за старими розцінками. І були розчаровані, одержавши квитанції із зазначенням нової вартості гарячої води. А заступник гендиректора «Полтаватеплоенерго» Володимир Семирот пояснив, що підприємство й надалі бере підвищену

Мал. Михайла САЧКА.

плату, адже розпорядження облдержадміністрації про повернення до старих тарифів до них не надходило. Втім, у тому нічого дивного, бо його ще просто немає. Перший заступник прокурора області Олександр Закорецький, який підписав протест, поінформував, що Полтавська обласна державна адміністрація розглянула протест прокурора області і ... не має підстав для скасування

свого розпорядження від 22.05.03 р. Тепер прокуратура області готує позов до суду про визнання згаданого розпорядження незаконним. Отже, «новополтавська» битва за тепло триває, і, мабуть, що скоро крапку в ній поставить суд.

На перекурі

Насамкінець наведу точку зору загалом на проблему кременчужанина Віктора Трифонова,

який має загальний досвід роботи в енергетиці 45 років, з них 33 — на керівних посадах місцевої теплоенергоцентралі: «Вважаю, що підстав для підвищення тарифів на тепло та гарячу воду сьогодні немає. Ціна палива — основна складова, яка впливає на тепловий тариф, а вона за п'ять останніх років практично не змінилася...».

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

ЦИФРИ І ФАКТИ

Трьом відсоткам байдуже, що ціни «стрибають»

У серпні нинішнього року Центр Разумкова провів соціологічне дослідження серед 2019 респондентів від 18 років у 123 населених пунктах. Соціологи запитували у наших співгромадян: «Чи очікуєте ви восени цього року підвищення цін на такі товари та послуги?». За результатами дослідження, 68,4 відсотка громадян думають, що хліб подорожчає. Підвищення цін на борошно, крупи й олію очікують 71,1 опитаних, а на м'ясо й бензин 67,3 та 61,1 відсотка респондентів відповідно. По-

дорожчання комунальних послуг чекають 66,8 відсотка українців. Частину громадян проблема зростання цін не хвилює. «Мені байдуже» чи зросте вартість борошна, круп, олій, сказали 1,9 відсотка опитаних громадян, а подорожчання бензину не турбує десять відсотків.

А от стрибок цін на деякі продукти харчування у червні—липні нинішнього року дуже вплинув на сімейний бюджет для 47,1 відсотка українців, «зовсім не вплинув» — відповіли тільки три відсотки опитаних соціологами осіб.

ВЗУВАЮТЬ

Останнім часом ринок взуття для чоловіків і жінок став значно багатіший. З'явилися нові магазини, торгові ятки, в яких є з чого вибрати. Натомість вибір дитячих черевичків залишається бідним.

Гідним асортиментом дитячого взуття не може похвалитися і Київ. На будь-якому столичному ринку (такому, які є в кожному районі міста, а не спеціалізованому речовому) торгових точок, що продають черевички для дітей, щонайбільше п'ять—шість. Зазвичай усі вони мають однаковий товар, здебільшого привезений з країн Азії. Такі черевички начебто й покишені, але відразливий запах гуми стримує від покупки — варто лише уявити, як почуватиметься дитина в таких «гумових онучах». Крім того, на ринку практично неможливо знайти пару «неходового» розміру. Скажімо, коли у 10-річної дівчинки, на радість тата й мамі, ніжка 38-го!

Багато хто з батьків під час вибору обновки для свого чада надають перевагу магазинам, бо там є певна гарантія, що черевички не розлізуться за тиждень і що на взуттєвих фабриках дотримуються норм виготовлення. Один із найбільших столичних магазинів — ЦУМ — теж не виправдовує сподівань. На полицях — взуття ще з

минулого року і вибір такий собі. Не дивно, що воно залежалося — ціна кусається: туфлі — 160 гривень, осінні чоботи — більш як 200. Та й узагалі тут рідко трапляється ціна нижча за 100 гривень. А кому пояснюватимеш, що дитина за рік виростає з «обувки»?

У пошуках гарного дитячого взуття повертаємо до «Дитячого світу» — триповерховий супермаркет у Дарницькому районі міста. Там світ є, а дитячий зник. На трьох поверхах знаного колись магазину продається усе, крім товарів для дітей. Їх здебільшого витіснили одяг для дорослих, косметика, парфуми, декоративна зброя, порцеляна. На першому поверсі — маркет з продуктами харчування і побутовою хімією. В усьому «Дитячому світі» один(!) невеличкий відділ дитячого взуття. На десятку тумбочок, за найоптимістичнішими підрахунками, з двадцять моделей (разом з тапочками) і все такі само ціни — від 100 гривень і вище. З них вітчизняного виробництва — одиниці. Щоправда, мені здало-

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША

ся, що я побачила промій світла в кінці взуттєвого тунелю — на базарі поряд з «Дитячим світом». Там і вибір пристойний, і якість непогана — шкіряні, неважкі, прошиті і етикетки не з ієрогліфами. Але ціни ще вищі, ніж у магазинах: че-

ревички на чотирирічну дитину від 80 гривень, а на старших — від 180. Єдине, що може втішити: і виробники, і перекупники дитячого взуття стежать за модою — куди там Попелюшці з її кришталевиими...

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

ЗАПИТУЙТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Вартість квитка відшкодовується

За тиждень до поїздки на Донеччину придбав квиток. Та коли в зазначений час прийшов на вокзал, з'ясувалося, що мій рейс було відмінено. Чи маю право на відшкодування вартості квитка, якщо рейс не відбувся з вини залізниці?

Віктор ТИМЧИК.

Калуш.

Відповідно до п. 9.4.1 Правил перевезень пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України, затверджених наказом Міністерства транспорту України 28.07.98 р. № 297 у випадках відміни поїзда, зазначеного у проїзному документі, або запізнення його відправлення з пункту відправлення пасажирів більш як на одну годину, ненадання пасажиру місця, зазначених у проїзному документі, запізнення пасажира на поїзд з пункту пересадки з вини залізниці і відмови пасажира скористатися іншими місцями чи поїздом, для повернення платіжів пасажир має пред'явити проїзні документи черговому помічнику начальника вокзалу або особі, що виконує його обов'язки, для позначки: «Проїзний документ не використано повністю з вини залізниці». На підставі такої позначки касир виплачує пасажиру повну вартість проїзного документа, включно з платежами за послуги з продажу. Плата за послуги (комісійний збір) з повернення проїзного документа не стягується.

Наталія ЛЕВ.

КОНТРАБАНДА

Інтервенція і конкуренція

Через те, що в країну ввозиться імпорتنний товар за зниженими цінами, у середньому по 1—2 долари за пару, українські підприємства залишаються в програді, каже головний економіст взуттєвої чернігівської фабрики «Берегиня» Олена Рябчук. Такі інтервенції й створюють нездорову конкуренцію, наслідки якої для цього підприємства — чи не найбільшого виробника взуття для дітей — досить відчутні.

До речі

Факівці стверджують, що у світі виготовляється 19 мільярдів пар взуття, з них близько шести мільярдів — у Китаї. Більше половини китайських черевиків експортується. За даними Ліги «Укршкірвзуття», щорічно в нашу країну завозиться 20 мільйонів пар взуття за заниженими цінами.

Згідно з українським законодавством дитяче взуття підлягає обов'язковій сертифікації. Воно має виготовлятися із натуральних матеріалів, синтетичними можуть бути тільки окремі деталі.

Нащадкам великого гетьмана

ПОЛЕМІКА

Навесні відбулися Дні «Голосу України» на Чигиринщині. Їх учасників хвилювало найбільніше: чому колишня козацька столиця перебуває у глухому економічному занепаді? Чому не відроджуються історичні пам'ятки, пов'язані з найвизначнішими періодами боротьби українського народу за свою волю і державність?

Чому патріотична ідея «Голосу України» виплекати обабіч колишньої гетьманської резиденції сад Соборності України стала для чигиринців нездоланною проблемою?..

Після публікації в «ГУ» матеріалу «На землі гетьмана Богдана» (4.06.03) до редакції надійшов лист, підписаний письменником-шістдесятником, лауреатом Національної Шевченківської премії Василем Захарченком, відомим поетом, автором пісні-реквієму «Степом-степом» Миколою Негодою, письменником-драматургом Сергієм Носанем, заслуженим художником України Олександром Теліженком, генеральним директором Національного Шевченківського заповідника Ігорем Ліховим та іншими представниками творчої інтелігенції Черкащини. Автори листа нагадують чигиринцям, що їм випала честь народитися і жити у «славному-преславному» Чигирині, на берегах древнього Тясмину, де творилася вікомона історія нашої Батьківщини.

У сімнадцятому столітті під Замковою горою стояли дипломатичні представни-

тва 14 країн. Чигирин сімнадцятого століття з козацьким військом удвічі переважав за населенням Київ.

Над гетьманською столицею сяяло золотом 27 бань православних храмів і монастирів. З Чигиринщини розпочиналися народні повстання проти чужоземного свавілля під проводом Павла Бута-Павлюка, Семена Неживого, Максима Залізняка...

Кожен клептик чигиринської землі зрошений потом і кров'ю мужніх предків, котрі споконвіку в одній руці тримали орало, а в другій — шаблю. Історичною долею судилося Чигирину стати не просто точкою у географічному центрі України. Чигирину судилося стати центром найвеличніших національно-визвольних змагань.

Чигирин як символ української незалежності і державності повинен відродитися. Економічно і духовно. Переконливо довести,

що українська національна ідея жива. Що вона працює на розвиток нашої держави і народу.

Чигирин переможе, — йдеться у листі. Ба й дужість, розчарування, духовну руїну. Бо за ним — велика історія і «правда святая». Ми віримо, що чигиринці, гідні нащадки Богдана Хмельницького, громадою ухваллять мудре рішення. І в серці колишньої гетьманської резиденції постануть

пам'ятники славним лицарям, борцям за волю і долю України. Віримо — молоде покоління чигиринців вклонитиметься національним героям, уродженням Чигирини, гетьманам Михайлові та Петрові Дорошенкам, Іванові Виговському, звиятним Богдановим полковникам Іванові Богуну, Максиму Кривоносу та їх побратимам. Сподіваємося, що з допомогою Міжнародного фонду, очолюваного Дмитром Павличком, удасться відбудувати знамениту

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

резиденцію Богдана Хмельницького, за сприяння всіх небайдужих до долі Батьківщини українців постануть храм національного примирення і єднання, музей козацьких походів, розквітне сад Соборності України.

Тоді й відродиться історична справедливість, переконані автори листа. І Чигирину, пишуть вони, на державному рівні буде надано статус першої гетьманської столиці Української козацької держави.

Підготувала
Лідія ТИТАРЕНКО.

Я не хочу брати в цьому участь

Відразу після підписання документів про створення Єдиного економічного простору між Росією, Україною, Казахстаном та Білоруссю подав у відставку посол в Румунії Антон БУТЕЙКО. В принципі, це нормальна європейська практика — коли високосадовець висловлює таким чином свою незгоду з діями вищого керівництва. Проте в Україні, зазвичай, в опозицію з «теплих» посад ідуть уже після звільнення. Тому вчинок Антона Бутейка є досить незвичним. Якщо ж згадати, що на початку 90-х років він зробив великий внесок у становлення української зовнішньої (та й внутрішньої) політики, зокрема був активним розробником нині чинної Конституції, то виникають природні запитання.

— Ваш вчинок схожий на крок відчаю. Чи варто було до цього вдаватися: адже подібні домовленості між колишніми радянськими країнами, як правило, не втілюються в життя?

— Це не крок відчаю, а демонстрація власної позиції і намагання привернути увагу до тієї абсолютно непотрібної й небезпечної для національних інтересів України акції. Я принципово не згоден з нелегітимним, антиконституційним процесом підготовки приєднання України до ЄЄП. Зміст зобов'язань за документами про ЄЄП суперечить національним інтересам України, як я їх розумію, виходячи із схвалених Верховною Радою Заasad зовнішньої політики України. Ви кажете, воно навряд чи буде реалізоване: то навіщо ж було ставити на «вуха» всю державну машину? Навіщо йти до цього й сподіватися, що воно не запрацює? Адже такі дії обходяться державі не в одну копійку, вимірюються розмірами не однієї мінімальної пенсії чи зарплатні.

— Можливо, тут відіграла свою роль недосконалість системи влади, коли одна або кілька осіб можуть ухвалювати такі рішення без урахування думки політиків, експертів, урядовців?

— «Одна або кілька осіб» повинні керуватися у своїй діяльності Конституцією і законами, а не подавати іншим приклад зневаги до цих документів. Законом про міжнародні договори передбачено чітку процедуру. Для того, щоб людина — у даному разі перший віцепрем'єр Микола Азаров — розпочала переговори, потрібна відповідна ініціатива, яка має бути належним чином схвалена. Оскільки він завізував ці документи в Астані, то, за Конституцією, згоду на це мав давати Президент — адже мова, фактично, йде про союз. Але повноваження Президента на надання згоди в даному випадку мають бути скріплені підписами прем'єр-міністра та міністра, відповідального за виконання цього акта. І як Президент міг уповноважувати першого віцепрем'єра вести переговори й парафувати документи, якщо, як відомо, на той час не було рішення уряду? Отож або пан Азаров зробив це без відома Президента і порушив закон (за що передбачена, до речі, відповідальність), або Президент перевищив повноваження, давши відповідну вказівку Азарову. Так чи інакше, це було зроблено всупереч вимогам закону й Конституції. Це й потім уряд ухвалив своє рішення в неприйнят-

ному українській практиці форматі.

Я також не сприймаю суті укладених домовленостей. На мою думку, це ставить хрест на нашому русі до Європи. Ми, звичайно, можемо розмірковувати над нашою участю лише в зоні вільної торгівлі — але ж документ підписаний увесь. Так, зробили застереження, що Україна бере участь там, де це не суперечить Конституції. Та уявіть собі чиновника, який реалізовуватиме цю угоду. Він же не визначає, де воно суперечить, а де ні. Це компетенція Конституційного Суду. То що, по кожному пункту під час реалізації положень документів треба буде звертатися до Конституційного Суду? І якщо нас справді задовольняє зона вільної торгівлі, то чому не можна реалізувати це в рамках україно-російських відносин або в рамках СНД? Відповідні документи вже існують. Та Росія проводить політику винятків, бо в цьому полягає нині її інтерес. Це цілком зрозуміло. Але ж тих у нас, хто ставить ці відверті запитання і виступає проти ЄЄП, виставляють противниками відносин з Росією. Це нісенітниця. Моя позиція не спрямована на згортання відносин з РФ — їх нормальний розвиток є аксіомою для нас, нашого майбутнього. Але все це може бути і без ЄЄП. Он Німеччина не є членом ані ЄЄП, ані СНД, але ж розвиває свої відносини з Росією. І їх обсяг чи не більший, ніж україно-російських.

— Ви — перший український дипломат, який подав у відставку на знак незгоди з діями вищого державного керівництва. Але ж це не перші су-перечливі зовнішньополітичні кроки: чому, на вашу думку, досі не було таких протестів?

— Нині ми наблизилися до критичної межі. Ялтинські рішення є однозначно жакхливіші, аніж свого часу переяславські. Можливо, ми

ще цього не усвідомлюємо. Так, існує думка — от підписали, але ж воно, як завжди, не запрацює. Та геополітична ситуація зараз змінюється, і, боюся, цього разу може й не бути так, «як завжди». Колись Богдан Хмельницький зі старшиною не зміг знайти сили у власного народу, щоб оборонити свою державу, і змушений був шукати захисників — одних від інших. Але ж зараз нас ніхто до цього не штовхає! Ми можемо нормально жити, розвивати добрі стосунки з Росією. Так, як це роблять Польща, Німеччина, інші. І наполегливо працювати, без отих простягнутих рук: дайте нам запевнення, що нас візьмуть у Європейський союз! Який Євросоюз? Хто візьме туди таку державу з такою публікою, яка мало не щодня намірюється змінити Конституцію, робить незрозумілі зовнішньополітичні кроки?.. А мені як послу з Києва шлють вказівки, щоб роз'яснював найновіші досягнення конституційної думки, що народжується на Печерських пагорбах. Сьогодні — вона одна, завтра — протилежна, а післязавтра — ще інша. Та як же це все можна пояснити? Пожалійте бідне МЗС! Якщо не жаль рідного МЗС, то пожалійте Раді Європи чи Венеціанську комісію! Адже вони — консерватори, і за таким стрімким розвитком конституційної мислі не встигають. Не доводьте їх до нервових потрясінь. Особливо це помітно далеко, на відстані. І я не хочу бути до цього причетним.

— Президент Кучма вже прийняв вашу відставку — що робитимете далі? Підете з дипломатії в політику, як Геннадій Удовенко або Борис Тарасюк?

— Ну, в політиці я був ще до Тарасюка й Удовенка... У мене є гарний сад. Вирощуватиму його і капусту.

Анатолій
МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ЮВІЛЕЇ

Потрійне свято

У Броварах, що на Київщині, завжди наприкінці вересня відзначають День міста. Та цього року свято було потрійне, бо пристотличний район святкував ще й 80-річчя з часу свого утворення та 60-річчя визволення від німецько-фашистських загарбників. У суботу, 20 вересня, міський голова Віктор Антоненко і голова райдержадміністрації Леонід Вайсфельд (на фото), виступаючи перед присутніми на мітингу-реквіємі, з боєм говорили про втрати, яких зазнала Броварщина під час Великої Вітчизняної війни. За роки окупації фашисти та їх прихвостні спалили і зруйнували майже 13 тисяч будинків, 16 медичних закладів, 19 сільських клубів та бібліотек, понад 20 шкіл. За мужність і героїзм понад 11 тисяч броварчан із 15 тисяч, призваних на фронт, було нагороджено орденами і медалями. Земля Броварщини стала колицкою дев'яти Героїв Радянського Союзу. Донедавна лише в одному селі Кулажинці не було пам'ятника загиблим воїнам. До 60-річчя визволення Броварщини його тут відкрито.

Потім у міському культурному центрі «Прометей» відбулися урочисті збори, святковий концерт. У парку «Перемога» в спеціально облаштованому військовому містечку була польова кухня. Ветеранів війни частували солдатською кашею і 100 наркомівськими грамами.

Говорячи про ювілей адміністративного району, голова райдержадміністрації, депутат Київської обласної ради Леонід Вайсфельд підкреслив, що це нагода підбити підсумки, відправний момент для планів і перспектив на майбутнє.

Слід зазначити, що здобутки справді вагомі. Обсяг промислового виробництва на Броварщині за вісім місяців нинішнього року сягнув майже 319 мільйонів гривень проти 288 мільйонів гривень за такий самий період 2002 року Збільшився також випуск товарів народного споживання. Їх приріст становить 13,3 відсотка. До ювілею району газифіковано найвіддаленіше село Бервиця. Закінчується будівництво середньої школи у Княжичах. У селах Шевченкове і Плоске стали до ладу нові заводи з виробництва пластівців і йогуртів без консервантів. У Зазим'ї відкрито насіннєвий завод.

Невтомна праця людей, історія Броварщини від доби пізнього палеоліту до наших днів відтворені в трох науково-популярних історико-документальних книгах «Праотча сторона у межириччі Десни й Трубже», «Літописна скарбниця», «Історія поселень Броварського краю», які напередодні ювілею випустило в світ місцеве видавництво «Водограй» під керівництвом відомого журналіста Івана Доцина.

Надія ГРИЦЬКОВА.

На знімках: голова райдержадміністрації Леонід Вайсфельд; дитячий будинок сімейного типу в Гоголеві.

Мало лише посваритися пальцем

Про «нешасний випадок», від якого нині незаслужено потерпає ВАТ «Павлоградхіммаш» на Дніпропетровщині

КОНФЛІКТНА СИТУАЦІЯ

Про винятковий за змістом відкритий лист трудово-го колективу ВАТ завод «Павлоградхіммаш», адресований колишньому голові правління ВАТ, а нині одному із заступників павлоградського міського голови Віктору Заколотюку, дізналася громадськість міста. Від посадовця місцевого самоврядування, який у досить потужному промисловому регіоні опікується питаннями економічних реформ, працівники вимагають схаменутися і надалі не заважати підприємству нормально працювати. Звинувачують вони посадовця-чиновника в тому, що він нібито навмисне встромляє колективу палиці в колеса. Тоді, коли колектив «прийшов до тями» і нині невпізнанно змінює та нарощує виробництво. Аж 435 осіб з більш як 600 працівників заводу так вважають і поставили свої підписи під листом. А тепер просять і нас дослівно опублікувати це своє послання.

Що ж, будь ласка. В інтересах пошуку істини з претензіями та домаганнями хіммашівців навіть корисно познайомитися в «незайманому» вигляді. Тому читачам (мовою оригіналу):

«Трудовой коллектив открытого акционерного общества завод «Павлоградхиммаш» обращается к Вам с требованием прекратить проводимые Вами бессмысленные и беспочвенные действия, направленные на дестабилизацию положения ОАО, ограничение его законных прав и свобод. Мы считаем, что за период Вашей работы в качестве председателя правления с 1996 по 2000 год финансовое состояние завода пришло в упадок, резко снизились экономические показатели производства, задолженность по платежам в бюджет и внебюджетные фонды превысила 2,2 млн. гривен, из-за невыплаты заработной платы в течение восьми месяцев образовался долг перед работниками в сумме более 750 тыс. гривен, поставщикам сырья и материалов завод задолжал 4,2 млн. гривен. На невыгодных для завода условиях заключались договоры, продукция отгружалась без оплаты, в связи с чем задолженность покупателей за поставленное оборудование превысила 4,2 млн. гривен. Именно эти обстоятельства послужили поводом к тому, что на общем собрании 11 марта 2000 года акционеры признали работу правления неудовлетворительной, и как следствие — Ваш досрочный отзыв с занимаемой должности.

С этого момента Вы стали заниматься выяснением отношений с предприятием, избрали позицию, направленную, на наш взгляд, на подрыв его деловой репутации.

Недоумение и негодование вызвало у коллектива предприятия известие о том, что Вы предъявили иск к ОАО на сумму 75 тыс. гривен о возмещении материального и морального ущерба и выплате единовременного пособия в связи с якобы полученной на заводе травмой. Причиной несчастного случая, по Вашему мнению, послужило отсутствие на предприятии безопасных условий труда. Но при этом Вы, как председатель правления — должностное лицо — несли всю ответственность за создание безопасных условий труда на производстве и заводе в целом. До настоящего

времени длится судебное разбирательство по установленному факта несчастного случая.

Но данное судебное разбирательство является не единственным. В адрес завода направлено более пяти исков и жалоб. В своих исковых заявлениях Вы ссылаетесь на информацию о хозяйственной деятельности предприятия, не соответствующую действительности. Распространение искаженных сведений причиняет вред интересам предприятия и порочит его деловую репутацию. Руководство завода вынуждено свое рабочее время направлять на разрешение Ваших судебных исков, отвлекаясь от главного — производственных задач завода. За трехлетний период, не смирившись с участием бывшего председателя правления ОАО, Вы пишете жалобы и заявления в судебные органы, препятствуете законным действиям Общества в экономической и хозяйственной деятельности. Судебные разбирательства затянулись настолько, что сегодня ОАО лишено возможности в полной мере вести финансово-хозяйственную деятельность.

В настоящее время, занимая должность заместителя городского головы Павлограда, Вы, как нам кажется, используя свое служебное положение, необоснованными действиями препятствуете нормальному функционированию предприятия, дискредитируете работу правления, систематически вмешиваетесь в производственную жизнь завода. С момента Ва-

линарного производства в отношении Заколотюка В. А.

Все вышеуказанные обстоятельства возникают в тот момент, когда предприятие начало стабильно и ритмично работать. Нарастают объемы производства, погашены долги перед бюджетом и рабочими, своевременно и регулярно выплачивается текущая заработная плата, налоги и платежи в бюджеты. С Вашей стороны, как заместителя городского головы по вопросам экономических реформ, это должно находить поддержку, взаимопонимание и содействие экономическому росту предприятия.

ОАО завод «Павлоградхиммаш» является одним из крупнейших в регионе, и мы, заводчане, считаем своим долгом защитить его деловую репутацию и честь. Виктор Алексеевич, прекратите бессмысленное бумажничество. Забудьте личные амбиции. Будьте благодарными! Трудовой коллектив надеется на Вашу порядочность. Дайте возможность заводу реализовать свои производственные, финансовые и хозяйственные

правління на чолі з Заколотюком і не вдалося навести вагомі аргументи щодо цього та викликати надію на реалізацію бажаного успіху. Це факт неспростовний: підприємство справді опинилося у скрутному становищі. Завод виник ще в позаминулому столітті, пережив революцію і дві розрухи після двох воєн, але в таку безвихідь, як тепер, ніколи раніше не потрапляв. Ті часи робітники нині згадують, як страшний сон, від якого в піт кидало, і кажуть, що складалося враження, наче доля потопаючого «кодрабля» нікого тут і не хвилювала. Спокійно, мовляв, ішли на дно...

А це вже не зовсім так. Знайшлися ті, кому було не байдуже. І в березні 2000 року скликають позачергові загальні збори акціонерів, які ці непереливки розцінили інакше. Отож метою, на втіху власникам його цінних паперів, підняти виробництво на повен зріст і не пахне. Тому роботу правління, що діє, акціонери визнали незадовільною. І відкликали «з обійманих посад» і усіх

акт про нещасний випадок, складений і підписаний за участю єдиного свідка Юрія Бузовері. З нього дізнаємося, що, обходячи цехи, на містку через заводську теплотрасу Заколотюк послизнувся і впав на спину. Що дістав пошкодження, спонукати і не збагнув. Але на п'ятий день мусив звернутися до лікаря, а згодом і до обласної медико-соціальної експертної комісії.

Усе може бути, від подібного ніхто не застрахований. Та ось що справді кидається

передає до компетенції правління видачу цільових позичок персоналу товариства, а за нашим же статутом подібне наче в компетенції тільки спостережної ради. Ми самі, виходить, заплуталися у власній «господі». Хоч у чинному статуті чорним по білому написано, що рішення про надання цільових позичок спостережна рада приймає винятково стосовно посадових осіб товариства, а не всіх, хто у ньому працює. Тому нам і вдруге нічого не залишається, як апелювати до суду. Але скільки можна? Через суд мусимо відстоювати тепер і своє право влас-

■ ■ ■
Завод «Павлоградхіммаш» зразка трирічної давності і «Павлоградхіммаш» нинішній — це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці
■

у вічі: нещасний випадок стався 21 жовтня 1999 року, а акт належної форми було складено лише 29 листопада. Наказ про відшкодування потерпілому матеріальних і моральних збитків з'явився тільки 10 березня наступного року — і саме в переддень позачергових зборів акціонерів, які і звільнили Віктора Олексійовича. То нове правління несподівано всерйоз засумнівалося, що Заколотюк дістав травму «на території заводу», і призна-

чило повторне розслідування. Яке через відмову єдиного свідка від своїх показань не підтвердило висновків попереднього... Отака неприваблива історія. І хто в ній не ширий, на його совісті нехай вона і зостається. А тільки, на нашу думку, все це від того, що справді виникло і чимдалі поглиблюється несправедливе протиставлення з ВАТ його колишнього ватажка-директора. Особливо після того, як Віктор Олексійович почав працювати заступником міського голови. У відкритому листі трудового колективу йдеться, зокрема, про невиправдане зволікання з державною реєстрацією міськрадою змін до статуту ВАТ, що на тривалий час паралізувало діяльність заводу. Зміни було подано торік 18 червня, вони підлягали реєстрації у п'ятиденний термін. Та тільки 3 жовтня Господарський суд Дніпропетровської області зобов'язав «виконавчий комітет Павлоградської міської ради вчинити державну реєстрацію змін та доповнень до Статуту ВАТ «Завод «Павлоградхіммаш»... та видати зареєстровані додатки до Статуту». А теперішнього голову правління ВАТ Павла Іванова обласна прокуратура слідом «утішила» повідомленням, що «в зв'язку з цим прокурором Павлограда 5.10.2002 р. винесено постанову про порушення дисциплінарного провадження стосовно заступника міського голови Заколотюка В. О. та начальника реєстраційно-ліцензійного відділу виконкому Павлоградської міськради Савченко І. Я., які є відповідальними особами виконкому на зазначеній діяльності роботи».

— Однак нині ми знову маємо аналогічну халепу, — розповідає Павло Іванов. — Акціонери вдруге внесли певні зміни до статуту, а виконком, точніше його «зача-начена ділянка», вдруге відмовляє нам у їх реєстрації. На тій підставі, що одна зі змін, внесена цього разу,

ності на вчасно — на час акціонування підприємства — незавершене будівництво нині введеного нами нового цеху, хоча маємо на це законні підстави і повну згоду Фонду держмайна. Інакше, ніж навмисною перепону оформляти нам право власності і спокійно працювати, затіяну «ділянкою» колишнього керівника, щоб зашкочити підприємству розгортати виробництво, я назвати не можу...

Що далі в ліс, то більше стусанів. Образливо, мабуть, Віктору Олексійовичу, що акціонери так «невдячно» повелися з ним. Але це його особисті неприємності, які самому треба й переживати. Адже вони нічого спільного не мають з тими процесами, які відбуваються нині і в «провінційному» Павлограді. Хіба не прикро тепер і хіммашівцям? Адже якщо караван пішов, переслідувати його марно. І є особливі міркування, які спонукали нас заголовком свого коментаря сказати, що мало тільки посваритися пальцем у бік Заколотюка. Бо завод «Павлоградхіммаш» зразка трирічної давності і «Павлоградхіммаш» теперішній — це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці. Нинішній уже більше півтора мільйона гривень витратив на модернізацію і технічне переобладнання та технологічний прогрес виробництва, освоїв нові та істотно вдосконалив і за найвибагливішими сучасними мірками сертифікував старі види продукції, забезпечений замовленнями та має переконливі перспективи для подальшого розвитку. Поміж його продукції є унікальна, призначена для хімічної та нафтохімічної промисловості, яку випускає тільки Павлоград.

Не робитимемо таємниці з того, що тепер, після викупу державної частки активів, вирішальний пакет акцій ВАТ належить акціонерам, у яких у березні 2000 року і урвався терпець. Але цих акціонерів і можна, нарешті, вважати справжніми та спроможними, якщо такі зміни відбулися на підприємстві. І відбуваються далі. Дякувати Богу, ці зміни «реєструвати» не треба — вони очевидні і переконливі затребуваністю виробництва, його фінансовим оздоровленням, прибутковістю і зростанням заробітної плати робітників. Чого ще треба? І навіщо справді заважати?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

возможности, направленные на дальнейшее его развитие».

А яка реакція Віктора Заколотюка? Він погоджується, що «цифри і факти господарської діяльності, наведені у листі» — себто ті, що стосуються часів його правління на підприємстві, — відповідають дійсності. Але просить врахувати реалії того періоду, коли бал правив бартер, замовники дружно відверталися і заводу доводилося ціною надзусиль зберігати своє виробництво. Та й не тільки, уточнює Віктор Олексійович, виробництво. Бо чому виникла, приміром, заборгованість із заробітної плати? Довелося, з'ясовується, діставши на це дозвіл спостережної ради, усі кошти спрямовувати на скуповування акцій ВАТ. З тієї «простої» причини, що їх активно почала купувати паралельно і компанія «Промислові фінанси» — один із найбільших акціонерів ВАТ.

Усе зрозуміло, здається: володіти контрольним пакетом забажали ті й ті. Що цілком нормально і не повинно було шкодити досить перспективному підприємству, коли б ті й ті діяли передусім в його інтересах, бо від появи, нарешті, ефективного та спроможного власника завод тільки виграв би. Та ось

членів правління, і його голову-директора Віктора Заколотюка. А разом з ними за компанію і керівників та членів ревізійної комісії і спостережної ради.

Не виключаємо, що сутичці та її мотиви можна було тлумачити й інакше. Та марно навздогін шукати всі підводні «течії». А ось висновки і рішення акціонерів: вони мали право так думати і чинити. «Колишнім» залишалося тільки змиритися з власною невдачею та зменшити свій гонор. Адже вище того, що передбачають чинні в нас тепер «правила гри», не стрибеши. Однак «ображений» керівник невдовзі визнав за необхідне довести, наче фатальні для нього позачергові збори були недійсні.

І він звернувся по захист «своїх порушених прав» до суду з позовом про визнання цих зборів недійсними. Але все скінчилося тим, що Бабускінський районний суд м. Дніпропетровська відмовив Заколотюку в задоволенні цього позову. Інша річ, що позивач не збирається заспокоюватися й досі.

Щодо судового «марафону», затіяного за фактом наче виробничої травми Заколотюка, то це окрема розмова, поширювати яку не винає великого бажання. Вона наскільки «загадкова», настільки й неприємна. Є

Якщо караван пішов, переслідувати його марно

Сиджу за ґратами...

РЕПОРТАЖ

Донецький слідчий ізолятор № 5 розташований неподалік від центру міста, буквально в п'яти хвилинах ходьби від ЦУМу. І про це знають багато городян, у тому числі й ті, хто ніколи не зіштовхувався з криміналом.

Тюремна історія

У коридорі адміністративного корпусу СІЗО висить стенд, ознайомившись з яким можна дізнатися про деякі історичні подробиці. Перша в'язниця в Юзівці (дореволюційна назва шахтарської столиці) Катеринославської губернії з'явилася 1911 року. Під час лютневої революції 1917 року казенний будинок пережив чималі потрясіння, ставши об'єктом вандалізму і, природно, залишився без арештантів, яких звільнили, не питаючи на те дозволу. Під час Великої Вітчизняної в'язницю зруйнували майже повністю, а в 1944—45 роках відновили ударними темпами руками двох сотень в'язнів-будівельників. Свого нинішнього вигляду ізолятор набував двадцять років — з 1950-го по 1970 рік. З 1953, у зв'язку з об'єднанням Міністерства держбезпеки і МВС, усі аналогічні установи стали підкорятися новоствореному Тюремному управлінню МВС.

Нині слідчі ізолятори, як і виправні установи, перебувають у підпорядкуванні Державного Департаменту України з питань виконання покарань.

Контингент

Пройти на територію СІЗО можна лише через КПП. Але після цього ви опинитеся лише в адміністративному корпусі. Для того, щоб потрапити туди, де утримують ув'язнених, потрібно пройти ще кілька сотень метрів, перетинаючи двір, вузькі коридори і ще безліч металевих дверей.

Начальник Донецького СІЗО майор Дамир Резаков обіймає свою посаду понад рік. Однак, у цій системі він не новачок. До того, як сісти в керівне крісло, пройшов практично

всі службові сходинки — був оперуповноваженим ізолятору, начальником оперативного відділу облуправління, заступником начальника СІЗО з оперативної роботи.

— Наш ізолятор один із найбільших, — каже Дамир Михайлович, — він посідає четверте місце в країні за кількістю людей, що тут утримуються, режимні корпуси розраховані на 2000 осіб.

Постійна перенаселеність змусила адміністрацію збільшити кількість спальних місць більш як на тисячу. Але і цього замало. Інколи чисельність ув'язнених доходила до 3500! Та й контингент ізолятору, як ви розумієте, аж ніяк не ангели.

У СІЗО утримуються ті, хто перебуває під слідством, засуджені, що чекають на виконання вироку і ті, хто відбуває покарання у вигляді арешту, а також засуджені до довічного позбавлення волі.

Є в ізоляторі й ще одна категорія — ті, хто вперше засуджений на термін не більш як п'ять років і переважно за нетяжкі злочини. Після вироку суду ці люди дали свою згоду відбувати покарання не в колонії, а в СІЗО, і виконувати різні господарські роботи — прибирати, готувати, займатися ремонтом тощо.

В установі існує підсобне господарство й навчально-виробничі май-

стерні, де виготовляють паперові мішки і шиють робочі рукавиці, іншу нехитру продукцію.

Олександрові Скворцову і його товаришу Дмитрові Щипцову по 19 років. Вони донеччани, відбувають відповідно чотирирічний і п'ятирічний терміни покарання за крадіжки. Обоє не захотіли йти «на зону», вирішили залишитися в СІЗО. За їхніми словами, коли ув'язнені працюють, то і час за ґратами летить швидше.

А от два тезки — 19-річний Володимир Веніков із Донецька і 22-річний Володимир Петренко зі Слов'янська, засуджені за нанесення тяжких тілесних ушкоджень, ще на волі навчилися готувати, а тому працюють кухарями.

Сподівання у всіх, хто перебуває тут, одне — швидше вийти на волю, заслуживши умовно-дострокове звільнення.

Проблеми

Перепоვნеність не єдина проблема ізолятору, про що йшлося вище. Їх чимало. Одна з найбільших — туберкульоз. В установі дві з половиною сотні підслідних з цією хворобою в різній її стадії. Живуть вони, звичайно, окремо від інших ув'язнених, на спеціально виділених постах. За існуючими нормами, з огляду на законні п'ять квадратних метрів площі на кожного хворого, їх має міститися менш ніж сто чоловік! Причому, з кожним роком кількість туберкульозників, що поступають до ізолятору, на жаль, не зменшується. Чимало їх довідуються про неприємний діагноз, уже перебуваючи за ґратами, після першого обстеження. Якщо з медикаментами для лікування туберкульозу ізолятор проблем не має, то наявну медтехніку назвати сучасною язик не повертається. Рентген-апарат уже відзначив 25-літній ювілей, флюорографічний новіший — йому «лише» 21 рік. Зрозуміло, що ламаються вони регулярно.

— Вирішивши привести цю техніку в робочий стан, зверталися по допомогу в десятки інстанцій — на жаль, безрезультатно, — каже Дамир Резаков. — Відгук знайшли лише в лікаря і народного депутата Тетяни Бахтеевої. Завдяки старанням Тетяни Дмитрівни, яка не поділяє пацієнтів на поганих і гарних, удалося організувати капітальний ремонт рентген-техніки, профілактичний ремонт іншого медичного устаткування. Ми широко вдячні їй за допомогу...

Ще один головний біль начальника СІЗО — кадри. За тисячами, м'яко кажучи, не дуже поважачих закон громадян, доглядають (а точніше, охороняють нас від них) майже чотириста сержантів, прапорщиків і офіцерів.

Досвідчений персонал, пропрацювавши кілька десятків років, поступово іде на заслужений відпочинок. Його місце займають молоді хлопці, яким досвіду поки що бракує. На першому році служби сержант одержує аж ніяк не фантастичні гроші — приблизно 360-370 гривень. А ризикують, самі розумієте, щомиті. І далеко не кожний може витримати таке напруження. Деякі й не витримують: пропрацювавши рік чи два, повертаються до цивільного життя.

Проблеми Донецького СІЗО мало чим відрізняються від проблем якогось іншого схожого закладу в нашій країні. Розв'язання яких переважно залежить від матеріального забезпечення, а якщо простіше — від кількості грошей, що їх виділяє держава. Кошти ці, звісно, ніколи не принесуть матеріального прибутку. Але вони дадуть змогу зробити ще один крок назустріч цивілізованам стандартам пенітенціарної системи. Що уже чимало. Адже пам'ятаєте: «Від суми і від тюрми....»

Дмитро ЛЮБЧЕНКО.

На знімках: СІЗО зсередини; навчально-виробничі майстерні: Олександр Скворцов (ліворуч) і Дмитро Щипцов кажуть, що за роботою час летить швидше; у кімнаті відпочинку.

Фото автора.

СИТУАЦІЯ

Чиновники і нині проти Стуса

Історико-літературний музей Василя Стуса в Горлівці святкує річницю з дня свого відкриття. Вона припала на день народження видатного поета і правозахисника — четверте вересня. Рік тому мешканці робітничого міста, насамперед його молоде покоління, отримали рідкісну можливість дізнатися більше про яскраву, сильну особистість і цілу епоху в історії народу.

Музей створювали зусиллями ентузіастів — Всеукраїнського фонду ветеранів МВС, творчих спілок регіону, редакцій газет, київського товариства «Меморіал імені В. Стуса». Документи, книжки і особисті речі передали син та сестра поета, а ВАТ «Еластомер» власними силами облаштувало приміщення. Як мені відомо, жодної копійки державних коштів чи коштів місцевої влади сюди вкладено не було. Але нині саме чиновники перешкоджають його роботі.

Для розташування музею донецька регіональна організація Фонду ветеранів МВС на п'ять років орендувала у міської ради нежитлове приміщення в будинку по вулиці Ізотова, 8. У лютому 2002-го було підписано договір, а наступного місяця — доповнення до договору, згідно із яким виконком виділив додаткову площу для архівного фонду музею. Отже, загальна площа, яку орендують, — 80,1 квадратного метра. Фонд цілком оплатив оренду приміщення аж до січня 2004 року, уклав договори на експлуатацію із комунальниками.

Однак досі архів музею Василя Стуса залишається без даху.

«Попри наші неодноразові звернення орендовані нами приміщення площею 26,9 квадратного метра зайняло й використовує ПП, представники якого стверджують, що віддали їм ці приміщення в оренду в березні 2003 р., тобто через рік після укладання договору оренди з Фондом ветеранів МВС», — повідомляє в листі до Управління комунальної власності й міського господарства юрист фонду. Сталося непорозуміння?

— У зв'язку із такою відмовою я прийшов на прийом до міського голови Горлівки Віктора Рогача, — розповідає заступник директора регіональної філії Фонду ветеранів МВС Г. Хачатрян. — Вислухавши мене, міський голова викликав до кабінету І. Фесенка та в моїй присутності доручив розібратися із цією ситуацією і дати відповідь. Тепер начальник управління комунальної власності уникає зустрічі зі мною, відмовляється говорити по телефону.

Тим часом ініціативна група готує відкриття філії горлівського музею в Києві, і «квартирне питання» істотно ускладнює роботу. Схоже, у горлівських чиновників свої пріоритети. Навіть двадцять років потому вони продовжують «воювати» зі Стусом.

Ліна КУЩ.

Р. С. Коли готувався матеріал, я зателефонувала до Горлівського міськвиконкому. Перший заступник міського голови Михайло Попов відповів, що про конфлікт навколо приміщення музею Стуса йому нічого невідомо і доручив з'ясувати ситуацію своїм підлеглим. У міському відділі культури теж були не в курсі, але пообіцяли розібратися, щойно із відпустки вийде міський голова Віктор Розач. Про розвиток подій «Голос України» повідомить читачів.

ЗАПИТУЄТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Щоб не платити за чоловіка

Мій чоловік виїхав за трудовим контрактом до Аргентини. Потім переїхав до іншої країни. Де він сьогодні, не знаю. Але чоловік залишився прописаним у Києві, і я вимушена за нього сплачувати квартплату та комунальні послуги. Звернулася до суду, щоб позбавили його права користування житлом, і в такий спосіб не платити за нього. Але суд відмовив мені, оскільки наша квартира приватизована і мій чоловік є співвласником житла. Що робити?

Ліана КВИТКО.

Донецьк.

Суд правильно відмовив у задоволенні вашого позову. Права власності на квартиру ваш чоловік не може бути позбавлений навіть за тієї умови, що він не мешкає в ній більш як 6 місяців. Але вихід з цієї ситуації є. Треба звернутися до суду з позовом про визнання вашого чоловіка безвісно відсутнім. Підстави для цього є. Відповідно до п. 14 Тимчасового порядку реєстрації фізичних осіб за місцем проживання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2003 року № 35, зняття з реєстраційного обліку здійснюють на підставі заяви фізичної особи та рішення суду про визнання особи безвісно відсутньою.

Сергій ДЕМСЬКИЙ. ▼

Життя у борг спалило людину

У день зарплати 28-річний тракторист підпалив свого трактора, а потім сам спалахнув як смолоскип

Вобідню пору вулиці Богдановець наче вимерли. Пройшовши майже половину села ледве зустріла дядька, у якого запитала, де хата того чоловіка, що був запалився і згорів? — Ні, то не чоловік, то хлопець. — А жив біля контори. Там зараз мама є і сестра його з дітьми. - А чого ж зробив таке? Що казав людям? — Та хто його знає. Нічого не казав. Тільки перед смертю, кажуть, просив пробачення у всіх своїх рідних, що їм таке горе заподіяв. А що воно так — ніхто не скаже.

Ніна Іванівна, Сашкова мама, і день і ніч думає, що ж це таке зробилось, що не стало її дитини. Біль такий пече у грудях, що ні жити, ні дивитися на весь білий світ не хочеться. Ще ж якби на могилку піти, може, якось полегшало б. Але вона вже багато років із двору практично не виходить: з дитинства інвалід, а зараз то й нема вже що казати, як ноги болять. Спіраючись на лопату, як на милицю, йде на город картоплю копати, щоб хоч якось у роботі той біль вгамувати. Та тільки все з рук валиться, і немає ніякої роботи. Все думає і думає про свого Сашуню. І про все життя, його і своє, і про кожну годину, хвилинку останню. Вони з Наталею, Сашковою сестричкою, копали картоплю на городі, а над ними все чорний крук в'ється: «крук» та й «крук». А їй все вчувалося «труп, труп». Ще й доньці казала: «І на кого це він чорну біду кличе?» Але ж старих та немічних у селі он скільки — більшість. Може, за ким і прийшов. Де ж би подумала, що за її хлопчиком? Він же ще і не жив, і не радів тому життю. Лише — бідність та робота. Навіть попарубочити не було як та коли. А сам такий славний був, білявий, синьоокий.

Старшому синові було дев'ять років, а Сашкові з Наталею по сім, коли залишилися вони без батька. Та ще й повернулися до Богдановця із далеких країв. Хату купили, почали обживатися в ній. Як пішла на ферму дояркою, так двадцять сім років там і відробила. Коли було за дітьми дуже дивитись. Це вони їй допомагали, як могли. Люди не раз казали, аби віддала їх до інтернату, то легше було б. А вона все відказувала: нехай бідно живемо, але разом, і діти ж такі при мамі. Вони змалечку знали, що і за худобою треба приглянути, і в городі допомогти — не було такої роботи, до якої не були привчені. А Сашко взагалі був безвідмовний. Ото кажуть, що українська душа схожа на вола — мовчить та тягне свій стопудовий тягар. Після армії пішов учитись на тракториста. Від Богдановця до Хмельницького рукою подати, більшість його ровесників подалися до міста, а він у своїй хаті лишився. Все казав, що тракторист у селі біля землі ніколи не пропаде. А вийшло, що не вона його годувальницею стала, а він її заручником.

— Вісім років у господарстві пропрацював, — розка-

зує Ніна Іванівна. — Зразу ще якось нічого було. А потім з кожним роком важче й важче. Якось приходить і каже: «Знаєш, мамо, таке пекло в полі, у мене аж радіатор загорівся. Все ремонтую, ремонтую, а техніка ж уся стара. Скільки можна на ній руки до крові збивати?»

У селі усі, хто знав Сашка, в один голос кажуть, що роботяща була дитина. Та й директор СТОВ «Нивка» (тепер уже колишній) Віктор Спасік підтверджує. Сашко і слова поперек ніколи не скаже. Таким роботягам ціни немає — все витягнуть на своїх плечах. Біда тільки, що й справді перетворилися вони на товар без ціни. Ніна Іванівна пригадує, як ще напередодні того страшного дня син увечері сів на лавку коло хати, запалив дешеву цигарку і так задумався. Вона аж не стерпіла: «Сашуню, про що так тяжко думаєш». А він: «Хлів же треба поставити. Так хочу до зими змурувати. Якраз жнива, то, може, якщо не грошима, то пшениці дадуть. Цеглу куплю. Треба ж до зими якось зробити».

Коли ж у колгоспній касі з'явилися перші гроші, директор покликав усіх. Вирішили, що даватимуть усім без винятку тільки по сім відсотків від заборгованої зарплати. Ніяк не виходило по більше. А як поділиш, хто бідніший — хто багатший. Усі на ту копійку так давно чекали. Сашко не знав, кому і скільки має припасти. Не знав, що борг перед селянами — майже 70 тисяч гривень, а грошей було у десять разів менше. Отож би на цеглу й було. На дерево вони вже якось стянулися. Весь час то теличку, то поросят тримали. Самі того м'яса чи сметани не з'їли. Тільки зберуть — одразу до міста на базар. З того й жили. Бо ж у Наталі теж зарплата невеличка. А двоє дітей. І чоловік пішов. Сашко своїх племінників так жалів. Знав, як то важко без батька рости. Коли сестра залишилась з малими дітьми, сказав, що він їм за батька буде завжди.

Він і того дня прокинувся рано, поправ худобу. А потім розбудив племінника, аби йшов до контори разом з ним. Хотілось і хлопчикові щось купити, і гроші йому віддати, щоб додому заніс, аби і він, і мама бачили, що ось він таки заробив якусь копійку.

Кажуть, жартував біля контори, був, як завжди привітний і трохи сором'язливий. Чекав своєї черги до каси. Що відчув у той момент, коли йому видали на руки... 46 гривень, не дізнається вже ніхто. Наче обірались усі надії і на той новий хлів, і на ту худобу, що хотів в ньому поставити. Він же не для себе — для усієї родини старався. Для мамі, що тяжко весь вік трудилася. Для Наташі, котра розривається між роботою, міською кімнаткою в гуртожитку і маминим обійстям.

На знімку: своїх племінників Лесю й Іванка, Сашко любив понад усе

Для Лесі й Іванка, яких любив, як своїх рідних.

Він ще купив малому два буханці хліба та два морозива. Віддав 39 гривень, що залишилися, аби заніс додому. А сам — у поле. Роботи для нього не було — стогомет зламався. Але по обіді він знову прийшов туди, попросив хлопців, аби закинули на трактора трохи соломки, мовляв, дома згодиться. А потім раптом почав шукати сірники. Ті наче відчували щось недобре, один кинувся услід за трактором. Але той і сам зупинився. Вже палаючий. Біля контори.

Хтось скрикнув, хтось побіг за директором, хтось почав збивати вогонь. У тій ко-

■ ■ ■

До чого ж це треба дійти, щоб заздрити отим жебрацьким пенсіонерським копійкам. І щоб найбільшою і недосяжною мрією для молоді людини став новий хлів. Щоб таке життя стало «нормальним», а те, що людина не змогла з ним змиритися — незрозумілим

■

лотнечі навіть бачили, як Сашко поливав себе із пляшки наче водою. Хотіли відвести його від трактора, але він, не тямлячи себе, схопився за мішка. З-під нього пахнуло жаром, і вмиг хлопчина весь спалахнув. Його кинули на землю, хто одягом, хто просто руками гасив полум'я. Усе тривало буквально лічені хвилини. Та опіки були страшними. У пляшці, з якої хлопчина поливав себе, була не вода — пальне.

Ще кілька днів лікарі боролись за його життя. Односельчани здавали кров. Люди, хоч і самі часто без копійки, зібрали вісімсот гривень на ліки. Стільки ж виділила профспілка. Виписали і сімсот гривень зарплати. Тієї, що йому так не вистачало для цегли на хлів. Не допомогло нічого. Гроші більше йому не знадобились. Він нікого не звинувачував. Просив лише прощення у батьюшки Андрія, якого возили до нього, у мамі та сестри. Казав, щоб не ображався і також простив В. Спасіка.

Віктор Іванович каже, що після пережитого не зміг більше залишатись на посаді директора. Не комісії налякали і перевірки, котрі одна за одною посипались на нього. Воно було б і простіше все пояснити, якби знайшлися якісь порушення з боку директора. Мовляв, ось який керівник, до чого довів людину. Але ніхто нічого так і не знайшов. Він сам каже, що йому було так важко на душі, що просто не міг йти у свій кабінет. Тепер рубає дрова у дворі, копає картоплю, ставить огорожу — робить усе те, на що не вистачало часу всі чотири роки його керування господарством. Так само, як усі, чекатиме, коли отримає свої борги по зарплаті. І надії у нього невеликі. Не тому, що не вірить у нового керівника. Тяжку ношу на свої плечі взяла Емілія Кухар. Дуже прикро, що з нею так і не вдалося порозмовляти. Її старенький УАЗик тільки й мотается з поля на поле, від контори — до ферми. А Віктор Іванович хоч і відійшов від справ, але все ще подумки рахує, як і скільки зможе протриматися «Нивка». Торік вони зібрали 150 тонн зерна, але так і не розбагатіли на ньому. Коли обсівались, просив людей, щоб потерпіли трохи із зарплатою. Вони ж бо не перший рік живуть отак у борг. А земля, вона не може терпіти і ждати, її треба засівати вже тепер. І вони всі погодились і чекали. Та коли зібрали урожай, виявилось, що зернових ледве п'ятдесят тонн набрали. Навіть за цьогорічних непоганих цін

на такому збіжжі капіталу не заробиш. — Навіть якщо по тисячі за тону продади, набереться всього п'ятдесят тисяч гривень, — рахує колишній директор. — Але ж зо дві тонни треба віддати на ферму. Робітникам господарства треба дати хоча б по два центнери - це ще дві тонни. Ще майже півтори піде в оплату за паї. А ще півтори вже був приготував, аби пальне купити для посівної. А насіння? А щось купити хоча б для ремонту старої техніки. І того трактора, на якому Саша працював. Якщо із того, що лишиться, продади все до зернини, то й тоді важко буде навіть з боргами розрахуватись. А далі як жити цілий рік? Знову треба буде чекати нового врожаю.

Він не скидає з себе вини за все, що сталось. Але ж ні він, ні односельчани так і не зрозуміли до кінця, чому Саша відважився на такий крок? Вони ж усі так живуть. І на кого їм скаржитись? І кому заздрити? Хіба що почують, що десь у сусідньому селі на паї видали пшениці чи ячменю більше. Ото люди живуть! А ще молоді люди можуть позаздрити пенсіонерам. Старенькі ж крім паю ще й пенсію щомісяця отримують. Та на такі гроші — це ж сотня гривень! — можна прожити. До чого ж це треба дійти, щоб заздрити отим жебрацьким пенсіонерським копійкам. І щоб найбільшою і недосяжною мрією для молоді людини став новий хлів. Щоб таке життя стало «нормальним», а те, що людина не змогла з ним змиритися — незрозумілим. «От його виставляють тепер як якогось героя, борця невідомо за що, а це ж не так, — сказав на прощання Віктор Іванович. — Він такий, як усі. І ніхто не хотів його якось образити, чи зробити йому гірше». Справді, він не героєм. І ні за що не боровся. Він просто жив. «А йому так тяжко було. Бо ж ніякої допомоги, ні звідки. Все сам. Все своїми мозолями, — не витирає сліз мама. — Він тільки терпів, терпів. А потім не зміг. Тільки він дуже добрий був. Нікому нічого не міг поганого не те що зробити, а навіть сказати. А коли вже не зміг оте все в собі тримати, то свій біль на себе й вилив».

Сашу ховали усім селом. Ніна Іванівна дотепер не знає, як віддячити людям за те, що прийшли віддати шану її синові. І за те, як всі збирали гроші на ліки. І за те, як усім селом поминали. Доброю дитиною був її Сашко. Роботяшою. «Тяжкий гріх хтось узяв на свою душу за нього, — не стримується мати. - Дуже тяжкий.» Тільки хто покається за цей гріх?

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Для довідки: За даними Хмельницького облуправління статистики, у першому півріччі заборгованість із зарплати була в 3030 мешканців Деражнянського району. Ще за минулі роки їм недоплатили майже 2,3 мільйона гривень. Нинішнього року борг зріс на півтора мільйона. А всього в області в першому півріччі борги із зарплати мали 68,8 тисячі селян. Сума боргу — понад 52 мільйони гривень. Із них минулорічних - понад 33 мільйони.

СИТУАЦІЯ

Проблеми майбутнього врожаю «засіваються» вже тепер

(Початок на 1-й стор.).

Цього і справді було б достатньо, якби обіцяне дешеве пальне надійшло вчасно. Досі лише окремим, найспритнішим і найнастирнішим районам удалось оформити всі необхідні документи на отримання нафтопродуктів за старими, допосівними цінами. Серед таких, приміром, Краси́лівчани. Вересневі 840 тонн дизпалива тут очікують найближчими днями. Але, зауважмо, район уже посіяв 80 відсотків площ, відведених під озимі. А це означає, що господарством здебільшого довелось самотужки викручуватися з бензинової кризи. До того ж літр обходився не в 1,7 гривні, як було обіцяно на державному рівні, а на 15—20 копійок дорожче. Взяти кредити можна було тільки під насіння, добрива та засоби захисту рослин. А вже для пального вони не передбачались. Не дивно, що переважно сильні господарства і ті, що мають зерно, могли самотійно заливати свої автобаки. Бідніші очікують обіцяні поставки. А час іде. У Чемеровецькому, Волочиському, Ізяславському районах поки що посіяно озимих приблизно 65 відсотків від запланованого. Не встигнуть закінчити в добру погоду — матимуть урожаї не кращі від цьогорічних.

Але не тільки пальне гальмує посівну. Багатьом господарствам бракує насіння. Окремі райони до початку сівби мали його менше половини від потреби. Запастися посівним матеріалом заздалегідь змогли аж ніяк не всі — ціна така, що безхлібним господарствам просто не по кишені.

Не дивно, що лише в чотирьох районах сіяли елітою. А що могли посіяти у Полонському, Чемеровецькому, Старосиньківському, Волочиському районах, коли там змогли купити елітного насіння лише 4—13 відсотків від потреби.

Наталія ЛІСОВА.

Хмельницька область.

Новітні інформаційні технології — на службу людині

ЗАЙНЯТІСТЬ

З апроваджуючи в своїй роботі загальнодержавну єдину інформаційно-аналітичну систему — ЄІАС — працівники центрів зайнятості Херсонщини впевнені, що відтепер проблеми безробіття долатимуться успішніше.

Безробіття не є суто українським явищем. Важко назвати країну, яка не зіткнулася б з цим соціально-економічним лихом. Не обминуло воно і нас. Однак держава не залишає людей сам на сам із бідой. В центрах зайнятості їм виплачують матеріальну допомогу з безробіття, пропонують увесь спектр наявних вакансій, надають можливість пройти навчання для підвищення свого професійно-кваліфікаційного рівня або просто опанувати новий фах. І в такий спосіб збільшити свою конкурентоспроможність на ринку праці, який нині надто вибагливий — віддає перевагу високоосвіченим фахівцям із сучасними знаннями та високим рівнем майстерності.

Нових підходів потребує й організація роботи самих центрів зайнятості. Це добре усвідомлюють працівники служби зайнятості Херсонщини. Днями тут сталася важлива подія — запуск першої черги єдиної інформаційно-аналітичної системи — ЄІАС.

Що дасть ця новація працівникам центрів і їх клієнтам? Чи справді зможе вона вплинути на успішне розв'язання проблем зайнятості регіону? Який реальний рівень безробіття і які кроки здійснюються в області для працевлаштування населення? Про це наша бесіда з директором Херсонського обласного центру зайнятості **Євгеном ЄРАШОВИМ**.

— Зміни, які відбуваються нині на ринку праці області, — розповідає Євген Олександрович, — складні й неоднозначні, але додають оптимізму. Порівняно з попередніми роками припинився процес падіння зайнятості населення. За статистичними даними, в економіці області торік було зайнято 513,4 тис. осіб, що на 17,3 тис. більше, ніж у 2001 році. Водночас зменшується рівень безробіття серед економічно активного населення, уповільнюються темпи вивільнення працівників з підприємств, істотно зменшується кількість працівників, які перебувають у вимушених відпустках або працюють неповний робочий день. Чисельність безробітних, визначена за ме-

тодологією МОП, за минулий рік зменшилася на 1,6 тис. осіб і становила 71,5 тис., а рівень безробіття серед економічно активного населення — 13 відсотків.

Я глибоко переконаний, що сьогодні альтернативи державній службі зайнятості і в області, і в країні, нема. Численні кадрові агенції не в змозі охопити навіть п'ять відсотків незайнятого населення. Мало того, послуги приватних агенцій небезплатні і для тих, хто шукає роботу, і для роботодавців. А що вже казати про такий напрям, як сільське господарство! Тут безпорадні всі, окрім центрів зайнятості.

Саме тому і збільшується частка безробітних, які користуються послугами обласної служби зайнятості. Якщо раніше по допомогу до нас звертався кожен десятий із числа безробітних, то тепер — майже кожен другий. Протягом 2002 року в усіх сферах економічної діяльності було створено 16,3 тис. робочих місць (завдання уряду на 2002 рік — 9,3 тис. одиниць). Соціальними послугами служби зайнятості області протягом 2002 року скористалося 85,7 тис. осіб, що на 29 відсотків більше, ніж попереднього року.

За сприяння обласної служби зайнятості торік було працевлаштовано 18 тис. осіб, а в оплачуваних громадських роботах брало участь 9,5 тис., або на 18,3 відсотка більше, ніж позаторік. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 червня 2003 р. № 340-р Херсонську область названо серед тих, які найкраще виконали річне завдання уряду.

— **Найкращий вихід допомоги людині — знайти роботу. І не абияку, а ту, яка б найбільше задовольняла і її, і роботодавця. Наскільки це вам вдається?**

— У нас добре зарекомендувала себе така форма, як навчання безробітних безпосередньо за замовленнями роботодавців. Це дає стовідсотковий ефект. Наприклад, у Цюрупинському районі філія ДП «Укрпівденьагро-Херсон», яка використовує нові технології вирощування овочів, замовила райцентру підготов-

ку овочівників із числа безробітних. Було відібрано 28 бажаючих підвищити кваліфікацію за напрямом «овочівництво». Після навчання усі безробітні були працевлаштовані на це підприємство.

Пом'якшує соціальну напругу і застосування громадських робіт. У Скадовському районі успішно реалізується концепція переходу тимчасової зайнятості в постійну. Після громадських робіт 37 осіб працевлаштовано на постійні робочі місця. У смт Брилівка Цюрупинського району в рахунок погашення заборгованості за комунальні послуги на громадських роботах при селищній раді працювало десять безробітних.

— **А які надії покладаєте ви на запровадження системи ЄІАС, що повністю автоматизує процеси обслуговування клієнтів?**

— Необхідність розробки та втілення в соціальну сферу цього ноу-хау, аналогів якому нема не лише в країнах СНД, а й у світі, продиктована часом та постійним прагненням служби зайнятості покращити роботу своїх підрозділів. Ідеться насамперед про зміну концепції обслуговування громадян, що пошукають роботу.

Не секрет, що в країні є і очевидна, і прихована форми безробіття. Та й не завжди розвиток економіки дозволяє створювати достатню кількість робочих місць. Але значною мірою на ситуацію із зайнятістю в країні можна вплинути не лише наявністю робочих місць, а й раціональним використанням існуючих пропозицій. Саме ця проста ідея закладена в проєкт створення Єдиної інформаційно-аналітичної системи (ЄІАС).

— **Що конкретно дасть реалізація проєкту звичайним людям, які шукають роботу?**

— Єдиний стандарт обслуговування в усіх центрах зайнятості в країні. Швидкість обслуговування, усунення черг, що виснажують. Оперативне отримання пропозицій щодо працевлаштування. Все це разом дасть змогу не тільки раціональніше використовувати наявні ресурси, а й вийти на якісно новий рівень соціального захисту громадян та сформувати принципово нові підходи в задоволенні потреб підприємств у висококваліфікаційних кадрах.

Реалізація проєкту ЄІАС

в Херсонській області актуальна як ніде внаслідок специфіки ринку праці. Це — сільськогосподарський регіон, де переважає сезонна зайнятість. ЄІАС дасть можливість ефективніше використовувати ресурси потенційних роботодавців та якнайшвидше кожному безробітному визначити свою подальшу долю.

Система ЄІАС допоможе підвищити і мобільність робочої сили, зокрема, поліпшити організацію сезонних робіт за рахунок міжрайонного та міжобласного перерозподілу працівників. Будь-який громадянин, котрий звертається до Центру зайнятості, зможе отримати кваліфіковану допомогу консультанта не тільки стосовно можливостей працевлаштування у своєму регіоні, а й у інших областях України. Працівники також зможуть порадити йому пройти перепідготовку чи відкрити власну справу. Використання ЄІАС значно розвантажить фахівців районних центрів зайнятості, звільнить їх від надмірного документообігу, а це дасть змогу надавати населенню принципово нові і європейської якості соціальні послуги.

Поки що до системи ЄІАС підключився лише Каланчацький район, але до кінця року всі центри зайнятості області мають запровадити в єдиному інформаційно-аналітичному полі. До переходу на новітні технології тут підготувалися непогано. Є належний рівень комп'ютеризації, є й готовність фахівців, які відтепер зможуть надавати допомогу безробітним у режимі реального часу.

Подбали на Херсонщині і про самих безробітних. Тут розпочалася безпрецедентна кампанія, мета якої — максимальне інформування мешканців регіону про нові можливості у працевлаштуванні, які відкриває для них запровадження ЄІАС. Акція широко висвітлюватиметься в обласній пресі та в мережі Інтернет завдяки створенню спеціальної сторінки. Буде навіть проведено спеціальний конкурс, переможці якого отримають цінні подарунки від спонсорів. Це всесвітньо відома корпорація «Hewlett Packard» та українські компанії «Infocom» та «K-Trade». А завершення акції планується приурочити до Дня соціального працівника.

Наталія ТИХОНЕНКО.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗРІЗ

Чудовисько

Таня приїхала до Києва з татом і новою мамою Оленою. Тут вона знайшла двох менших сестричок — Іринку та Олю, братика Сашу і... спокій.

Дівчинка згадує півроку свого життя у новій сім'ї і сльози застилають очі. То були справді щасливі дні. Тато забув про неї, і вона потихеньку почала оживати. Але якось тато з новою мамою Оленою посварилися, тато спересердя вдарив її і та вказала їм обом на двері.

— Ще не було такого чоловіка, якому я дозволила б себе вдарити, — гордо говорила мама Олена. — Бачиш дітей? Вони всі мої, їх теж ніхто ніколи не образить, доки я жива...

Їм нічого не залишалося, як зібрати свої речі і шукати квартиру. Знову почався той жах, якого так боялася Таня.

...Їй було лише тринадцять років, коли п'яний тато грубо оволодів нею. Не допомогли ні сльози, ні вмовляння. Найстрашніше те, що відтоді тато робив це регулярно. Таня боялася комусь зізнатися, уникала зустрічей з колишніми подругами, стала відлюдкуватою. Розуміла, що тато не повинен такого з нею робити, але в неї не було нікого ріднішого від нього і поскаржитися на нього вона могла лише... йому.

Але тоді їй було тринадцять, сьогодні — повних шістнадцять, і вона вже знає, куди йти. Коли тато робить за старе, Таня пригрозила йому, що піде в міліцію, та чоловік лише розсміявся:

— Йди-йди, хто тобі там повірить, хіба що теж хочуть спробувати молоденьку, апетитну...

Коли вона розповідала про все в райвідділі, чоловіки стискували кулаки від люті до такого нелюда. Відправили дівчинку до районної лікарні, а на квартиру, де мешкала Таня з татом, пішов наряд міліції, Михайла взяли в наручники...

...Батьки розлучилися, коли Таня була зовсім маленькою, вона майже не пам'ятає маму і де вона зараз — не знає, може вже давно згоріла від оковитої.

Третій тиждень Таня лежить у лікарні. До сусідок по палаті приходять рідні, друзі, до неї — ніхто. Співчутливі бабусі пригощають Таню яблуками, домашніми пиріжками, і вона почувається майже щасливою. Не віритись, що в неї вистачило мужності звернутися до міліції і все закінчилося. Тато тепер у в'язниці.

Один раз прийшла її нова бабуся Валя, принесла домашніх гостинців. Не запитувала нічого, у неї нічого не запитус, але Таня з виразу обличчя розуміє: усі все знають.

— Бабусю Валю, заберіть мене до себе, я знаю, ви добра, буду вам гарною онукою, — крізь сльози просилася дівчинка.

— Не плач, дитино, щось придумаємо...

Від того невизначеного, «щось придумаємо» Тані стало легше. Бо куди тепер податися, з таким соромом до села не повернешся — засміють.

А згодом до неї в лікарню прийшла мама Олена. Маму Олену теж життя не бавило. Так склалося, що у свої тридцять з хвостиком, виховує двоє власних дітей і приємну доньку, рідня якої про неї не згадує. — Я не можу покинути Таню напризволяще, — каже мама Олена. — Там, де троє, знайдеться шматочок хліба ще для однієї. Заберу дівчинку у свою сім'ю, вона має забути той жах, у якому жила стільки років. Мені прикро, що я не розібралася відразу, що собою являє Танин тато...

Не називаю ані місця події, ані прізвищ причетних до неї.

Марія ДАВИДЕНКО.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою по справі № Б 26/15/03 від 01.09.2003 р. БАТ «Криворізький завод залізобетонних виробів» (50057, м. Кривий Ріг, вул. Заводська, 1, р/р № 26000123602151 в КФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305619, код ЄДРПОУ 19359991) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Цибільського Ю. О. (ліцензія АА № 047623, 50027, м. Кривий Ріг, вул. Єсеніна, 1/12).

Господарський суд Дніпропетровської обл., 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а, Постановою по справі № Б24/79/03 від 02.09.2003 р. визнав банкрутом Приватне підприємство «ВЕСТА» (адреса: 49008, м. Дніпропетровськ, вул. Робітнича, 95-а, кв. 43, код ЄДРПОУ 31055840), п/р 2600630161043 в філії Красногвардійського відділення Промінвестбанку м. Дніпропетровська, МФО 305385, і відкриває ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Глюшаківу Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10). Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду Дніпропетровської області.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) Відкрите акціонерне товариство «Спеціалізоване автопідприємство — 2005», м. Харків, в-зд Ващенківський, 4, код 01547120, поточний рахунок № 26009805072900 в ХОД АКБ «Укрсоцбанк» м. Харкова, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Татаркіна Олександра Леонідовича (ліцензія АА № 484217 від 05.02.03 р., поштова адреса: 61022, м. Харків, а/с 4572).

Господарський Суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1). Постановою по справі № 10/159 від 16.01.03 р. визнав банкрутом БАТ «Весело-подільський цукровий завод» (код 00372227) Полтавська область, смт. Семенівка, вул. Цюлковського, 2. Р/р 26000347994001. МФО 331531.

Ліквідатором призначено Авраменко І. М. (ліцензія № 047991 від 19.10.01 р.), 36003, м. Полтава, м-н Незалежності, 1 Б, кім. 18, т.508-067.

Ліквідується ТОВ «Промлюкс» (код ЄДРПОУ 32149908), зареєстроване розпорядженням Орджонікідзевської районної адміністрації Запорізької міської ради 03 вересня 2002 року (№ 25489516ю0011448) за адресою: 69035, м. Запоріжжя, проспект Леніна, буд.196, кв.32.

Претензії приймаються протягом 2 місяців з дня опублікування об'яви за тел.: (0612)13 00 05.

Сумська філія Агентства з питань банкрутства реалізує на відкритих торгах у формі аукціону майно підприємств банкрутів:

І. БАТ «Роменський завод автоматичних телефонних станцій» Сумська, обл., м. Ромни, вул. Пролетарська, 37: 1. Пресс КО 184-250 т. с. — 12 000 грн. 2. Листогиб модель ИВ 1330 — 10000 грн. 3. Гильотина модель НК 3418 — 3500 грн. 4. Гильотина модель НК 3418 — 3500 грн. 5. Универсально-фрезерный модель 6ТЮ — 3000 грн. 6. Гильотина модель НА 3218 — 5000 грн. 7. Механична пила — 2000 грн. 8. Плоскошлифовальный (ППР) модель РС — 20В — 4000 грн. 9. Шлифовальный модель 3Е-710В — 4000 грн. 10. Шлифовальный модель ЗД-711В — 2500 грн.

ІІ. ОАО «Сейм: 1. Частина 2-х поверхової будівлі площею 629,7 м², де розташовано кафе — бар і готель 1990 року знаходяться за адресою: м. Путивль, Сумської обл., вул. Кірова, 2 п-в 124681 грн. 2. Радіально-свердильний верстат 2К52, початкова ціна 3520 грн. 3. Токарний верстат ІК62 — 6 840 грн. 4. Консольний кран Ш8М3887077ПС І т. — 3000 грн. 5. Термопластавтомат 125 дм³ ДЕ3330 — 16200 грн. 6. Фрезерний верстат 6Р12 — 8140 грн. 7. Ваккумна піч СЄВФ-3,3/11,5 — 24000 грн. 8. Настільно-свердильний верстат ЗИМІ3303 (1917 р.) — 3287 грн. 9. Вертикально-свердильний верстат 2НІ35 — 3920 грн. 10. Зубофрезерний верстат 5К32П — 8680 грн. 11. Универсальный зубофрезерный верстат 5Е32 — 4980 грн.

Гарантійний внесок 5% від початкової ціни продажу об'єкта. Реєстраційний внесок 17 гривень. Гарантійний та реєстраційний внесок вноситься на р/р 260016742 в СОД АППБ «Аваль», МФО 337483, код 26254873, отримувач Сумська філія агентства з питань банкрутства.

Заяви приймаються протягом 27 днів від дати виходу оголошення, аукціони будуть проведені на 30 день від дати виходу оголошення о 10, 12 годині відповідно.

Для ознайомлення з майном та довідками по аукціону звертатись за адресою: м. Суми, вул. Кірова, 25, кім. 906, т/ф (0542) 340-495.

Хозяйственный суд Запорожской области постановлением по делу № 5/5/302 от 14.03.2003 г. признал банкротом Частное предприятие «Лидия-2000», идентификационный код 25482141, юридический адрес: г. Мелитополь, ул. Брив-ла-Гайард, 2. Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Кабак С. Г., г. Запорожье, пр. Ленина, 153/125, тел. 34-61-51.

Правління АТЗТ «Корделівський обласний міжгосподарський комбінкорковий завод» вносить доповнення до порядку денного позачергових зборів акціонерів, призначених на 3 жовтня 2003 р.:

«п. 5. Про передачу ведення реєстру власників акцій іншому реєстратору».

Правління БАТ «Укрзахідвуглебуд» повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів БАТ «Укрзахідвуглебуд» відбудуться 12 листопада 2003 року о 10 годині за адресою: 80100, м. Червоноград, Львівська обл., вул. Львівська, 62.

Порядок денний:

- Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2002 рік.
- Звіт Спостережної ради про роботу за звітний період.
- Звіт та висновки Ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2002 рік.
- Затвердження річного звіту та балансу за 2002 рік.
- Затвердження фінансового плану на 2003 рік.
- Довибори членів правління акціонерного товариства.
- Довибори членів Спостережної ради акціонерного товариства.
- Довибори членів ревізійної комісії товариства.
- Внесення змін до Статуту акціонерного товариства.
- Реорганізація дочірнього підприємства Нововолинське будівельне управління.
- Реорганізація дочірнього підприємства Нововолинський завод залізобетонних виробів.
- Утворення дочірнього підприємства Червоноградське будівельне управління.
- Затвердження Статуту новоствореного дочірнього підприємства.

Реєстрація акціонерів за місцем проведення зборів з 9.00 до 10.00 год.

Для участі у зборах Вам необхідно мати при собі:

- документ, що посвідчує особу акціонера чи його представника;
- доручення про право участі у зборах і голосуванні (для представників юридичних та фізичних осіб);

Довідки за телефонами: (03249) 4-66-67; 9-32-79; 9-35-39.

Правління БАТ «Укрзахідвуглебуд».

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б, Постановою по справі № 23/578-б від 09.09.2003 р. визнав банкрутом Приватне підприємство «Грань-С» (адреса: м. Київ, б-р Дружби народів, 5, к. 717, код ЄДРПОУ 21566220), п/р 26003301360261 в Залізничному відділенні Промінвестбанку МФО 322153, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющаківу Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Вважати недійсним

- Свідоцтво № 23273232 про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності ТзОВ ВКФ готель «Незалежність». Код ЗКПО 23273232.
- Статут ТзОВ ВКФ готель «Незалежність», реєстраційний № 09763.

3 1 ЖОВТНЯ

РОЗПОЧИНАЮТЬ РОБОТУ

ПІДГОТОВЧІ КУРСИ

для вступу до

КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ТА ІНШИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

ТЕЛЕФОНИ ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ:

295-43-86; 295-85-27; 295-44-03.

Ліцензія АА №235027 від 30.10.2002 р. міністерством освіти і науки України.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 18.09.03 р. по справі № Б-25/55-03 (6656/2-25) визнав банкрутом Селянське (фермерське) господарство «Агрозар», ЄДРПОУ 05270324 (Харківська обл., Богодухівський р-н., с. Зарябинка, п/р 26003301197 в Богодухівському від. № 2831 БАТ Державний ощадбанк України, МФО 350051) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатор Чаговець Т. П. (ліц. АА № 250135 від 04.12.01 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 10, к. 5-А, тел. 773-01-30). Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації.

ЗАТ «Південьприватбуд» оголошує про загальні збори акціонерів, які відбудуться о 10 год. 11.11.03 р. за адресою: м. Миколаїв, вул. Кінцева, 1.

Порядок денний:

- Про затвердження змін та доповнень до Статуту ЗАТ «Південьприватбуд».
- Про участь ЗАТ «Південьприватбуд» як співзасновника ТОВ «Будград».

Правління ЗАТ «Південьприватбуд».

Господарський суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) порушив справи про банкрутство:

1. ТОВ «Связьтехинвест», код ЄДРПОУ 30695768, юридична адреса: м. Дніпропетровськ, вул. 152-ої Дивізії, 6.3, р/р 26009200980100 в АППБ «Аваль», МФО 305653, справа № Б 29/142/03. Розпорядник майна — Кулак І. М., ліцензія АА № 249984, 49000, м. Дніпропетровськ, пр. К. Маркса, 76/А тел. — (0562) 361342.

2. ТОВ «Станіслав-Л», код ЄДРПОУ 25529411, юридична адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Орловська, 28-А/22, р/р 26000001492297 в Дніпропетровській філії АКБ «Прем'єрбанк», МФО 306696, справа № Б29/148/03. Розпорядник майна — Рябчий С. В., ліцензія АА № 047946, 49700, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахи, 2, тел. — (0562) 658965.

Хозяйственный суд Автономной Республики Крым возбудил дело № 2-6/13152-2003 о признании банкротом ОАО «Евпаторийское УПТК». Юридический адрес: 97400, А. Р. Крым, г. Евпатория, Черноморское шоссе, 17, код ЕДРПОУ 05459401, р/р № 2600131920001 в Евпаторийском филиале АКБ «Укрсоцбанк», МФО 324076.

Распорядителем имущества назначен Тамашов Александр Георгиевич (лицензия АА № 249633 от 22.10.01), адрес: 97400, А. Р. Крым, г. Евпатория, ул. Некрасова, 43, кв. 97.

Письменные заявления кредиторов и возможных санаторов направляются в месячный срок со дня опубликования в Хозяйственный суд АР Крым.

Господарським судом міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44б) порушено провадження у справі № 24/557-б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Прискорення і К» (01024, м. Київ, вул. Круглоуніверситетська, 3-А, р/р 2600600403 в АБ «Синтез», м. Київ, МФО 322711, код ЄДРПОУ 20067816).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Нестеренко Сергія Сергійовича (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.11.02 серія АА № 419268).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідатор БАТ «Шалигінський цукровий завод» реалізує на відкритих торгах групу відокремлених інвентарних об'єктів підприємства-банкрута БАТ «Шалигінський цукровий завод».

Об'єкти нерухомості складаються з адміністративних приміщень, споруд виробничого призначення, складських приміщень, гаражів. Транспортні засоби складаються з легкового та вантажного автотранспорту, тракторів, причепів та напівпричепів, спеціального транспорту. Роки випуску — 1986-1995 р. Технічний стан задовільний.

Турбогенератор — П-1,5/21/5 (виробник — БАТ «Калужський турбінний завод») у використанні не був.

У разі надходження однієї заявки на придбання майнового об'єкту, його продаж здійснюється за експертною оцінкою.

Із запропонованим до продажу майном можна ознайомитися за адресою: Сумська область, Глухівський район, с. Шалигіне.

Заявки приймаються протягом 15 днів з дня опублікування оголошення.

Заявки направляти на адресу: м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, офіс 70, тел. 261-04-65, факс — 290-50-96. Ліквідатор Лінкевич О. М.

Господарський суд Автономної Республіки Крим (вул. К. Маркса, 18, м. Сімферополь, 95000) Постановою від 16 вересня 2003 року у справі № 2-5/2717-2003 визнав банкрутом мале приватне підприємство «Дом» (вул. Піонерська, буд. 4, с. Краснофлотське, Советський р-н, Автономна Республіка Крим, 97221, код ЄДРПОУ 30472003, р/р 26003261390001 в ФФ КБ «Приватбанк», МФО 384351) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Вудуда Гаррі Ігоровича (ліцензія АА № 249853 від 22.10.2002 р., адреса: а/с 2769, м. Сімферополь, 95048, тел.: 8-050-669-70-77).

ТОВ «Компанія «Єврометал», код 30520114, зареєстроване Московською райдержадміністрацією м. Києва 30.09.1999 року за адресою: м. Київ, вул. Заболотного, 3, сповіщає, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/624-б від 16.09.2003 р. порушено справу про банкрутство ТОВ «Компанія «Єврометал» та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Тищенко Н. П. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Постановлением Хозяйственного суда АР Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) от 09.09.2003 г. по делу № 2-11/2823-2003, признано банкротом Агропромышленное Общество с Ограниченной ответственностью «Родниковое» (97540, АР Крым, Симферопольский район, с. Родниковое, ул. 40 лет Победы, 6, код ЕДРПОУ 30645853) и открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен Кухта Василий Михайлович (лицензия № 249829 от 22.10.2001), 95048, АР Крым, г. Симферополь, а/я 2745.

Господарським судом Миколаївської області (м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) липня 2003 р. порушено провадження у справі № 5/149 про банкрутство сільськогосподарського виробничого кооперативу ім. «Леніна» (Миколаївської обл., Доманівського р-н., с. Богданівка, код: 03764531, р/р 26001670043001 в АППБ «Україна», МФО: 326148) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено Харченко Наталію Олегівну, ліцензія серія АА № 249647 від 11.12.2001 р., Миколаївська обл., м. Вознесенськ, вул. 60-років Жовтня, буд. 16, кв.22, тел. 5-34-71.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б, Постановою по справі № 23/577-б від 09.09.2003 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «МЕГАТЕЛЕКОМ» (адреса: м. Київ, вул. Грінченка, 18, код ЄДРПОУ 24594263), п/р 26007015201 в АКБ «Інтеграл-Банк», МФО 320735, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющаківу Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Господарським судом Донецької області (830048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) 06.09.2002 порушено справу № 15/270Б про банкрутство боржника — Відкритого акціонерного товариства «Донецький завод мостових конструкцій» (код ЄДРПОУ 19377807; м. Донецьк, 83038, вул. Магдебурзька, 1; р/рах. № 26005980983 у Петровській філії АКБ «Укрсоцбанк» у м. Донецьку, МФО 334423), відкрито процедуру розпорядження майном боржника, введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Ухвалою від 08.09.2003 р. Господарського суду Донецької області відновлено провадження у справі 15/270Б, розпорядником майна призначено Галунець Дмитра Гаррійовича (ліцензія АА 419467 від 20.11.2002, м. Горлівка, Донецької обл., 84638, вул. капітана Остапенка, 28, кв. 91, телефакс 0624-123183, dgg@all. net. ua).

Список заяв з вимогами кредиторів до боржника приймаються протягом 30 днів з дати опублікування цього оголошення.

Господарським судом Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура шоло:

Спілки селян «Україна» (код ЄДРПОУ 20553480) (77300, с. Довгий Войнилів Калуського району) справа № Б-7/309;

КСГП «Відродження» (код ЄДРПОУ 20553862) (77300, с. Перекопи Калуського району) справа № Б-7/306;

Спілки селян «Мрія» (код ЄДРПОУ 2462323) (77300, с. Станькова Калуського району) справа № Б-7/307. Ліквідатором призначено працівника філії Агентство з питань банкрутства в Івано-Франківській області.

Богородчанського райкоопзаготпрому (код ЄДРПОУ 01783694, р/р 26005300071001 в АК АПБ «Україна» МФО 336365) (сmt. Богородчани, вул. Б. Хмельницького, 43) постановою від 05.09.03 р. в справі № Б-15/94. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Саєвича М. Б. (ліцензія АА № 520164 від 18.07.03 р. Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Костомарова, 4, кв. 108).

Заяви з вимогами приймаються за адресою: 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Василянок, 62А/406.

Любов — через усе життя

Волейбол. Це лише тепер ми засмучуємося, що наші волейболісти та волейболістки прогнали то там, то там. А колись волейбольна слава України гриміла по всіх світах. Були в нас чемпіони різних гатунків: олімпійські, світові, європейські. Утім, чому були? Вони є і нині прославляють Батьківщину на різноманітних турнірах за кордоном. Активно працює Асоціація ветеранів волейболу України (АВВУ). Отже, люди несуть любов до волейболу через усе життя. Про один із заходів розповідає активний учасник цього корисного руху.

У Гурзуфі нещодавно відбувся розіграш Кубка країни серед ветеранів. Із задоволенням повідомлю, що цього разу зібралася рекордна кількість команд — 58 (40 чоловіків і 18 жіночих) та учасників — понад 500! Змагання відбувалися у дві зміни у п'яти вікових категоріях: у чоловіків — 60+, 55+, 45+, 40+; у жінок — серед 40-річних та 35-річних.

Слід відзначити чудову організацію і рекламу змагань. Було виготовлено яскраві афіші, впорядковано майданчики, мали сучасну

радіофікацію. Відмінно впоралася із завданням суддівська бригада на чолі з арбітром національної категорії Валерієм Чеботарьовим. Щира подяка від учасників керівництву санаторію адміністрації Президента України «Гурзуфський». Його начальник — Ігор Вікторович Афанасьєв — очолив оргкомітет турніру. Тому ветерани мали змогу розміститися в санаторії за пільговими цінами.

У рамках змагань відбувся вечір, приурочений до десятиріччя нашої асо-

ціації. А тридцяти двом активістам ветеранського волейбольного руху вручили іменні пам'ятні сувеніри.

Не можна не сказати про велику роботу, проведеної оргкомітетом змагань, до якого входило керівництво АВВУ — Володимир Грозицький, Тамара Мурадян, Анатолій Чернуха, Валерій Сердешний та інші.

Тепер про переможців. Спочатку про чоловіків. У категоріях 60+ і 45+ найсильнішими були харків'яни, 55+ і 40+ — дніпропетровці, 50+ — кияни. У жінок у категорії 40-річних перемогли спортсменки із Сімферополя, у 35-річних призом заволоділи дніпропетровчанки.

Ветерани грали з вогником, темпераментно. Кожен матч був бойовий, з інтригою. Це, звісно, дуже подобалося глядачам.

Зазначу, що в кожній команді найсильнішого

гравця відзначили спеціальним призом. Подарунок отримав і найстарший учасник — Володимир Шевчук з команди (60+) «Софіївка» (Київ).

На волейбольний майданчик виходило чимало цікавих особистостей, людей різних професій. Серед них ректор Сумського державного університету професор Ігор Ковальов. До речі, в категорії 60+ найкращим гравцем визнали професора Чернівецької медичної академії Григорія Кокошука.

А попереду в наших ветеранів волейболу ще чимало цікавих подій. Зокрема, команду з Дніпропетровська запрошено на Африканські ігри, котрі відбудуться в жовтні у Преторії (ПАР).

Володимир ІВАНОВ, олімпійський чемпіон, перший віце-президент АВВУ, виконавчий директор. Гурзуф—Київ.

«Бабуся» російської гімнастики

ОСОБИСТІСТЬ

Триразова абсолютна чемпіонка Європи, чемпіонка світу і олімпійських ігор із спортивної гімнастики Світлана Хоркіна для Росії культова постать. Правду кажуть, що коли людина талановита, то в усьому. Нещодавно Хоркіна на сцені академічного МХАТу зіграла головну роль у виставі «Бренда Бінус» режисера Сергія Виноградова. Світлану жартувано називають «бабусею» російської гімнастики. Але й сьогодні вона сповнена сил і не збирається залишати спорт. Принаймні своїм численним женихам заявила, що чекати згоди на весілля доведеться до 2004 року, коли пролунають прощальні фанфари Олімпійським іграм у Афінах.

— Світлано, професіональні актори хвилюються, виходячи на сцену. А вас зал для глядачів МХАТу не змусив забути слова вашої героїні?

— Та ні. Мені доводиться виступати у величезних залах, де сидять тисячі глядачів. Тож досвід спілкування з великою аудиторією в мене є. Водночас перед спектаклем дуже переживала. Але вийшла на сцену — всі страхи минули. Допомогло спортивне загартування. До речі, мої подруги всю виставу за мене непокоїлися, думали, що я елементарно забуду текст.

— Де важче — на сцені чи на спортивному події?

— Звісно, в спорті все складніше. Там немає права на помилку — чи пан чи пропав. Критерії дуже тверді. А в театрі все умовно. Як-то кажуть, про смаки не сперечаються, він може бути або гарний, або ніякий.

— А як ви відпочиваєте, розслаблюєтеся?

— Можу випити трохи вина. Але це тільки на великі свята чи після закінчення сезону. Попусків і

знижок мені ніхто не дає — ані на помості, ані на підмостках. Скрізь треба працювати до сьомого поту.

— Світлано, вас не турбує, що сьогодні доводиться змагатися з гімнастками, котрі щойно залишили дитячий садок?

— Я не з ними конкурую, а з собою. У спортивній гімнастиці щодня треба доводити, що ти найкраща. Моя головна суперниця — я сама.

— А не злить, що дехто

вже готовий вас списати, відправити на пенсію, бабусяю от величають?

— Злить, злить. Я вже роззілилася. Може, через це все ще й залишаюся в гімнастиці. А ще тому, що поки що не бачу собі заміни. Хотілося б, щоб після мене підхопили естафету високої спортивної гімнастики в Росії.

— Ваші плани стосовно виступу в Афінах не змінилися?

— Вік у мене для гімнастики граничний. Не можу тренуватися з колишньою інтенсивністю. Але так хочу ще раз виступити на олімпійських іграх, відчути їхню вражаючу атмосферу.

— Досвід і перемоги дають вам перевагу перед іншими?

— Вони додають мені впевненості в собі. Це важливіше. Головне — залишитися собою, тоді жодні проблеми не перешкода.

Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

8—12 жовтня. Боротьбу в Євролізі продовжать по дві найсильніші команди плюс краща з тих, котрі посіли треті місця. А в наступному прем'єр-раунді до них приєднаються сім клубів: «Младост» (Хорватія), «Олімпік» (Франція), «Шпандау-04» (Німеччина), «Олімпіакос» (Греція), «Гонвед» (Угорщина), «Барселонета» (Іспанія) та «Ядран» (Сербія і Чорногорія).

Фінанси «співають» романси

На засіданні виконкому УЄФА, що відбулося у Словаччині, йшлося про майбутні прибутки в нинішньому сезоні. Очікується заробити понад 560 мільйонів євро. А в наступні три роки європейська футбольна спілка планує довести цю цифру до 582 мільйонів. Прибуток від кожного матчу має зрости на дванадцять відсотків.

У спеціальному звіті сказано, що через відміну другого групового етапу прибуток від продажу прав на телетрансляції скоротився на 180 мільйонів євро. Однак зросла фінансова привабливість, зростають прибутки. Суму 560 мільйонів визначають два складники: левова частка (556 мільйонів) надійде від продажу теле- і комерційних прав, 3,8 мільйона припадає на сферу Інтернет-послуг та мобільних технологій.

Тридцять два клуби, котрі грають у груповому турнірі Ліги, отримують 400 мільйонів євро у вигляді турнірних бонусів та окремих специфічних виплат. Подбав УЄФА і про невдах. Клуби, які не потрапили до основної сітки Ліги або третього раунду Кубка УЄФА, поповнять власну казну 51,5 тисячі євро за кожний проведений у турнірі раунд. Додатковий бонус (96,5 тисячі) чекає на чемпіонів, котрі не пройшли до групового турніру Ліги. Двадцять один мільйон євро сплатять професіональним лігам країн-учасниць турніру. А 138 мільйонів підуть на фінансування різних програм розвитку європейського футболу. Суму від 6,4 до 11,5 мільйона євро розподілять між країнами, не представленими в Лізі чемпіонів. Кожна асоціація, що входить до складу УЄФА, отримує по 193 тисячі євро.

У НОМЕР

■ Легка атлетика

Йокогама (Японія). Тут завершився один з останніх у сезоні з розряду престижних міжнародних турнірів. Українські атлети здобули дві нагороди: золота у стрибках у висоту дісталася Інзі Бабаковій (їй підкорилася планка на висоті 1,99), срібна у секторі зі штовхання ядра — Віті Павлиш (19,15). Жанна Блок на дистанції 200 метрів фінішувала на четвертому місці з результатом 23,53.

■ Баскетбол

Грецький клуб ПАОК підписав контракт з центровим збірної України Олександром Окунським. На рішення босів команди із Салонік багато в чому вплинула гра Окунського на нещодавньому чемпіонаті Європи у Швеції.

Зі своїм попереднім клубом, литовським «Летувос рітас», Окунський відмовився продовжити стосунки. Тепер він виступатиме за команду, котра за підсумками минулого сезону посіла сьоме місце.

Отже, обидва центрові нашої національної команди гратимуть в одному з найсильніших європейських чемпіонатів. Раніше ще один наш збірник Григорій Хижняк оформив контракт з четвертою командою попереднього грецького чемпіонату — «Перистері».

Наприкінці минулого тижня Хижняка офіційно представлено команді. В новому клубі Григорій виступатиме під одинадцятим номером. Новий чемпіонат Греції стартує 4 жовтня.

■ Футбол

Боролянка. У рамках підготовки до першого кваліфікаційного раунду чемпіонату Європи серед 19-річних юнацька збірна України (футболісти 1985 року народження, тренер Павло Яковенко) провела контрольну зустріч зі збірною Данії (U-20). Гра проходила в Боролянці, на місцевому стадіоні «Система», і закінчилася перемогою українців — 1:0. Результативною виявилася комбінація, проведена на 25-й хвилині: Ситник — Прошин — Котенко.

Господарі грали в такому складі: Прохоров, Башлай, Яценко, Полуницький, Прошин (Адлейба, 74), Алієв, Ситник, Котенко, Ярмаш, Воробей, Самборський.

Бухарест (Румунія). Тут відбувається турнір у рамках першого кваліфікаційного раунду чемпіонату Європи-2003/2004 серед юніорок (U-19). У стартовому матчі порадували наші дівчата, підопічні Анатолія Куцева: з переконливим рахунком (4:0) вони взяли гору над збірною Румунії. Сьогодні українки проведуть зустріч з командою Англії. 27 вересня — поєдинок Україна—Шотландія. Дві команди з групи продовжать виступи в чемпіонаті.

Мадрид. Товариський матч провели місцевий «Реал» і аргентинський клуб «Рівер Плейт». І присвятили його видатному футболістові Альфредо ді Стефано, котрий виступав за обидва клуби. Незважаючи на те, що у складі господарів цього разу були відсутні Фігу, Рональдо, Рауль і Касільяс, вони перемогли — 3:1. Голи: Соларі, 55, Портільйо, 58, 70 — Гонсалес, 80.

■ Художня гімнастика

Будапешт (Угорщина). Учора тут розпочався чемпіонат світу. Серед його учасниць і українські грації. В особистому турнірі змагатимуться Ганна Безсонова, Наталя Годунко і Тамара Єрофеева (усі — Київ); групі вправі — Марія Біла, Олена Дзюбчук, Інґа Кожина (усі — Київ), Єлизавета Карабаш (Київ/Сімферополь), Юлія Чернова (Миколаїв).

На знімку: наша головна надія — Ганна Безсонова.

Фото Сергія ВАСИЛЬЄВА (УНІАН).

Фото Володимира ТИМЧЕНКА.

«Іллічівець» — у серйозній компанії

Водне поло. Визначилися суперники мариупольського «Іллічівця» у другому кваліфікаційному раунді розіграшу Євроліги. Український клуб у групі G виборюватиме путівку до наступного етапу разом з командами: «Дуйсбург» (Німеччина), «Примор'є» (Сербія і Чорногорія), «Примор'є» (Хорватія), «Етникос» (Греція) та «Альпен» (Нідерланди).

Матчі другого раунду в усіх групах відбудуться

Невгамовні джерела Сінай-гори

ДИВОВИЖНЕ ПОРЯД

З незапам'ятних часів у селі Білостоку з-під крейдяної гори б'ють джерела кристалево чистої води. Лише під час злив потоки набирають молочного кольору. Саме вони дали назву цьому старовинному населеному пункту.

Колись гору, під якою вирували джерела, називали Сінай (святищенна). На ній розташовувався православний монастир, заснований у 1636 році Семіоном Гулевичем. Тут малював образи відомий художник-іконописець Іов Кондзелевич. Вікна його майстерні виходили саме на ці джерела. Можливо, саме споглядання і додавало майстрові сил та наснаги у творчості. І тепер у Свято-Михайлівському храмі зберігається кілька його ікон.

Справжнього нападу джерела зазнали в 70-ті роки минулого століття, коли будували шосе з Білостока до сусіднього села Садова. Розширюючи дорожнє полотно, засипали їх землею. Однак це не зупинило сильні підземні потоки, вони проклали собі шлях і через цю перешкоду.

Спускаємося до джерел крутим схилом, п'ємо

крижану воду. Кажуть, що в люті морози вона, навпаки, здається гарячою, як окріп. Тому парує і прикрашає все довкола білим інеем. Які дивні відчуття, хоча джерельна вода взимку і влітку має одну й ту саму температуру: в межах шести градусів.

Старожили пригадують, що на початку минулого століття тут були купальні, до яких з'їжджалася уся знать. Нездарма тягнулося панство до білостоцьких джерел: вода в них вважалася цілющою.

Сільський голова Олексій Королюк, який одинадцять років ходив повз джерела із сусіднього села Горзвин до Білостоцької середньої школи, пам'ятає 90-річну бабусю, котра щораз приїжджала з Луцька до джерел, щоб набрати води.

— Бабусю, невже в Луцьку гірша вода? — запитав одного разу.

Фото автора.

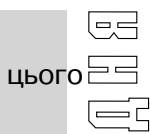
— Синочку, ця вода мене на світі тримає, — відповіла старенька.

Ці джерела називають у народі козацькими, розповідає волинський краєзнавець Григорій Гуртовий. Сюди, до Білостока, після розгону Катериною II Запорозької Січі прибуло чимало козаків Білоцерківського полку. Для напування

коней вони облаштували спеціальні корита.

На жаль, нині знамениті білостоцькі джерела — у запустінні. Там не брудно і худоба не п'є з них воду, але й затишку нема. А невеличку капличку над джерелами давно зруйновано...

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

цього

25 ВЕРЕСНЯ

■ 1555 р. Аугсбурзький релігійний мир. Визнав протестантство офіційною релігією поряд з католицизмом. ■ 1854 р. Тривала Кримська війна. Розпочалася оборона Севастополя. ■ 1906 р. Народився видатний композитор сучасності Дмитро Шостакович. ■ 1935 р. В СРСР скасовано карткову систему на основні продукти харчування. ■ 1985 р. У Москві відбулась установча конференція Всесоюзного товариства боротьби за тверезість. ■ 1986 р. Присвоєно звання Героя Радянського Союзу Вікторові Кибенку і Володимирові Правику (помертньо) та Леоніду Телятникову — чорнобильським пожежникам.

ПЕРСПЕКТИВИ

Нове життя старого палацу

У Бахчисарайському ханському палаці у розпалі масштабне оновлення. Перший етап капітальної реставрації планують завершити до початку святкування 500-літнього ювілею міста 26—28 вересня. Нині тут працюють 200 професіоналів, п'ять підрядних організацій. Нещодавно до них приєдналися колеги з Києва — майстри монументального живопису і фахівці фірми «Оберіг». Вони відновлюють найунікальніші ділянки — головний корпус палацу і досі не відомі екскурсантам ханське ложе та велику палацову мечеть, котрі десятки років були в аварійному стані. Нарешті знайдено кошти на детальну реставрацію, один квадратний сантиметр якої коштує не менш як 100 гривень. Під час ювілейних торжеств 500-літнього Бахчисарая «гніздо Гіреїв» прийме гостей з оновленими фасадом і палацовим двориком. До речі, Бахчисарайський палац цьогоріч взяло під свій патронат ЮНЕСКО.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ПАМ'ЯТЬ

ДНК відкрив чернівчанин

Нещодавно у Чернівцях було відкрито пам'ятну дошку на будинку, в якому 1905 року народився Ервін Чаргаф.

У всьому світі не лише біологи та хіміки, а й учні та студенти знають правило Чаргафа: воно розкриває структуру складної речовини дезоксирибонуклеїнової кислоти, або ДНК.

Славетного біохіміка було запрошено до Чернівців, і він дав згоду на приїзд. Але торік, на дев'ятому десятку життя, його серце зупинилося далеко від Батьківщини, у Нью-Йорку.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: чернівецька професура під час відкриття пам'ятної дошки.

НАМІРИ

Прагматики задають тон

У Львові 2—4 жовтня відбудеться III економічний форум з питань транскордонного співробітництва.

Форум та інвестиційний ярмарок у його рамках від попередніх різнитимуться прагматичністю, наголосили на прес-конференції заступники голови облдержадміністрації Леонід Мельник та Степан Лукашик. Львівщина посіла п'яте місце в Україні за кількістю інвестицій. Представникам п'ятнадцяти держав Європи буде запропоновано близько 200 проектів за дев'ятьма напрямками. Наприклад, «Кредит-Банк» презентуватиме проект «Інвестиційні можливості України».

Серед проектів є «стратегічні», які потребують багато часу для окупності і значних сум — в межах 100 мільйонів доларів. Це, зокрема, аеропорт Львів-2, ТЕЦ Добровір-2, концесійна дорога. До таких об'єктів інвестор наближається обережно, а от у Трускавці «вже й місця інвесторів не вистачає», констатують керівники органів влади, бо тут вкладені кошти швидко приносять прибуток. Новинкою нинішнього форуму буде продаж земельних ділянок під будівництво.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Завершується реконструкція київського «Будинку з химерами» та прилеглої до нього території. Незабаром дітище архітектора Городецького не тільки стане резиденцією Президента України, а й відчинить двері як будинок-музей.

Фото агентства «Прес-КП».

А сантехнік Міхей не проти

ОТАКОЇ!

У курортному Бердянську на Запоріжжі — сезон спорудження оригінальних пам'ятників та малих архітектурних форм. На честь капітана другого рангу імператорського флоту Російської імперії Критського, який

визначив місце будівництва пристані Бердянськ, з'явилася колона з вітрильником. А на набережній спорудили пам'ятник морській рибі — «бичку» — це споконвічний хліб тамтешніх рибалок. Для тих, хто має заповітні мрії, в центрі Бердянська — «крісло бажань». Не так давно бер-

дянці вирішили віддати данину комунальникам, які розв'язують важливу для курорту проблему водопостачання. Вони встановили пам'ятник сантехніку Міхейу, який з розвідним ключем у руці виглядає з каналізаційного люка. На знак поваги перехожі дають залізного Міхейу закурити.

Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Віталій ЖЕЖЕРА, Леонід БРОВЧЕНКО, Іван ІЛЛЯШ, Анатолій ГОРЛОВ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Ⓟ Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311176. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>